

30904

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ మే నెల 15-వ తేది సోమవారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, వైశాఖమాస శుద్ధ ద్వితియ ౨.

No. 29
సంచిక ౨౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ

తలనొప్పిల మాన్పును, వాయువుపోట్ల జాపును,
చర్మపు నొప్పుల బారజోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
తగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

నొప్పులకు సంజీవంతిది

ఈమందును తక్కుగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

దక్కా-నిడబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రప్ప 0-10-0; డజర్ 1-కి రప్ప 6-4-0. ప్రతియింట నుండవలసింది.
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబు శెట్టిబిది మదరాసు.

ఓరియంటల్ గవర్న మెంటు నెక్యూరిటీ లైఫ్ అసూరీరంగు కంపెనీ లిమిటెడ్.

బోర్డు డైరెక్టరులు.

సారాబి ఎడలి వార్డను, ఎస్టేట్సు, జె. పి., చోమన్.
సర్ జామ్ సెక్ జీ జీభాయి, బార్ట్, కె. సి. ఎన్. ఐ.
సర్ పురుషోత్తమ్ దాసు థాకూర్ దాసు, కె.టి., సి. ఐ. ఇ.,
సరోత్తమ్ మొరార్జీ, ఎస్టేట్సు. [ఎమ్. బి. ఇ.]

డిన్ హా బొమాంజి మాస్టర్, ఎస్టేట్సు, ఎల్. ఎమ్. & ఎస్.
మహామెడ్ భాయి కరింభాయి, ఎస్టేట్సు.
జె. పి. కె. ఎస్టేట్సు.
జేవిడ్ కిడ్, ఎస్టేట్సు.

1874 సంవత్సరము మే నెల 5-వ తేదిన ఈ కంపెనీ ప్రారంభించబడినది. 50 సంవత్సరములు
గడచినది. గోల్డన్ జూబిలి మహోత్సవము నేడు 5-5-1924 తేదిన జరుగును.

అభివృద్ధి జాపితా.

ములభజము	ప్రస్తుతము అములం మన్న భీమా మొత్తము	హక్కుదారులకు చెల్లించి చెల్లించిన మొత్తము	సంవత్సర ఆదాయము
1884 ... రప్ప 14,41,420	రప్ప 1,59,25,200	రప్ప 3,07,448	రప్ప 6,77,553
1894 ... ,, 91,61,014	,, 5,26,08,850	,, 42,10,150	,, 25,49,607
1904 ... ,, 2,37,58,377	,, 8,88,02,223	,, 1,77,46,386	,, 43,64,808
1914 ... ,, 4,72,88,840	,, 12,87,10,910	,, 4,33,16,851	,, 72,46,044
1914 ... ,, 6,12,23,922	,, 17,70,53,246	,, 8,07,53,864	,, 1,12,62,622

హిందూ దేశ నందు భీమా కంపెనీని స్థాపించి 50 సంవత్సరములునుండి కనిని నిర్వహించుచున్న మొట్టమొదటి కంపెనీ యిదియే యగుటచే
“ఓరియంటల్” భీమా కంపెనీలకు అభివృద్ధిరమైన మార్గములను అవలంబించుచున్నది.

ముఖ్య కార్యాలయములు గల స్థలములు

అమదావాదు	బొంబాయి	కరాచి	మద్రాసు	పూనా
అగ్రా	కలకత్తా	కాండి	మూడలె	రంగూన్
అలహాబాదు	కొలంబో	కోలాలాపూరు	మంగళూరు	రావల్ పిండి
బెంగళూరు	డెల్లి	లాహోరు	నాగపూరు	త్రివేంద్రము

ఓరియంటల్ పాలిసి బంగారుకు సమానమైన, అభారము దానవిలువ ఎక్కువైన తగ్గును.

ఈ కంపెనీని గుఱించిన వివరములకు అంగీకరించిన భీమా షరతులకు పైన తెలుపబడిన యే కార్యాలయమునకు వ్రాసినను సంవత్సరముతో
పంపబడును. హెచ్. ఇ. జోన్ను, ఎఫ్. ఎఫ్. పి., ఐ. ఐ. పి., మేనేజరు, ఓరియంటల్ లిమిటెడ్, బొంబాయి.

చతుర్థ గోదావరీ మండల సహకార సంఘ సభ

ఆలమూరులో 2 తేదీ సమావేశమగుట

సన్మాననీయులగు జోషుల రామచంద్రరావు గారి యుపన్యాసమునం దీక్రింది భాగములు ముద్రితములు:—

(మొన్నటితరువాయి)

ఇక్కడ తొందరచేస్తే అక్కడ, అక్కడతొందరచేస్తే యిక్కడ అప్పుచేసి బాకీ తీర్చుకొనుచుండును. ఇందులో లాభసాటి అప్పుయేదో అది తీర్చక యుండును. ఇందుకు పినాల్లీ నడ్డి యన్నంపన సోదయిటిబాకీతీర్చుటకు ప్రయత్నముచేసినను 1-9-9 లకు గూడ బదులు దొరకపోవచ్చును. కొన్నిచోట్ల ఈమితిగల్గ బాధలేకపోవచ్చును. కొన్నిచోట్ల బాకీకరముగా నుండవచ్చును. ఇది అన్నిచోట్ల వర్తింపజేయుటకు ప్రయత్నింపక భాగ్యలవోట్ల ఈమితి హెచ్చుచేయుచుండవలెను. సోదయిటి బాగుగా పనిజేయుచున్నదని నమ్మకము కలిగినవడల దిపార్టుమెంటువారు హెచ్చుచేయుచునేయున్నారు. ఈవిధముగా వాయిదా మీరిన అప్పులేమైన నున్నయడల అప్పుతీయు నభికారము హెచ్చించజేసి కొంత స్వల్పవాయిదామీదను కొంత దీర్ఘవాయిదామీదను ఒదులుయచ్చి యుక్తకాలములో బాకీ తీర్చుటకు అవకాశము కలుగజేయవచ్చును.

రెండవది:—దీర్ఘవాయిదా అప్పుల సౌకర్యము లేకపోవుట. ఈసౌకర్యము కొంతవరకు సెంట్రలుబ్యాంకులు కలుగజేయవచ్చును. మద్రాసు బ్యాంకింగుండి వీరికి 7 సం॥ వాయిదామీద కొంతవరకు ఋణము దొరకుచున్నది. ఈబాధకుసామ్యముండి 5 సం॥తర్జుమలో 5 సం॥వాయిదాప్రకారము ఋణము తీర్చుటకు సోదయిటిలకు బదులు యివ్వవచ్చును. ఇట్లు ఋణముయివ్వ గలమని సోదయిటిలకు తెలియపర్చుచు దరఖాస్తులను కోరినను, పంపుటలేదు. పంపినను నిబంధనప్రకారము కావలసినసంఖ్యాయపీ యిచ్చుటలేదు. సోదయిటి కార్యదర్శులు కొంతశ్రమ తీసికొన్నయడల ఈలోటువలన గలిగే వాయిదామీరిన అప్పులమొత్తము తగ్గించవచ్చును.

మూడవది:—స్వల్పవాయిదాకు తీసుకున్న అప్పు, తీసికొన్న కార్యమునకు గాక యితర కార్యములకు నుపయోగించుట, సర్కారుపన్నులు యిచ్చుటకు, పెట్టుబడినిమిత్తమును చేసిన ఋణములు ఆసంవత్సరం పంట అమ్మి తీర్చవలెను. అందుకు మారుగా పంట అమ్మినప్పుడు సోదయిటి బాకీకి యింకా వాయిదా యివ్వగలదా ముందు చూచుకొనవచ్చునని అప్పటి అవసరమని తోచే యితర కార్యములకు ఆసామ్య వినియోగించుచున్నారు. వాయిదా వచ్చే సరికి, సరకు చేతులో లేకపోవుటచేత వాయిదానాటికి తీర్చలేక పోవుచున్నారు. ఇందువల్ల మెంబరుకు నష్టముగాని లాభములేదు. వాయిదామీరిన అప్పుకు పీనలక్షణి రు 100 కి 1—9—0 చొ॥ అనవసరముగా యిచ్చుచున్నాడు. దీనికి గాఢము కావలసినప్పుడు మెంబరుకు సోదయిటి అప్పుయిక్కడ, కదిమండికి కావలసినవరకు సెంట్రలుబ్యాంకికి దరఖాస్తుచేసి సామ్యు తెప్పించకపోవుట అయియున్నది. ఇట్లు సామ్యు తెప్పించుటలో తంతు చాలాయున్నందున ప్రతి మెంబరునిమిత్తము ఒక్కొక్కదరఖాస్తు చేయుటకు సెక్రటరీ గండేహించును. యూనియనువ్వారా దరఖాస్తు పంపనక్కరలేదన్న కొంతతంతు తగ్గును. స్వల్పమొత్తములకు దరఖాస్తును ప్రాసోటున్ను తెచ్చి సామ్యు తీసికొనుటకు సెంట్రలుబ్యాంకి సౌకర్యము కలుగజేయవచ్చును. లేక యిట్టి అర్హులు కేసులు సవరణచేయుటకు కాంక్ష ను అయిన సామ్యులో 1, 2 వేలు సెంట్రలు బ్యాంకినుండి తీసికొనక నిలువ యొంచవచ్చును. మెంబరుకు సామ్యు కావలయునని చెప్పినతరుణములో క్రెటరీ సామ్యు యివ్వగలదను నమ్మకము మెంబరుకు కలిగినయెడల అవసరము తీరినవెంటనే అందినప్పుడు వసూలుయచ్చుటకు మెంబరు సందేహించదు. ఆకారణముచేత కార్యదర్శి ఎప్పుడును మెంబరును ఈమయములో సంప్రత్తిపరచుటకు సందిగ్ధుడై యుండవలెను. సెంట్రలుబ్యాంకియన్న సోదయిటియన్ను కలిసి తంతు కొంత తగ్గించవలెను. స్వల్పమొత్తములకు 5 గురు పంచాయితీ దారు కలిసి (వాణియిచ్చిప్రాసోటు రిజిస్ట్రీ)వను లేకుండ మంజూరు చేయవచ్చును. మృత్యుముగా పనిజేయుచున్న సోదయిటిల అసలే ప్రాసోటు రిజిస్టరు జేయ నక్కరలేదనవచ్చును తనిఖీ అధికారము, తనిఖీసిబ్బంది సెంట్రలుబ్యాంకిచేతిలో నున్నప్పుడు ఈ సదుపాయములు జేయవచ్చును. ఏలననగా యిట్లు

సామ్యుయిచ్చి వెంటనే తనిఖీచేయించుటకు అవకాశము లుండును. ఇట్లు తనిఖీమీద సంచాయితీదార్లయందు నమ్మకము కుదురును. ఈవిధముగా కొంతవాయిదా మీరిన అప్పులమొత్తము తగ్గింపవచ్చును.

నాలుగవది కొన్నిచోట్ల వాయిదాకు చాలకాలము పూర్వము మెంబరు సామ్యు వసూలుయిచ్చియెడల ఆసామ్యు కలిగి వెంటనే యితర దరఖాస్తుదార్లకు ఒదులు యిచ్చుచున్నారు. బ్యాంకి వాయిదాగుర్తులో నుంచుకొని ఆవాయిదానాటికి వసూలుయిచ్చి పద్దతిని కొత్తబదులు యిచ్చినచిట్కలేదు. ఆవాయిదా గుర్తులో నుంచుకొనక, వాయిదానాటికి ఏవోకొన్ని పద్దులు వసూలుయిచ్చునని అప్పుడుతో బ్యాంకివాయిదా బాకీ తీర్చవచ్చునని భ్రమచేత ఈకొత్తదరఖాస్తుదార్లకు వాయిదాలు నిశిమించుచున్నారు. ఈవిధముగా కొన్నిఅప్పులు వాయిదా మీరుచున్నవి. వైవిధ్యముగా వసూలయిన సామ్యు సిద్ధముగా నుండుటచేత, అప్పటి అవసరము తీర్చుకొనుటకై సెక్రటరీ నియమించువాయిదాకు అంగీకరించి సామ్యు వాయిదానాటికి వసూలు యివ్వలేకపోవుచున్నాడు. ఈవిధముగా కొన్ని అప్పులు వాయిదా మీరుచున్నవి.

బ్యాంకిఅప్పులు వాయిదాప్రకారం తీర్చుటకు సోదయిటికి సామర్థ్యమున్నయెడల యావ్యాపారమునకు అడ్డుచెప్పువా రెవరున్ను లేరు అనగా సోదయిటిస్వతంత్రముగా డిపోజిట్ల నాకర్న జాచియగలిగినప్పుడే యాకర్న క్రియండును. ఇట్టికర్న లేనప్పుడు యావిధముగా రకంమాన్యగూడదు. సెంట్రలుబ్యాంకినుండి తెచ్చి యిచ్చినబాధకు బాకీలు వసూలు కాగానే యెంత యెప్పుడు వసూలయితే అంతఅప్పుడు వెంటనే సెంట్రలుబ్యాంకికి పంపవలెను. ఆలోజుకు దరఖాస్తుదార్లన్నయెడల, వారలకు వాయిదా నేర్పరచి ఆ వాయిదాలకు అనుగుణ్యముగా నుండునట్లు సెంట్రలుబ్యాంకిలో వాయిదా కోరి సామ్యు అలాపి దాగా తీసికొని రావలెను. ఇది అంతయు నవసరమైన తంతుఅనిన్ని శ్రమ అనిన్ని ఖర్చుకు కారణమనిన్ని అప్పటికి కనుపించినను చివరకు చాలలాభకారిక నుండును. ఎట్లనగా యిట్లు నమ్మకముగా పనిచేయుచున్న సోదయిటిలు సెంట్రలుబ్యాంకినుండి కావలసినప్పుడు వేరే అప్పుదరఖాస్తు కాంక్ష ను అవసరము లేకుండా కొంతవరకు సామ్యు తెచ్చుకొనుటకు సెంట్రలు బ్యాంకిలో కాతా పెట్టవచ్చును.

ఈ విధముగా సోదయిటి వ్యవహారము నడపినయెడల మరి కొంతవరకు వాయిదామీరిన అప్పుల మొత్తం తగ్గింపవచ్చును.

అయినవది, దైవిక రాజకములవల్ల మనము మొదటియేర్పాటు చేసుకొన్న వాయిదానాటికి సామ్యుయివ్వలేకపోవచ్చును. యెప్పుడైతే వసూలు యివ్వలేమని తోచునో వెంటనే మెంబరు సోదయిటికి దరఖాస్తుచేసి కొత్తవాయిదాను నియమించుకోవలెను. ఇట్లుచేసినయెడల పీనలుపడ్డి తప్పును. మనయందు పంచాయితీ దార్లకు నమ్మకము కుదురును. ఈకొత్తవాయిదానాటికి సామ్యు వసూలుయిచ్చి తీరవలెను. లేనియెడల మనయందు నమ్మకము చెడును. ఇట్లే సోదయిటిలగూడ, అవసరమైనప్పుడు సెంట్రలు బ్యాంకికి దరఖాస్తుచేసి తాజావాయిదా పొందవచ్చును. కాని యీతాజావాయిదాకు సామ్యు వసూలుయిచ్చి తీరవలెను. లేనియెడల నమ్మకము చెడును.

ఆరవది:—ఈమధ్య నేను ఒక సోదయిటి క్రెటరీ గారితో మట్లాడుచు, తమ సోదయిటి బ్యాంకికి కొంతబాకీ వాయిదా దాటినదనిన్ని చెప్పగా—తమ సోదయిటి మెంబరుల వాయిదా జ్ఞాపకము చేసినవెంటనే యిచ్చునలవాటు గలవారనిన్ని, తాము యితరపనిలో నుండుటచేత మరచివామనిన్ని, అనవసరముగా మెంబరుకు తమ లోటువలన పీనలుపడ్డి తగిలినదనిన్ని విచారించి, బాకీలవయమై సెక్రటరీలు మెంబరుకున్న, సెంట్రలు బ్యాంకులు సోదయిటిలకున్న తరుమ జ్ఞాపకము చేయవలసిన అవశ్యకమును ఈ సంభాషణ నూచించుచున్నది. కిస్తీ రోజులలో ధాన్యము అమ్ముటకు మెంబరు యిచ్చపడదు. ఆలోజులలో కొత్తఅప్పును దీయించుదురు. ఏప్రిల్, మేయి, జూన్ లలో ధాన్యము వర్షరా సరుకులను కొంత విక్రయించురు. కొందరు ఊడుపులు అయినతరువాత విక్రయించురు.

ప్రతిసంవత్సరము ఏప్రియలునెల మొదటివారములోను సెప్టెంబరు నెల మొదటివారములోను పంచాయితీదార్ల సభ నోకదాని సెంట్రలు బ్యాంకులు సమకూర్చి, బాకీలు వసూలు చేయుటకై కార్యక్రమమును యేర్పాటుచేసినయెడల వాయిదా మీరిన బాకీలు యొండవనుటకు సందేహములేదు.

ఎక్కడనున్నవారు అక్కడ చేపట్టవలసిన శ్రద్ధతో తనేకదప్పి కలిగి పనిచేసి, సొంత వృద్ధిలోకి రాగలవు, స్వయంసహాయమే ప్రధానము. ఇది లేనియెడల వెనుండి యెవరు

యెంతచెప్పినను యెంత సహాయముచేసినను సంసలు వృద్ధిలోనికి రాజాలవు. ఇది సర్వవ్యాప్తమైన నీతి యావత్సభారము పంచాయితీ దార్లవైన నన్నది. సోదయిటి వృద్ధిలోనికి తీసుకువచ్చినను క్షీణింపకపోయి దెచ్చినను వీరిగోభారము. వీరు యెక్కువ చదువుకొన్నవారగుటచేతను గ్రామములో పలుకుబడిగలవారగుట చేతను భారము యావత్తు వాడైనై వైచినారు. గ్రామము వలెయు ఒకవిధమైన కట్టుబాటుకు, ఒక విధమైన నీతికి ఒక విధమైన సామ్యునీతికి తెచ్చుట వీరి చేతిలోనున్నది. అంతయు వీరి సత్వినవర్తన-శ్రద్ధ-పట్టుడల - ప్రజాభిమానముమీదను నిలిచి యున్నది.

నీరు యీసామర్థ్యము, యీశ్రద్ధ, యీపట్టుడల యీ గ్రామాభిమానము, యీసత్వినవర్తన, యిన్నాడల పంచాయితీ దారుగా నుండుము. లేనియెడల వెంటనే విడిచిపెట్టి యింకొక పంచాయితీదారును చూచుకొమ్మని చెప్పుము.

పంచాయితీదార్లు, అందు ముఖ్యముగా కార్యదర్శి శ్రద్ధ వహించిన సోదయిటిని యెంతవంచితీతిలోనికి తీసుకురాగలరో రామచంద్రపురం అప్పున బ్యాంకివైపును చూచినయెడల కొంత తెలియగలదు.

ఈసంఘము 1918-19లో స్థాపింపబడెను. అప్పుడు పేరు ధనము 1800. డిపోజిట్లు 200. ఇప్పుడు పేరుధనము 9000 డిపోజిట్లు 12 00. ఈసంఘము అతిస్వల్పముగా మూత్రమే సెంట్రలుబ్యాంకినుండి బదులు తీసికొనును. మెంబరుకు గావలసినసామ్యు డిపోజిట్లమూలమున నాకర్నించుచున్నది. ఈ జిల్లాలో నియమితపూచీగల సంఘములు 25 గలవు. వీటి మొత్తము పేరుధనము 100 . ఇందులో 9000 ఒక్క రామచంద్రపురం సోదయిటి. మొత్తం డిపోజిట్లు 24000 వేలు. అందులో రామచంద్రపురం సోదయిటి డిపోజిట్లు 1200.

ఈసోదయిటి యంతవృద్ధిచెందుటకు కారణము పంచాయితీ దార్ల శ్రద్ధ- అప్పులు యిచ్చుటలోను వసూలుచేయుటలోను వీరు చూపించినఖచ్చితమునిర్మొగ్గమౌటయిన్ని తప్పు చేరుగాదు. రామచంద్రపుర గ్రామములోను చుట్టుపట్ల గ్రామములలోను వీరు పరపతి స్థాపింపగలిగారు. ఈపరపతిని బట్టియే జిల్లాలో 21 సంఘములు 24000 డిపోజిట్లు మూత్రమే సంపాదించగా ఈఒక్కసంఘము 12000 డిపోజిట్లు మూలముగా సంపాదించగలిగినది చక్కగా పనిచేసినయెడల అన్ని సోదయిటిలు యీపున్నతనీ లోనికిరాగలవు. ఒక్కపంచాయితీదార్ల శ్రద్ధమూత్రమే చాలదు మెంబరు తమసామ్యుయావత్తు సోదయిటిలోనే డిపోజిట్లు చేయవలెను. ఇట్టిసోదయిటిలోని పంచాయితీదార్లకు, మెంబరుకు కలుగు ఆనందము వర్ణించనలవిగాదు. మనయందు నమ్మకము కలిగి మనసోదయిటిలలోను మనబ్యాంకులలోను ధనవంతులు తమసామ్యును డిపోజిట్లుచేసినప్పుడు కలుగు మనగర్వమునకును ఆనందమునకును మితిలేదు. ఇట్టిసోదయిటిలో మెంబరుగా నున్నవాని గౌరవము వర్ణనాతీతము. అతను అప్పుపుచ్చుకొనువాడుమూత్రమేగాదు. తానువృద్ధిపరచువాడు, ఇతర సామ్యు భద్రముగా కాపాడి డిపోజిట్లకు లాభము కలుగజేయువాడు. సోదయిటిని యిట్టిస్థితిలోనికి దెచ్చుటకు సహకారుడైన కార్యదర్శికి యెంతపాత్రోపిక విచ్చిన నేమి.

5000 జనాభాగలిగిన రామచంద్రపురం గ్రామములో అగ్గునబ్యాంకి యంతవృద్ధిలోనికి వచ్చినప్పుడు కాకినాడ, రాజమహేంద్రవరం, పెద్దాపురం, అవలాపురంవగైరా పెద్దపట్టణములలో అగ్గునబ్యాంకులు స్థాపించినయెడల యెంతవనిచేయవచ్చును. ఈపట్టణములలో అగ్గునబ్యాంకులు లేకపోవుట విచారకరము.

మానవకోటియూవత్తు

- 1 అప్పుయిచ్చువారు.
 - 2 అప్పు తీసికొనువారు.
 - 3 అదియనిదియు చేయనివారు.
- అని మాడు తరగతులుగా విభజింపవచ్చును. ఈమాడు తరగతులవాడిని పరపతిసంఘములు లాభము చేయగలవు.
- మానవకోటియూవత్తు మరెందువిధముల విభజింపవచ్చును.
 - 1 అమ్మవారు
 - 2 కొనువారు.
 - 1 పండించువారు.
 - 2 భక్షించువారు.
- నిజముగా పండించువారు అమ్మవారుగా ను భక్షించువారు కొనువారుగాను నుండవలెను. వీరిద్దరికి మధ్య కొందరు వ్యాపారముచేసి పండించువారికి తక్కువ ధరలు భక్షించువారికి యెక్కువధరలు కలుగజేయుచున్నారు. ఎక్కువ భాగ్యవంతులు యీధర లేదా అంతగా పరిగోంపరుగాని సాన్యమా

మట్టులను, బీదలను, యాధర తేదాలు బాధించును. వీరికి అమృతపూజ యొక్కవధక కావలెను. కొనువపూజు తక్కువధక కావలెను.

అనగా లాభము యావత్తు పండించు వారు భక్షించువారు పొందవలెను. అమృతపూజుగాని కొనువపూజుగాని మధ్య వాడగుదలదు. పండించువారు యేబజారులో యెక్కువ భోజనము చేయుచునే అమృతమును సావకాశము కలుగజేయవలెను. ఏబజారులో తక్కువధకను కొనుట లాభమే అబజారులోనే కొనుటసావకాశము భక్షించువానికి కలుగజేయవలెను. ఈవ్యాపారములో మధ్యవారికి లాభము పోకుండా కట్టుబాట్లుచేసి పొందగలిగినంతలాభము పండించువారు, భక్షించువారు పొందవలెను. భక్షించువారు పండించువానివద్ద మాత్రమే కొన్నప్పుడే మీరు పొందగలిగినంతలాభము పొందవచ్చును. పండించువారు భక్షించువారికిమాత్రమే అమృతపూజు, పొందగలిగినంతలాభము పొందవచ్చును. అలమారు గ్రామములో కంటే ద్వారాపూడి సంతలో ఒకబుట్ట మిరపకాయలు రు 1.0-0 ధర ఎక్కువ అని తెలిసినప్పుడు, ఈబుట్టమిరపకాయ ద్వారా పూడి పంపుటకు 0.12-0 అగును. పదిబుట్టలు పంపుటకు రు 2 లుకు బండివచ్చును. అప్పుడు బుట్టకు 0.2-2½ అగును. పది మిరపకాయలు పండించిన రైతుకు ఏమిడిక్కులేదు. బుట్టకు 1.0 0 ధర తేదాయున్నది. అని తెలిసినవెంటనే రు 2.0-0 కు బండికుర్చి వెంటనే ద్వారాపూడిసంతకు పంపును. బుట్టమ్మి మాత్రమే పండించిన రైతు తొలుపడవలసివచ్చును. తానుబడిచేసి సంతకుపోతే ఒకపావలా లాభముమాత్రమే పొందగలడు. ఇప్పుడితడు చేయవలసినది ఏమి. తనవలె తక్కువపంటపండించు చిన్నరైతులను కొందరు ప్రోత్సహించి వీరిందరికి కలిపి 10 బుట్టలున్న సంతకు పంపవలెను. పదిమందిపనిచేసి సంతకుపోతే ఒకరిద్దరుపోయి సరుకు అమ్ముకురావచ్చును. ఇకటిని అమ్ముట ఇల్లెకలనికొనుట ఈవ్యాపారమువలన చిన్నరైతుకు చాలాభయము. ఎప్పుటికప్పుడు బట్టకుమరుట కష్టము. ఈవ్యాపారము చేయుటకు సంఘముస్థాపించి రిజిస్టరుచేయించుకున్న యెడల కావలసినప్పుడు ఈసంఘమువ్యారా కొనవచ్చును. అలమారునుండి 20 బళ్ల ధాన్యం యేలేకరం తీసుకెళ్లి ఎక్కువ ధరకు అమ్ముకొని తమకు కావలసిన చింతపండు, కుకుకుకాయలు, పులవలు చవుకధరకు, తెచ్చుకొనవచ్చును. ఇది సహకార వ్యాపారము.

మానవశోటిలో అందరు పండించువారు కాకపోయినను అందరు భక్షించువారు అయియున్నార. మానవులందరు తమకు కావలసిన భోజనపదార్థములు యితర వస్తువులు, అన్నిగాని కొన్నిగాని కొనవలసినవాతే. వీరికి కావలసిన సరుకులు చవుకధరలలోగాని నిలవ చేయుకొని ఎవరికి ఎప్పుడు కావలసినది, అప్పుడు కొనుట వీటిని ప్రోత్సహించు రు లేక చిల్లరకుకాణములను. కలిసిఅమ్ముట కలిసికొనుట చిల్లరకుకాణములు ఈమాడుబావతల వ్యాపారమున్న సాగించుటకు యాజ్ఞాలో 1918-19 సం||లో నాంబిండిరి. ఆసంవత్సరములో 16 సంఘములను స్థాపించిరి. 42000 నిలువగల వ్యాపారముచేసిరి రామరామ సంఘములు సంఖ్యలేగినది. వ్యాపారమువలన రిగిగిది. ఇప్పుడు 8 సంఘములుమాత్రము నామావకట్టమైయున్నది. ఏమిన్ని వ్యాపారము చేయుటలేదని చెప్పవచ్చును. కో ఆపరేటివు చిల్లరకుకాణములు అసలే

అంతరించినవి

ఈవ్యాపారములో కొంచెమైనను జయము గాంచలేక పోతిమని చెప్పవచ్చును. దీనికి కారణములు కొంతచూపించెదము. 1. పరపతి సంఘములు మాత్రమే యున్నవి. వ్యాపార సంఘములు లేవు. అని రిజిస్ట్రారు రిమాండ్ చేయుటతోనే ఇప్పుడు పంచవసాగయిట్లు లేబరు డిపార్టుమెంటువారు స్థాపించునట్లు అప్పుడు అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారులు మెప్పువడయుట వై వ్యాపారసంఘముల స్థాపించిరి. కాని ప్రజల తీవ్రవాంఛను బట్టి స్థాపించబడినవి గావు. ఇది ఓటిప్రవాది. గట్టిలేదు. 2. ఈసంఘములు స్థాపించి మామూలు పరపతి సంఘములలో పనిచేయుచున్నవారికి వప్పగించుట మీరు చేసినది వ్యాపారముగాని సహకారవ్యాపారము గాదు. స్థాపించిన సంఘము నడిచిపోకుండ యేమోయొక వ్యాపారము చేయవలసివచ్చిరి. మీరు వ్యాపారము చేయుటలో అవి వరకు ఏమిన్ని అవధివస్తున్నవారు కాదు. వైగా వీరిలో చాలమంది యింగ్లీషు చదువుకొన్నవారై యుండిరి. 3. పోనీ మీరు చిన్నవ్యాపారముతో తృప్తిపొందక, పెద్దవ్యాపారము జేయుట ఉట్టికేగలేని ఆమె స్వర్గమున కెగురగలుగునా?

ఫలితము. దండగులు సంఘము యెత్తి నేడడుము. ఇటువంటి పునాదులమీద, యిటువంటి బోవదులతో బయలుదేరిన సంఘ సమీచక వృద్ధిచెందునా? ఈవ్యాపారము నడపించుటకు అవధివస్తు గలవారు కావలెను. ఇంగ్లీషు చదువుకొన్నవారికి ఈ సంఘము నడుపుటకు అవధివస్తు నున్నది. ఇతను యిచ్చుటకే కాదు. బల్లగర తప్ప యితరవోట్లు నున్నయే. పరపతిసంఘములపట్ల యితను సామర్థ్యముతో పని జేయుటలేదా అని అందుచేమో అచ్చటగూడె యిత

నిపని "వైపనియే" గర్భపెట్టె వద్దకువచ్చుని, ఒకవైపు మూడు వైపులు చేసెడువారు. ఈయన కానక నింకొకరున్నారని గ్రహించవచ్చును. అయినను మనందరిలోను యావద్దీ వ్యాపారం వాసన కొద్దిగనో గొప్పగనో యున్నది.

రు 10 లు చేరినప్పుటినుండి రూపాయకు దేవు ఛాయి దా వ్యాపారములు జరుగుచున్నాయుండెను. ఈపాటి సంఘములలో చూపు సామర్థ్యము వర్తకసంఘములలో చాలదు. బ్యాంకింగ్ గా వైద్యవద్దకువచ్చువారి సామర్థ్యముగూడలేదు.

1. తరములనుండి వర్తకము చేయుచున్న వైశ్యులను కొందరునుగడవయుద్యమములోనికి నాకర్చింపవలెను. ఇది ప్రథమ కర్తవ్యము.

2 ఈసహకారవర్తకతత్వ లాభమును ప్రజలకు బోధించుటమాత్రమే రెండవపని. ముందుసంఘములు స్థాపించ గూడదు. పదిమందికి బుద్ధిప్రజ్ఞ వారేస్థాపించుకోవలెను. రెజిస్ట్రేషను లేకుండగనే వారు కొంతకాలము సహకారవ్యాపారము చేసికొని రెజిస్ట్రేషనువల్ల కలిగే లాభములగోరి రెజిస్ట్రేషను చేయించుకొనుటకు వచ్చిన మరీమంచిది.

3 ఆరంభములోనే పెద్దవ్యాపారముతో సంతృప్తిచెందవలెను.

4 ఏ విధమైన సహకార వ్యాపారము చేయుటకు సంఘము స్థాపించు దీనిదో యావిధమైన వ్యాపారమునే చేయవలెను గాని దానితోపాటు యింకొక వ్యాపారముచేయుట కూడదు. 10 వందల రైతులకలిసి తమచేలో పండే మిరపకాయలు సంతకు తీసుకెళ్లి అమ్ముకొన్నప్పుడు సంఘముస్థాపించునప్పుడు ఆపనిమాత్రమే చేయవలెను గాని మెంబర్లకు లాభముకలుగజేయు తలంపుతో సంఘముద్దేశములో లేని యితర వ్యాపారములుచేయరాదు. దీనివల్ల ముప్పువాటిల్లును. ప్రత్యేకము అమ్ముదలసంఘము కొనుబడి వ్యాపారము చేయ గూడదు. ప్రత్యేకము కొనుబడిసంఘములు అమ్ముదల వ్యాపారము చేయగూడదు.

5 కొనుబడిసంఘములలో ఏమెంబర్లకు యెంతగరకు కావలెనో అంతమాత్రమే కొనవలెను ఇతరులకు అమృతపూజు గదా యని యెక్కువసరుకు కొనరాదు.

మెంబరు కానివానివిషయమై యేపనిచేయుటకు పూనుకొనరాదు.

6 కొనుబడిసంఘములకంటే అమ్ముదలసంఘములు నడుపుట ముశ్యుత. సాసముటికి సరకు వప్పగించినప్పుడే యావ్యాపారము జరుగును. అమ్ముకావచ్చినసొమ్ము మెంబర్లకు యిచ్చెదవు. పనిముగియును.

7 కొనుబడిసంఘములలో నట్లుగాదు. మెంబర్లందరూ తమకు యెంతకావలెనోచెప్పురు. ఏనలుగురైదుగురో చెప్పెదరు. మిగతా మెంబర్లకుగూడ కావలసియుండునగదా అని యెక్కువసరుకు కొండెము తెచ్చినతరువాత సరకు నచ్చకపోయినచు లాభపాటిలేకము కాకపోయినను యితరమెంబర్లు కొనకపోవుట తటస్థించుచున్నది. మరికొన్నిచోట్ల ఆర్డరుయిచ్చియు కొనుట మానుచున్నాడు. వీనివల్ల తెచ్చినసరుకు విడుదలకాదు. నష్టము గంభీరించును. కొనుబడిసంఘములలో తెచ్చినసరుకు అరగటులో విడుదలకావలెను. ఇంతకు తగిన కట్టుబాట్లు చేసికొననిదే సరకుకొనరాదు.

8 అమ్ముదల కొనుబడి సంఘములలో పట్టికొచ్చెన మెంబర్లకుమాత్రమే లాభముకలుగజేయుతలంపుగాని ఆపట్టికొచ్చెనది సంఘపుమెంబరుకు లాభముచేయుట యుద్దేశముకాదు. ఏపట్టికొచ్చెనవారు ఆపట్టివ్యాపారములో లాభమునొందవలెను. నష్టమువచ్చిన అనుభవించవలెను.

9 అమ్ముదలసంఘములు స్థాపించునప్పుడు చిన్నవ్యవసాయదారులతో నారంభింపవలెను. ఇవి చిన్న కృషిసామగ్రిదారులతో వృద్ధిపొందునట్లు పెద్దవ్యవసాయదారులతో వృద్ధిపొందనేరవు.

10 సామకుకావలసిన సరకులు చాలమట్టుకు ఒకేవారికొని తక్కువధరకులు అప్పుడప్పుడుకొనువారితోను వ్యవసాయదారులతోను విద్యాధికులతోను, ప్రోత్సహించిన వృద్ధిగావు. తమకు కావలసినసరుకులు నిత్యము కొనువారితో అరంభించవలెను. ఈతరగతివారిని ప్రతిరోజు సంతృప్తి పరచవచ్చును. వీరికి ప్రతిరోజు లాభము చూపించవచ్చును. మొదటివారికంటే వీరికి ప్రోత్సహించు యెక్కువ విద్యావముండును. వీరినిజూచి పై తరగతులవారు తరువాత క్రమముగా నేర్చుకొందురు.

నేను ఒకరోజున కట్టెలమీదపద్దు పోయితిని. ఒకరిల్ల వచ్చి 0.06 వైసయిచ్చి ఒకపేను పుచ్చుకొన్నది. నేను పుచ్చుకొన్న పేను తెక్కపెట్టితిని. పేనుధరము 0.04 అయినది. ఇదిప్రజ్ఞి 1 కి రు 5.0-0 చొప్పు ధరయున్నప్పుడు యాపేనుకు చెల్లినవాయము చేసికొని రెండుపూటలు యాపేనుతో నంట

చేసికొనునట. ప్రోత్స ఈతరగతివారినిమి త్తమై స్థాపించిన వీరికి చాల లాభము కలుగజేసినవారనుగుడుము. భాగ్యవంతుడు ధనముండుటచేత అన్ని పనులు యితరుల సహాయములేకనే చేసికోగలడు. చదువుకొన్నవారు తమ తెలివిలేటలు ఉపయోగించి వాగుపడెదరు. ఇచ్చటధనములేదు. చదువులేదు. ఉదయముమొదలు సాయంత్రమువరకు కష్టపడి పనిచేసి 0.8-0 లు సంపాదించును. తాను భార్య ఒకరిద్దరుపిల్లలు ముసలితల్లి ముసలితండ్రుని పోషించుకోవలెను. ఉదయం సోడిఅంబలి, మధ్యాహ్నము వరిగంజి, రాత్రి అన్నము-వీరికావలసిన యితర వస్తువులు. ఉప్పు మిరపకాయ, పుల్లిపొద్దు, చింతపండు, కావలసిన సరుకు యేకమగాకొని నిలవచేసికోలేదు. వీరోజుకారోజు సరకులు కొనవలెను. సహకారోద్యమవ్యాప్తికి నిచ్చుటనే చాల అవకాశముగలదు. ఇచ్చటనే చాలముఖ్యము. ఈతరగతివారిలో మనయుద్యమము వ్యాప్తిచేయ గలిగితిమేని ఉద్యమమునక పరిమితమైన బలముచేకూర్చినవార మగుదుము. ఈజిల్లా జనాభా 14,70,868. వీరిలో 81,254 గురు మాత్రమే సహకారోద్యమ లాభము పొందగలుగుచున్నారు. సహకారోద్యమ తత్వము యింకను 14,59,609 కు చేరవలసియున్నది. ఈగ్రామము మిక్కిలన్నది. ఇప్పటివరకు నీయుద్యమములో చేరినవారు 81,254 గురు. తమకు శీత, సత్యసంధ్య, వ్యాపారవైఫల్యము సహకారము, నికమత్యమువల్ల రు 2,85,636 లు డిపోజిట్టుమాలమునను బ్యాంకులనుండి రు 1) 6828; లు అవ్వలమూలమునను ఆకర్షింపగలిగిరి. ఇంతవరకు స్థాపించగలిగిన ఈ 81,254 మెంబర్ల చే బంపబడిన ప్రతినిధులు మిరు, జిల్లాలోని క్యాభారమంతయు మీదమెన్నది. మీరు పూజనీయులు. మీకు స్వాగతమునోసగుభాగ్యము, మీ సోదరసహకారులమైన మాకు లభించుటవలన ధన్యమైతిమి. మాస్వాగతము కైకొని మాకార్యభారము వహించుడు.

చెన్నపురి బజారుధరలు

మే నెల 5 వ తేది సోమవారము

(1) ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-కి	రు 87-0-0	మెదలు 45-0-0	కలకు
లియ్యము బస్తా		మెదలు, మాకు	
కునుమ తెనాలివి	రు 48 గలవి	రు 12-0-0	14-0-0
నెల్లూరివి	,, డిటా	,, 16-8-0	17-0-0
డిల్లీవి	,, డిటా 45 గలవి	,, 16-8-0	17-0-0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి	,,	12-0-0	9-0-0
నువ్వులు	,,	24-0-0	28-0-0

(2) పక్వ ధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి	రు 205	రు 12-0-0	రు 18-4-0
నెనగలు	,, డిటా	,, 9-8-0	10-4-0
పెసలు	,, డిటా	,, 10-12-0	11-0-0
మినుములు	,, డిటా	,, 12-8-0	18-12-0
ఉలములు	రు 164	,,	7-8-0 8-0-0

(3) నూనె వస్తువులు

నువ్వులు నూనె బా 1-కి	రు 1-5-0-0	170-0-0
నెయ్యము 1-కి	,,	14-0-0 26-0-0
కొండాపురం నేరునెగపప్పుబా 1-కి	,,	80-0-0 62-0-0
యితర ప్రజేశము	,,	55-0-0 58-0-0
నేరునెగనూనె గానుగ బా 1-కి	రు 188	మి.మ.కా.నూ. 129
అమడము నూనె బా 1-కి	రు 160-0-0	165-0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

కాయపసుపు బా 1-కి	రు 165-0-0	170-0-0
నూరపసుపు	,,	రు 185-0-0 190-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరివి) బా 1-కి	రు 10-0-0	98-0-0
గుంటూరుపొయ్యిట్లు నీలిమయ మణిగా		
కాళహస్తీ పాయకట్టు	,,	రు
తెలము బా 1-కి	రు 30-0-0	35-0-0
చింతపండు బా 1-కి	రు 25-0-0	35-0-0

(5) ఇనుము

కట్టాలు రఖం బా 1-కి	రు 82-0-0	14-0-0
వడకం	,, 82-0-0	16-0-0
కప్పుడు	,,	81-0-0 87-0-0

(6) లోహములు

వెండి 100 కులంకు	రు 74-0-0	85-0-0
బంగారము, తులము 1-కి	రు 27-6-0	30-0-0
సరకు 1-కి		18-0-0
ఇక్కిడి బా 1-కి	రు 235-0-0	240-0-0
కాగి డిటా	రు 255-0-0	260-0-0
అనాగ్గ-నక్కర బా 1-కి	రు 48-0-0	49-0-0

(7) రంగులు చలిజరైగు

కట్టా పూ	రు 50	రు 50-0-0
కొట్టి కృష్ణుడు		డిటా

గోదావరిమండల సహకార సంఘసభ-ఆలమూరు

(స్వీయచిరేఖి)

తీర్మానములు

1 వ తేది యువయము 12 గంటలవరకు ప్రాద్దుటిసభ జరిగెను.

మరల సహకారసంఘసభ శ్రీ తిరుపతిరాజుగారి యధ్యక్షతన 2 1/2 గంటల సమావేశమై యాక్రింది తీర్మానములు చేయబడెను.

1. (క) ఈ కాన్ఫరెన్సు ఆక్టోబరు ఆదిముదయము కున్న నిలువసాము తీసికొనుటకున్న, యింతటినుంచి ప్రతి సంవత్సరము జిల్లాసభలు తాలూకాసభలు జరుపుటకున్న, వాటాకాన్ఫరెన్సుగూడ తనిఖీచేసి సాములు వశపరచుకొనుట కున్న సభాతీర్మానముల ననుసరించి పెట్టుటకున్న సభలరిపోర్టులు ప్రచురించుటకున్న నిల్వసాములు ఖర్చుపెట్టి ఉద్యమ జ్ఞానవాల్మీకి గలగడయటకున్న యాక్రిందివారిని సభ్యులు గా నెన్నుకొనవలెననిది.

1. మాంధాత నరసింహరావు 2. జోన్నల రామచంద్ర రావు 3. గోటి వెంకటచలం 4. ఇవటూరి గౌరీపతిరావు 5. చొంతరాజు వెంకట్రామయ్య 6. గొర్రె లక్ష్మీనారాయణ 7. వంకాయలపాటి కామేశ్వరరావు 8. పారుపల్లి వెంకట్రామయ్య 9. నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు. వీరిలో 1-వ వారు కార్యదర్శిగను కోకాధిపతిగను నుండుటకు తీర్మానించడ మైనది. దీనికి అన్యాయసంఖ్యనుగర్చు. కరెన్సాన్డెన్సు సమగ్ర లేవనవల్ల మొందర అభిప్రాయము బడయవచ్చును.

(చ) డిప్యూటీ కమిషన్ ఆఫ్ నూపర్విజను ఫ్లాపింపు వరకు యాకమిటివారు పైనిధముగా పనిచేయుటకున్న అట్టి కాన్ఫరెన్సు ఫ్లాపింపున వెంటనే వీరి యావత్తు కార్యభారము వారికి విధించుటకున్న యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

2. ఈజిల్లాలోని లేబరుసంఘములకు వీలునుబట్టి తగు సహాయము చేయవలెనని సెంట్రలు బ్యాంకులను యూనియను లను యాసభవారు కోరుచున్నారు.

బాకీలు వసూలుచేయుటకు తనిఖీచేయుటకు లేబరు డిపార్టుమెంటువారు పూచీపడినయెడల యాసంఘములకు ఋణ ములు యిచ్చవలెనని సెంట్రలు బ్యాంకులను యాసభవారు కోరుచున్నారు.

పై పరిధికులు సందర్భముగాని కీతులలో క్రిస్టియను బ్యాంకికి లేబరుసంఘములు పంపు వైకములను స్వల్పకవివ నకు తీసికొని సదరు క్రిస్టియనుబ్యాంకుకు పంపు ఏర్పాట్లు సెంట్రలు బ్యాంకులు చేయవలెననిదిగా యాసభవారు కోరు చున్నారు.

ఉ|| ఎం. పల్లంరాజుగారు.

ఆ|| శాస్త్రులగడ్డ శంకరయ్యగారు.

3. మెట్టతాలూకాలలో ఆనరరీ అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారు లను నియమించుకపోవుటవల్ల ఈ తాలూకాలలో ఉద్యమవాల్మీకి తగిన అవకాశము లేకపోయినదని యెంచుచు, 4 మెట్ట తాలూకాలలోను సహా 4 గురు ఆనరరీ అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారు లను నియమించి ఉద్యమవాల్మీకి గావించుమని డిపార్టుమెంటు వారిని యాసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

ఆనరరీ అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారులను నియమించుటలో ఉద్యమములో నుత్సాహముతో పనిచేయువారిని మాత్రమే నియమించుట కుంచినది డిపార్టుమెంటువారికి యాసభవారు నూచించుచున్నారు.

ఉ|| కంభంపాటి చువలిరావుగారు.

ఆ|| కార్లకూరి కృష్ణమూర్తిగారు.

4. ఉన్న ఇన్స్పెక్టర్లలో ఆడిటు పని, తనిఖీ పని వంచిపెట్టుటవలన, తెంకు పనులుగూడ వేమియు సంత్కృష్టర ముగా జరుగుట లేదని ఈ సభవారు తమ అభిప్రాయమును డిపార్టుమెంటుకు తెలియజేయుచున్నారు.

పూర్వమువలెనే తాలూకా కోక యిన్స్పెక్టరును నియ మించి తెంకు పనులు నెరవేర్చుకొని వారిపైన యుంచవలెనని యు, ఇట్లు చేయుటలో తాలూకాలో 50 లకు ఒక్కొక్క ఇన్స్పెక్టరును నియమించుమనియు డిపార్టుమెంటువారిని కోరు చున్నాము.

ఉ|| పి. బాపిరాజుగారు.

ఆ|| గొర్రె లక్ష్మీనారాయణగారు.

5. సెంట్రలు బ్యాంకిని, యూనియనులకును సాసయ టీలు యిచ్చు నూపరువిజను ఘండుపై అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుకు సహకారముండుట నవసగమనియు అట్టి అధికారమును తొలగిం చుటకై నిబంధనలను వెంటనే సవరణ చేయుమని యూనియను లను సెంట్రలు బ్యాంకులను యా సభవారు హెచ్చరించు చున్నారు.

ఉ|| కె. వి. అర్, రాజేశ్వరరావుగారు.

ఆ|| అయ్యగారి వెంకటసుబ్బారాయడుగారు.

6. ప్రత్తికొనుట, నిల్వయుంచుట, అమ్ముటకున్న, నూ లువడుకుటకు, ఖద్దరుబట్టలను సేయుచును విక్రయించుట వ్యాపా రముచేయుమిల్లమును విరివిగా సంఘములను ఫ్లాపింపుచుయు నిదివరకుండునట్టి సంఘములకు తగు సహాయము చేయుట మొ దలుగాగల తగు ప్రయత్నములుచేయుమని డిపార్టుమెంటువారిని యూనియనులవారిని సెంట్రలు బ్యాంకులవారిని యా సభవా రు కోరుచున్నారు. ఇదిగాక యితర గృహపరిశ్రమలను ఫ్లాపిం చుటకు అవకాశములను పరిశోధించి అట్టి సంఘములగుడ ఫ్లా పింపుచునదిగా యాసభవారు కోరుచున్నారు. ఉ|| పారుపల్లి వెంకట్రామయ్యగారు ఆ|| ఆర్థర్ సుబ్బారాయడు, చొం. వెంకట్రామయ్య, గో. వెంకటచలం గారు.

(ఎ) వాయిదా మీరిన అప్పులు వెంటనే వసూలు చే యుటకు సాసయిటీ పంచాయితీదార్లు తగుప్రయత్నము చేసి జాక్ నెలాఖరులో పున వాయిదామీరిన బాకీలన్నియు వసూ లు చేయవలెనని సంఘపంచాయితీ దార్లను యా సభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

(బి) వాయిదా మీరిన అప్పులు వసూలుగాక నిల్వయు న్నయెడల సంఘములపరపతికి భంగము వాటిలుననియు, అట్టి పరపతి చెడినయెడల ఇప్పుడున్న వడ్డీరేటుకు సాముదొరకదని యు యా సభవారు నమ్ముచు, వెంటనే బాకీలు వసూలు యియ్యవలెనని మొందర్లను యా సభవారు హెచ్చరించుచు న్నారు.

(సి) యా సంగిరం మెట్ట తాలూకాలలో పంటలు సరి గా పండవందున ఆతాలూకాలలో మొందర్ల యియ్యలేనివద్దు లు పంచాయితీదార్లు, యూనియన్ వారు, పరిశీలించి సెంట్రలు బ్యాంకినుండి వాయిదా పొడిగించుటయు, యా విధముననే జరుగు అవసరములు తీటగమయింపుడు అట్టి పొడిగింపు జ రిగించుటకునూడ యా సభవారు కోరుచున్నారు.

ఉ|| డి. వి. దేశాయిగారు.

ఆ|| బి. బాపిరాజుగారు.

8. జిల్లాబోర్డు తాలూకాబోర్డు యూనియనుబోర్డుల తాలూకు నిలువసాములు సెంట్రల్ బాంకులలో డిపోజిట్టు చేయుటకు గవర్న మెంటువారి ఆర్డరు పున్నను యా విషయ మై ఆచరణయందు సరిగా జరుగుచుండుటలేదని తలచుచు యిక ముందునుండి బోర్డులతాలూకు నిలువసాములు యవత్తు ఆయా సెంట్రలు బాంకులలో డిపోజిట్టు చేయవలెనని తాలూకా బో ర్డు జిల్లాబోర్డువారిని యా సభవారు కోరుచున్నారు.

ఉ|| దువ్వూరి వెంకటేశ్వర్లుగారు.

ఆ|| ఎం. జానకిరామయ్యగారు.

9. సామెటిల (సముదాయపు నిధి) కో. ఆపరేటివు విద్యాప్రచారమునకు యూనియనుద్వారా యిచ్చి జరిపించు టకు యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఉ|| న. సత్యనారాయణగారు,

ఆ|| పరేలుఖానా సుబ్బారావుగారు.

10. జిల్లా, తాలూకా, యూనియన్ బోర్డులయొక్క యు, మ్యునిసిపలు సంఘములయొక్కయు, డి. పి. డిల్లియు వారియొక్కయు, లేబరు డిపార్టుమెంటువారి యొక్కయు పనులు నెరవేర్చుటకు కో ఆపరేటివు లేబరు యూనియనులను (అనగా, కూలీలు, వడ్డంగులు, తాపీ పనివాండ్లు మొ|| వారు గల సంఘములను) తాలూకా కోకటి వంతున ఏర్పరచుట ముఖ్యమనిన్ని ప్రస్తుతము అమలాపురము తాలూకాలోగల లేబరు యూనియనుకు సర్వవిధములను సౌకర్యములు పనులు యిచ్చుట విషయములో కలిగింపవలసినదని వైన ఉదహరించిన సంఘల అధికార్లను యాసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉ|| గోటి వెంకటచలంగారు.

ఆ|| న. సత్యనారాయణగారు.

11. గోదావరి జిల్లాలో లాండ్ మార్గేజీ బ్యాంకును వెంటనే ఫ్లాపింపువలెనని డిపార్టుమెంటువారిని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉ|| ఆ. వెం. సుబ్బారాయడుగారు,

ఆ|| అయ్యగారి వెం|| సుబ్బారాయడుగారు.

12. అది యాంగ్లము కడు దరిద్రులగుటచే యితరైతు లలో పోటీకి రాజాలనివా రగుటచేతను లంకల వేలంపాటల విషయములో పోటీలు పుట్టకుండ సంఘపు పంచాయితీదార్లు దరఖాస్తుమీదనే లంకలు యిచ్చున ట్లేర్పాటు చేయుటకు గాను ప్రభుత్వమువారిని కోరుట.

లంకలు పండకపాడవచ్చుడు వాటిని పరిశీలించి తగిన ట్టు రెమిక్ష యిచ్చునియెడల మొందర్ల సాహకార్ల యొద్దకు బోయి యెక్కువ వడ్డీకి నోట్లు వ్రాసి పన్నులు చెల్లింపవలసి వచ్చుచున్నది. కాబట్టి అట్టి రెమిక్ష యిచ్చుటకుగాను ప్రభు త్వమువారిని కోరుట.

ఈజిల్లాలో ప్రతి గ్రామముందును ఆదియాంగ్లముల పరపతి సంఘములను సెంట్రలు బ్యాంకుగాను తగినంత ప్రయత్నములు చేయుటకు తీర్మానించడమైనది.

ఉ|| ఎ. నరసింహంగారు.

ఆ|| కె. పి. డేవిడ్ గారు.

13. ఇదివరలో అములులోనున్న గవర్న మెంటు వ్యవసా యపరిశోధనను కో. ఆపరేటివు యూనియనులద్వారా మొందర్ల యొక్క స్వంతఖర్చుమీదను మొందర్లు సొలములలో ఆపరిశో ధనలను జరుపునట్లు వ్యవసాయదార్లను ప్రోత్సాహపరచుటకు యూనియనుల హెచ్చరించడమైనది.

ఉ|| 1 భారతి లక్ష్మీనారాయణ.

ఆ|| 2 పాలిపూడి వెంకట్రామయ్యగారు.

14. సంఘములలో మొందరు అప్పతీయు సభికారము గల మొ తమును 2000 లకు మించని మొ తముగావలయు కట్టుబాట్లతో మంచి సంఘములకు వృద్ధిచేయునట్లు డిపార్టు మెంటువారిని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉ|| కె. పట్టాభిరామయ్యగారు.

ఆ|| గో. వెంకటచలంగారు.

ఈదిగువతీర్మానములు ఆగ్నత్యునిచే నుపపాదించబడి అంగీకరింపబడెను.

15. గోదావరిజిల్లాలో డిప్యూటీ కమిషన్ ఆఫ్ నూపర్వి జను యూనియను ఫ్లాపింపుటకు తగుప్రయత్నములు వెంటనే చేయవలెను.

16. జాయింటుగా కొనుటనంటి నూతనపరపతికార్యము నుగురించి క్రెడెన్షియంవలెనని యూనియనులను ఈసభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

17. డిపోజిట్టు:—ముఖ్యముగా నేవింగు బాంకి డిపో జిట్టుపొందుటకు అధికముగా ప్రయత్నములుచేయుటకు ప్రైమ రీసాసయిటీలు హెచ్చరించబడుచున్నవి.

18. పొలముకూలీలసంఘముల స్వూపరువిజనునిమిత్తము కమిటీలనుఏర్పరుచుటలో యూనియనులను సెంట్రలు బ్యాంకు లునుసహాయపడవలెనని ఈసభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

19. సాసయిటీల అప్పదరఖాస్తులను గురించి అసిస్టెం టు రిజిస్ట్రారు సిఫార్సులతో నిమిత్తములేకుండ నుండవలెను.

20. లోకల్ బోర్డులు మ్యునిసిపల్ ఆక్టల్ ప్రకారము సహకారసంఘములనుండి వస్తుల వసూలు చేయకుండ నుండు టకు ప్రభుత్వమువారిని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

21. సబ్ ట్రెజరీలద్వారా చెల్లించే సాము రూ 25 ల కు తక్కువచేయుటకు గవర్న మెంటును ఈ సభవారు కోరు చున్నారు.

22. జిల్లాలోని సాసయిటీలు ఆంగ్రసహకారసంఘము తో అప్సైడియోజ్ అనుటకు హెచ్చరింపబడుచున్నవి.

23. ఒకేజిల్లాలో సెంట్రల్ బ్యాంకులు ఒకటికొకటి అప్పు లిచ్చుకొనుట కూడదని ఈసభవారు అభిప్రాయ పడు చున్నారు.

24. బాంబాయిలో కో. ఆపరేటివు సంఘములకు మనిఆర్డరు కమిషనుమీద నూటికి 75 వంతున రిజేటు క్లెయిన్ యిచ్చుట ఈ రాష్ట్రమునకు వర్తింపునట్లు చేయవలెనని ఈ సభ వారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

25. టీచర్ల గవర్న మెంటు ప్రోవిడెంటు ఘండును పో స్టు ఆఫీసునేవింగు బాంకిలలో వేయకుండ కో. ఆపరేటివు సెంట్రల్ బాంకులలో వేయుటకు ఈసభవారు సిఫార్సు చేయు చున్నారు.

26. సెంట్రల్ బాంకులలో ట్రస్టుఘండు వేయబడేట ట్లు ఇండియన్ ట్రస్టీ ఆక్టు సవరణచేయుటకు సిఫార్సుచేయు చున్నారు.

27. పాతకాలలో సహకారములనూత్రములను నేర్పు టకు ఈసభవారు సిఫార్సుచేయుచున్నారు.

28. ఇప్పటికంటె ఎక్కువ నేర్పుగా సెంట్రల్ బాం కులు పెద్దవాయిదా అప్పులను యిచ్చవలె నని ఈ సభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

29. రాబోవు కో. ఆపరేటివు కాన్ఫరెన్సు రాజోలు తాలూకాలో ఆరుద్ర గ్రామములో జరుపుటకు ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఉపపాదకుడు:—ఉపాధ్యాయుల రామచంద్రంగారు ఆమోదకులు:—గోటి వెంకటచలంగారు

ఆగ్రాసనాధిపతి వెంకటపతిరాజుగారు సభను సమా ప్తి చేయుచు పరపతిసంఘముల ఉపయోగమును ప్రజలు చక్కగా గమనించి అన్యోన్యముగనుండి ఒకరి కొకరు సహాయము చేసి కొనవలెననియు, ప్రతియూర అవసరము వెంటజిని సంఘముల ఫ్లాపించి ఎక్కువలాభమును పొందుచు ఆంగ్రదేశమునకు ఈ జిల్లా ఆదర్శముగానుండవలెననియు, అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగారు యమును తీసికొనవలెననియు చెప్పిరి

ఆచార్యసంఘాధ్యక్షుడగు జోన్నల రామచంద్రరావు గారును కార్యదర్శియగు నృసింహదేవర సత్యనారాయణగారును తదితరులు సమర్పించినతర్ఫార్థ 4-80గంటల సభ ముగిసెను.

17 వ గోదావరి మండల మహాజనసభ

ఆలమూరు లోన మా వేశ మగుట

డాక్టరు వరదరాజులనాయుడుగారి అధ్యక్షకొనన్యాసము

తీర్మానములు.

స్వరాజ్యపురి, ఆలమూరు, మే 2:—నేటి మధ్యాహ్నము 2-30 గంటలకు 17 వ గోదావరి మండలమహాజనసభ అధిష్టానములో స్వరాజ్యపురియందు మిగుల విశాలమగు ప్రత్యేక పందిరియందు సమావేశమయ్యెను. సుమారు 5000 మంది వరకు సరిపోవు సభామంటపము యానత్తును నిండెను. అనేక గ్రామములనుండి రైతులు, వర్తకులు యీనాందార్లు, రాజకీయవేత్తలు మొదలగు ప్రముఖులు దయచేసి ఆనందమయము గావించిరి. సభామంటపము ఆలమూరు మంటపేట రహదారి మార్గము ప్రక్కన సుమారు 2,500 చ. గ. విస్తీర్ణమున నిర్మింపబడెను. పతాకములతోను, పటములతోను, కాకితపు గొలుసులతోను చక్కగా నలంకరింపబడి, వేసగి వేడిమినడుచునట్లు చల్లదనము నొసగుచు మంటపము శోభాయమానముగ జేయబడెను. సేలవై చక్కని గడ్డివేయబడి చాపలు పరుపబడెను. విశాలమైన వేదిక నొకటి ఎత్తుగ నిర్మింపబడి మెత్తనిపరుపుగా చేయబడెను. ఖద్దరువస్త్రములు పరుపబడెను. ఈవేదికపై ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడును సభాధ్యక్షుడును వేదికముఖమున స్థానముల నలంకరించిరి. మరియు, మండల కాంగ్రెసు సభ్యులును, కొందరు ప్రముఖులును, స్త్రీలును ఆసీనులైరి. ప్రేక్షకులైన స్త్రీలు వేదికకుదిశగామున గూర్చుండిరి. సభకు దయచేసినవారిలో యాక్రింది ప్రముఖులు గలరు.

దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య, ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య, సురేంద్రనాథ్ ఆర్య (బల్లారిజిల్లా), భూపతిరాజు వెంకటపతిరాజు, శ్రీరాజు పశేలుభానా వెంకటసుబ్బారావు, గజవిల్లి రామచంద్రరావు, బులుసు సాంబమూర్తి, కావ్యకంఠం గణపతిశాస్త్రి (విశాఖపట్టణము జిల్లా), చల్ల నారాయణశాస్త్రి (కాకరపర్రు), లక్కరాజు సుబ్బారావు, జోగ్గెల రామచంద్రరావు, శ్రీరాజు పశేలరాజు రామస్వామి, నాళం పట్టాభిరామయ్య, బ్రహ్మజోగ్గెల సుబ్రహ్మణ్యం, పారుపల్లి వెంకట్రామా రావు, చావలి రామసోమయాజులు, అయ్యంకి వెంకటరమణయ్య (బెజవాడ పాలకోడెటి గురుమూర్తి, చావలి లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి (అమలాపురం) దేశభాంధు దువ్వారెడ్డి సుబ్బయ్య, వేదాంతం కమలాదేవి, ఉన్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మ, వే. పాపాయమ్మ, తల్లాప్రగడ సుందరమ్మ, పొణకా కనకమ్మగార్లు సుమారు 200 మంది స్త్రీలు గలరు.

సభ జాతీయగీతముతో ప్రారంభింపబడెను. కావ్యకంఠం గణపతిశాస్త్రిగారు ఋగ్వేదమునందలి ఋక్కునుపఠించిరి. చల్ల నారాయణశాస్త్రిగారు దేశమాతకు ఆశీర్వాచనముచేసిరి. నరసింహదేవర పేరిశాస్త్రిగారును వెంపరాల నూర్యనారాయణశాస్త్రిగారును పద్యముల రచించి వినిపించిరి. క్రమక్రమము పెంపునొందుచున్న ఉత్సాహము ఆంధ్రరత్న దు.గోపాలకృష్ణయ్యగారి వ్యుదయధ్వర ఆశీర్వాచనశోకముతో ఇనుముడించి సభ సంతోషభరితమై యొప్పెను. జగన్నాథ దాసుగారు మహాత్మా గాంధీగారిగుర్ని పర్యమను చదివి హిందీలో నొకకాతీయగీతము పాడిరి.

అంతట ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షు డగు శ్రీయత వెన్నేటి సత్యనారాయణగారు ప్రతినిధుల సన్మానించుచు తమ యువన్యాసమును జదివిరి. అది యీవత్రికలలో ప్రచురింపబడియే యుండెను.

అధ్యక్షుని ఎన్నిక

డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యంగారు ఈమధ్య అధ్యక్షుని ఎన్నికచేయుట మానివేసినప్పటికి ఈపర్యాయము ఏలనో పూర్వపు ఆచారమును తెచ్చిపెట్టిరి. డాక్టరు బ్రహ్మజోగ్గెల సుబ్రహ్మణ్యంగారు (జిల్లాకాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు) డాక్టరు వరదరాజుల నాయుడుగారిని యీ మహాసభకు అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనవలసినదని తీర్మానమును నుపపాదించిరి. వరదరాజులు నాయుడుగారు రాజకీయరంగములో అసహాయోద్యమమునకు బూర్యము ప్రముఖులైనట్లు తెలిసినను తెలియకపోయినను అసహాయోద్యమప్రారంభము నుండియు, ఆయన పేరు తెలిసియుండకపోదు. కారాగారమునందు తామును (ఉపపాదకుడు) నాయుడుగారును కొన్ని మాసములు కలిసి

యుండుటచేత నాయుడుగారిని గురించి తమకు బాగుగా తెలియును. సాధారణముగా ఆయనను ఏజిలెనందు గవర్న మెంటు వారు ఒకకలకంటె ఎక్కువగా నుంచుట యాచారము లేకపోవుట చరిత్రయే తెలుపును. దీనినిబట్టియే ఆయన ప్రాముఖ్యము తెలిసికొనవలసియుండును. జైలులో నాయుడుగారికిని అసహాయవాదులకును నుండిన పరిచయమునకన్న ఆయనకును సేరస్థులకునుగల పరిచయము ఎక్కువగ నుండెడిది. జైలులో సేరస్థులైన కైదీలను బాధపెట్టు బాధలకు పరిమితలేదు, వారికిచ్చు ఆహారము అతిపేయమైనదియు, ఆహారమునందు పురుగులకుడ నుండును. అట్టిభోజన మిచ్చుచుండేవారు. ఇట్టి బాధలు, కొట్టడములు జరిగినపుడు ఆసేరస్థులైన కైదీలు జైలరుదగ్గరకుగాని వార్డుదగ్గరకుగాని వెళ్లిచెప్పకొనకుండ యీ నాయుడుగారియొద్దకువచ్చి చెప్పకొనుచుండెడివారు. నాయుడుగారే జైలువార్డు. జైలరు, న్యూపరింటెండెంటు. అన్నియును. ఇట్టిసందర్భములు జైలులో నాయుడుగారికి యుండేవి. ఆయన ఎక్కువ సానుభూతితో వారిని చూచెడివారు. జైలరుగాని న్యూపరింటెండెంటుగాని ముందు నాయుడుగారివద్దకు వచ్చి ఆయన తేముమును కనుగొనినప్పుడు, ఆయన యీయితర కైదీలను గుఱించియే మాట్లాడితమ తేముమును చెప్పకయే పంపించెడివారు. ఇతరులకు గౌరవమిచ్చి తాము ఆత్మగౌరవమును కాపాడుకొనుచుండెడివారు. ఈయన యెప్పుడును జైలునే కోరుచుండేవారు, స్వరాజ్యస్థాపన మైనతర్వాత కడలూరు జైలును ఆశ్రమముగా జేతుము అని చెప్పేవారు. ప్రభుత్వము పారికికూడ యాయనను విడుదలచేసినవెంటనే తిరుగ జైలుకు పంపుట ఆచారమైనట్లు చరిత్ర చెప్పెను. ఇప్పటికి యాయన వైకంఠశ్యాగ్రహములో జైలునకు వెళ్లినయెన్నారు. నాయుడుగారు ఉబ్బుపద్యంతో బాధపడుచుండి ఎక్కడకో ఆరోగ్యమునకై కొండలమీద నివసించుచున్నవారు యిప్పుడు నాయకత్వమును వహింపసిద్ధపడుచున్నారు. ఆయనకున్న కార్యదీక్ష, పట్టుదల. దేశసేవాత్మరతమీరే తెలిసికొనగలుగుదురు. విశేషభాగ్యవంతు డయ్యును జైలునుండి విడుదలచెచ్చిన తర్వాత ప్రభుత్వమునకు పన్ను చెల్లింపనెను. ఆయనకు రూ. 2500 సుమారుగా నుండును. ఒక్కడమ్మిడియైనను చెల్లింపనప్పుడు ప్రభుత్వమువారు ఆయన ఆస్తులను వేలంవేయింప నారంభించిరి. ఏమి చేసినను సరే తమకు నిమిత్తము లేకుండ నుండెడివారు. అట్టి వరదరాజులనాయుడుగారు నేటిసభకు అధ్యక్షులుగ నుండుటకు కోరుచున్నాము. ఆయనయును ఆంగ్రుడే. ఆయన సర్వవిధముల యీసభకు అధ్యక్షుడుగ ఎన్నుకొనదగినవారు. ఆయనను చూడగానే, ఆయనవలెనే మీరందరును జైలునకు వెళ్లుతారే, ఆయనే అంతదూరమునుండి తీసికొనివచ్చి మీ ఎదుట పెట్టుబడివారు. ఈమూర్తినై న చూచి ప్రాణమైన ఆర్పింపవలసి వదని వారి యాదర్శమును గూచి నడుచుకొందురని ఆయనను ఎన్నుకొనుచున్నాము. కాబట్టి నేను ఉపపాదించు తీర్మానమును అంగీకరింతురుగాక అనికోరుచు సుబ్రహ్మణ్యంగారు ఉపన్యసించిరి. శ్రీబిక్కిన వేంకటరత్న చాదరిగారు (ఎం. ఎల్. సి. యు, జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ ఉపాధ్యక్షుడును, రామచంద్రపురం తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుడును)భమిడిపాటి సత్యనారాయణగారు (జిల్లాకాంగ్రెసు కార్యదర్శి)తీర్మానమును బలపరపగా సర్వాంగీకృతమయ్యెను.

అంతట అధ్యక్షుని ఖద్దరు పూలహారములతో నాదరించిరి. ఆయన తాను ఆంగ్రుడైనప్పటికిని తమిళుల మధ్యనుండుటచే ఆంగ్రమున మాట్లాడు అలవాటు తగ్గినదనియు, ఆంగ్రమున యితరుల మాట్లాడునపుడు తమకు అర్థమగునుగానిమాట్లాడ లేననియు అందువలన ఇంగ్లీషున చెప్పమన్నందులకు తమిళవలసినదనియు, తాము యిదివరలో సుమారు 60 ప్రత్యములు వ్రాసిన తెలుగు ఉపన్యాసము శత్రువులహస్తగత మగుటచేత యిప్పుడు ఇంగ్లీషున ఉపన్యసించుచున్నా ననియు చెప్పి తమ యువన్యాసమును జదివిరి. వాక్యము తర్వాత వాక్యమును తెలుగున ఆంధ్రరత్న గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పిరి.

తండ్రి వార్తలు

అధ్యక్షుని యువన్యాసమునకు బూర్యము సభకు రాతేకించిలిలుచున్నవారి తండ్రివార్తలు చదువబడెను.

ఎన్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు(మదరాసు), టంగుటూరి ప్రకాశంగారు (మదరాసు), కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు (మదరాసు)మోచర్ల రామచంద్రరావుగారు (ఏలూరు), రామారెడ్డిగారు (నెల్లూరు) మొదలగువారి వార్తలు చదువబడెను. శ్రీకట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు రాజేనందులకు విచారింపుచు సభ చేయవలసినకార్యమును విపులముగా నొక పెద్దఉత్తరమును పంపిరి. నాగేశ్వరరావుగారి తండ్రివార్తయందు గాంధీ పూజానిధి వనూళ్లు జ్ఞాపకము చేయుడెను.

అధ్యక్షుని యువన్యాసము

డా|| వరదరాజులనాయుడుగారి

అధ్యక్షోపన్యాసము

17 వ గోదావరిమండలమహాజనసభకు అధ్యక్షులుగానుండిన డా|| వరదరాజులనాయుడుగారి హాసంగీత ఉపన్యాసమునందలి ముఖ్యభాగము లీదిగున ముద్రితములు.

“నేను ఆంగ్రుడను”

ఆంగ్రసాహర సోదరీమణులారా! నేను, ఆంగ్రుడను కానినామాత్యభాష ఆంగ్రముకాకుండుటచే తెలుగుభాష బోధపరచుకొనగలిగెను మాట్లాడజాలను. నేనుప్రథమమున నాఉపన్యాసము ఆంగ్రభాషలో 10 పేజీలు వ్రాయించి బోధుద్వారాపంపితిని గాని అయ్యది మనశ్శత్రువుల చేతిలో బడినట్లున్నది. కవున వేరొకటి ఆంగ్రభాషలో వ్రాయవలసివచ్చినది.

నేను ఆంగ్రుడనేగాని తమిళుల మధ్య పెరిగినవాడను. మా పూర్వీకులు 200 యేండ్ల క్రిందట స్వస్థలముమీది దక్షిణమునకువచ్చి ద్రవిడుల మధ్య వాసమేర్పరుచుకొనిరి. నేను ఆంగ్రులకై పాటుబడినజేమియు లేదు. కడలూరు జైలులలో ఆంగ్రనాయకుల పరిచయముగలిగిన నాటకుండియు ఆంగ్రదేశముయడల భక్తి, ప్రేమ, ఉత్సాహము పెంపొందెను. ఆంగ్ర నాయకులలో ఉత్తములుగ వారి పరిచయము నాకు జైలులలో గలిగెను. మీరు యీ సభాధ్యక్షులకు నన్నుగోరి నాయడల యంత గౌరవముజూపుటకు కారణ మెరుంగజాలకుంటిని. నేనీ గౌరవమునకు అనర్హుడను. మీ వారిలోనే యిందుకు నాకంటె అర్హులైన స్త్రీపురుషులనేకులు గలరు. నాకీ గౌరవమొసంగినంతలకు మనఃపూర్వకముగ అభినందించుచున్నాను. నన్ను గౌరవించుటచే నా కెంతకృతజ్ఞుడైనా తమిళనాడును గూడ మీరు గౌరవించుచున్నారు.

సోదరులారా! మనప్రజల యవస్థలనుగూర్చిచూచుటకు మీరు ప్రతియేడును 16 వత్సరములనుండి యిట్లు సమావేశ మగుచున్నారు. నేనిప్పు డధిష్టించిన యావీతమునదిదివరకు భాగవికారదులును సమస్థులునగువా రలంకరించి యుండిరి. వారియొక్క శక్తిపావర్ధ్యములు నాకు లేవు. కాని వారి దేశభావనమే మనకు నిదర్శనమై వారి యాశీర్వాద బలమే మనల సుధరించుగాక. కేనిప్పుడు ఆంగ్రదేశశత్రువులు మానలు కీదుల యొక్క అధికృతను మీకుదెలుప శక్తియునుమోసలేదు. ఇతరరాష్ట్రముల కలెనే మనరాష్ట్రము గూడ భారతమార నామము అందుకున్నట్లు జేయుటకై తోడ్పడినది, అంగులకై మనమందఱము గర్వపడవలసియున్నది. ఇప్పుడు మనము గొప్ప కార్యము జేయవలసియున్నది మన మీసమరమునందు ధీరులవలె సైగవలెను. మనబాధ్యక్షులకు భయపడకూడదు. మన ధైర్యము దీనివల్లను తగ్గుకుండుగాక. మన మనసులోని కెట్టి భీతియు చొరకుండుగాక. ఎట్టి యక్కట్లులు వచ్చినను ఉత్సాహము తగ్గుకూడదు. స్వాతంత్ర్య సమరమునందు స్వాతంత్ర్యమునర్పి ప్రాణము లప్పించియైన కీర్తిగడించుటకు నిశ్చయించుకొనవలెను గాని బానిసలవలె హీనమానము బడుచు సుఖజీవులమై యుండగోరుటకు దలంపరాదు.

వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యము

రాజకీయోద్దేశము లెంతమంది కెన్నివిధములు గాగలిగినను వ్యక్తిస్వాతంత్ర్య మనునది నిర్దిష్టవాదాంశము. పరమపవిత్రమైనది. అత్యవసర మైనది. స్థిరస్థాయిగా నుండవలసినది. వ్యక్తియొక్క ఆత్మ తలవెంట్రుక మొనమందు నూకోపంతులలో నూకోపంతులటి నూత్నముయినదయినను అనంతమైనది. అది జైవ్యరూపమనియు, దైవమేయనియు మన శాస్త్రములలో చెప్పుబడినది. శాస్త్రములలో యిట్లు చెప్పుబడి యుండుటచేత నేతత్వయొక్క జౌన్నత్యము స ప్రాముఖ్యమును సొందిర్యమును చెప్పగొట్టునట్టి సంస్థలను గాని వ్యక్తులను గాని దగ్గరకు చేరనీయకుండుము. ఆత్మయొక్క గౌరవము కాపాడుకొనిన పిదపనే యేజాతియొక్క ఉద్దేశములైన సుఖిరములు జేసికొనగలుగు. వ్యక్తియొక్క ఆత్మ గౌరవమును నిర్లక్ష్యము జేసినా

యిత సేవ పదలచినచో యిసుక తో మేడలు కట్టుటయగును. కలకాలమునుండి మనవారు వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యమును, దానియొక్క పరిత్రేకను చాటుచున్నారు. ఇప్పుడు ప్రతివ్యక్తియు పరమాత్ముని ప్రతిబింబములుగా గణించుటలేదు ప్రభుత్వమువారు మామని బుద్ధిహీనునిగా మొదటనే దలంచుటతో మానవుల ప వి త్ర త యే న కించును. అప్పుడు జాతిభేదములు, అసమత్వములు, రంగుభేదములు, మున్నగునవి వోడవును. జాతీయ స్వాతంత్ర్యమును ముస్సాహి మొదలగు నిశ్చయించిన మనము వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యములోని సత్యమును గ్రహించవలెను. వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యమునగా సంఘసేవకు విరుద్ధమని గాని, ఆత్మకృత్యమునిగాని దలంపవలదు. ప్రతిపురుషునియందు స్త్రీయందు కుటుంబమునందు మానవజాతియందే జాతిగా యిమిడియున్న పరమసత్యములను కాపాడుకొని యిది యిమిడ్చుటే. మనము తలపెట్టిన స్వరాజ్యసంస్థయందు స్త్రీ పురుషులు, గొప్పదీద, జూని అజూని, నల్లవారు తెల్లవారు, అను తారతమ్యముండదు. అందును పరావృత్తిని ప్రతిబింబములే. తన జాతిని ఉత్కృష్టమైనదిగాజేయుటకై వివిధకర్మములను జరుగవలెను. కావున మనము ప్రత్యేకవ్యవస్థలతో ప్రారంభించి స్వరాజ్యమును గవ్యస్థానము చేయకొనెదము.

స్త్రీలు

మిత్రులారా! నేనొక్క సంకల్ప జెప్పచున్నాను. మీరు స్త్రీల పరిత్రేకను గుర్తించి గౌరవించుటకు నిశ్చయింపనిది మీ బానిసత్వమును వదల్చుకొనవలెను. ఏదేశములోను స్త్రీలను యిచ్చుటలే 'దేవి'యని పిలువదు. ఏదేశములోను వారిని యిచ్చుట చూచినంత హింసముగా జూడదు. మన స్వదేశమును మనకు తోచినదని పాలించుకొనుటకు జన్మకామ్యములను విశేష యలనుండి సాధింపవచ్చు మనము అట్టి హక్కులనే మన స్త్రీలకు యెట్లు నిరాకరింపగలము. పవిత్రులును ఉత్సాహము పురికిల్పెడువారును అగు స్త్రీల సహాయము ను మనజాతీయ ధర్మములకును నిర్వర్తింపజాలకుంటిమనుట బహుకరముగ నుండును. మంజీని చేతబట్టుకొని బంగారము కావలెనని గోరికట్టున్నది. మీజేశపు జ్ఞానమధురలకు స్త్రీల సహాయము లేనిది విశేష యలబహిష్కారమునండి విముక్తియగుటకుగాని తమ దేశముయొక్క స్వాతంత్ర్యప్రతినిధుల మనిషించుకొనకుటగాని వీలండదు. మీ స్త్రీల యాశీర్వాదముతో కార్యము ప్రారంభించినచో తప్పక విజయము కలుగును.

అస్పృశ్యత

పరమాత్మునియందు మనమందర విమిడియున్నామనియు, మనమందరిలోపరమాత్ముడున్నాడనియు శాస్త్రములనుండి శ్లోకముల అనేకసార్లు చదువుచుండుము. కొందరు దయాధర్మివృద్ధులు ప్రపంచమంతయు తమకుటుంబములానిదే యందురు. కాని మనము ప్రపంచమంతయు మన కుటుంబములానిదే యని దలంచి, అన్నియు చేతునివలెనే జరుగునని ఊహించవలె. మన విజ్ఞానముగూర్చి సంకుచితభావము గలవానిగానన్న దలంపకుము. ప్రపంచమంతటిని దలపెట్టుటకన్న ముందు తమలోతమకు జాతి, మతరంగుభేదములు లేకుండ యత్నింపవలెను. మనదేశములోని ప్రజలందరు యేకకుటుంబీకులవలె మెలంగవలెను తమప్రజలలో కొందరిని అంటరానివారుగా ప్రత్యేకించి, వారికిని తమకు గొప్ప వ్యత్యాసము గలదని భావించువారే నిజముగా అంటరానివారు. వైకములో నేమిజరుగుచున్నదో యెల్ల రకు దెలియును. అందు మనవారివిజయము గాంచినచో విదేశీయులకర్పణముగాంచి నట్లే. అందు అపజయముచచ్చినచో విదేశీయులపాదములకడ గూడ అపజయము గలిగింట్లే. ఈవిషయము మరుగుపడదు. మన యావచ్చుకొని దినియోగించి దక్షిణదేశమున తిరుగులకు, పులహాలకు విముక్తిగలిగించుట కిదియే మంచియదను. ఈయన కాళము వడలుకొన్నచో ప్రపంచమంతటిలో మనము హింసపు జాతిగా గణింపబడుదుమనుట తథ్యము. వాగరికులగు స్త్రీపురుషులెవరైన మనతో కలిసియుండుటకుగాని, మన స్వాతంత్ర్య సమరమునందు తోడ్పడుటకుగాని యిష్టపడకుండురు.

విద్య

మన బాలలలో పిన్నవాడు పాఠశాలలద్వారా యెట్టి భావములను అభివృద్ధి చేయుదుమా వానిబట్టియే జాతీయ జీవనము అభివృద్ధియగును. మనదేశపు పూర్వ చరిత్ర యందలి అధ్యుత్తము మంచిని మెచ్చుకొనునట్లు జేసి వాటినే అధ్యయనముగా గ్రహించుట ప్రస్తుతపాఠశాలలలోగలదు లేదు. హిందూమతానుబంధములకు యెట్టివైఖరి పూర్వముండినో తెలియజేయవలెను. మనబాలకు మన పురుషుల శాస్త్రజ్ఞానమొత్తం యధికముగా యేరితిగా నుండెనో తెలుపు గ్రంథముల నీయవలెను. మన విద్యాలయములన్నిటిలో విద్యార్థులకు మనము భారతీయులమనియు భారతపతీయులగానేవివరవరునందనలెననియు నచ్చుజెప్పవలెను.

దేహ సాష్టవము

దృఢమైన శరీరము లేనివా రెవరు తమదేశమును సంరక్షించున దగునెనుగాని నుండవలదు. శరీరముదృఢముగానుండకుండిన ఆత్మ దృఢముగా నుండవచ్చునుమాత్రమునందు నాకు సమ్యక్ములేము. అందుకు బాగులెదన్నచో శాంతిశక్తులగానుండుము.

దూను. త్రిజించియున్న శరీరమునందు దివ్యమైన ఆత్మ యుండనేరదు. దృఢముగ కండబలిమి పటుత్వముగలిగి తమ నైతిక ఆత్మశక్తి సామర్థ్యముల నుపయోగించి ప్రజలలో ఉత్సాహము నెలకొల్పగల స్త్రీపురుషులు కావలెను.

కెలాఫతునమస్య

అసహాయోద్యమ ప్రారంభమునకు కారణభూతమై కేవలము రాజకీయ మగునదియే గాక మతవిషయమున సంబంధించినదిగా జేసిన కెలాఫతుఉద్యమము గూర్చి నాకు తెలిసినంతవఱకు దెలిపెదను. తీసికొన్న ఆసక్తికర లుండెను. లాసేను సంధివలన టర్కీవారికి రాజ్యపాలనాధికార మొసంగుటవలన రాజకీయావసరము తీరినది. ఇది మనకుగూడ రెండువిధములుగా సంతోషకరమే. ఇండియాదేశములో కలవరముగలిగి అసహాయోద్యమమునకు కారణమగుటచే టర్కీని గ్రీసుదేశము అణచివేయుటకు బ్రిటీషువారు తోడ్పడుటకడ జేసినది. కాని జిజ్ఞాసలూరబను మహమ్మదీయ శైల్యమును మహమ్మదీయేతరుల ఆధీనమునండి తప్పింపవలెనను ముఖ్యకోర్కె యింకను యాదేరలేదు. ఈ విషయము యావద్దహమ్మదీయ ప్రపంచమునకు సంబంధించినది.

ఈదేశము చివరవరకు మహమ్మదీయులపక్షమున పాటుబడును. భారతదేశమునం దేజాతివార్యులను సరే వారి మతధర్మములకగు పాటుబడునపుడు సహాయపడుట హిందువులకు జిద్దియైయున్నది. పార్శీలకుగాని క్రైస్తవులకుగాని మహమ్మదీయులకుగాని రక్షణ మొసగుట యీ దేశమునం దాచాగమై యున్నది. మహమ్మదీయులు తమ మతధర్మములు నెలకొల్పబడినవని సతీసింప గల్గినచో వారిలోబాలు మనముగూడ సంకీర్ణించెదము. నాల్గేండ్లనుండి మనము జేయు ప్రయత్నములు సఫలమైనందుకు సర్వేక్ష్యగనికి కృతజ్ఞత దెలిపెదము.

మహమ్మదీయులు మత స్వాతంత్ర్యము చేహారినచో వారు హిందువులకన్న తక్కువదేశాభిమానము గలవారని భావింపవలెనా? మహమ్మదీయులకు కెలాఫతు నందేగాని స్వరాజ్యాభిమానము లేదని మనవిద్యార్థులు ప్రచారము ననుట ఆశ్చర్యముగనుండును. గ్రీకుదేశమును తిరుగద్రోలి యూరోపుఖండము నందలి మిత్రముండలి నెదుర్కొనునట్లు టర్కీ వారిని పురికొల్పినట్టి స్వదేశాభిమానము భారతదేశ మహమ్మదీయుల కేనుదలకొనవలెను? ఒక జాతీయంతటి పైని నిందమోపుటకు వీలులేదు. ఆవిధముగ నే మతమునే యెక్కువగా ప్రేమించి పాటుబడు వారిపై నిందనాలోపించుటగూడ అసంభవము. ఒకరియెడల నింకొకరు మర్యాదగలిగియుండుట నాగరికతలక్షణము. హిందువులకు మాత్రమే దేశాభిమానము గలదనుట అసత్యమగును. ఇతర మతస్థులకు అగౌరవ పరచినట్లుగను. ఆంధ్రసాదరలలో నిజమైన మహమ్మదీయులు గలరు. వారికిగూడదేశాభిమానముదైర్ఘ్య సహనములు గలవు. జాతీయప్రయత్నములందు మహమ్మదీయులు గూడ సహాయము జేయుటకు సంసిద్ధులుగా నుండుననియే నమ్ముచున్నాను.

కెన్యాతగాదా

కెన్యాతగాదా పట్ల ప్రభుత్వమువారి తీర్పు నాకు వింతలుపలేదు. చాలకాలమునుండి ఆచరణయందున్న దానినే శ్వేతపత్రము నుష్కిము జేసినది. మాంచేగుగారు ఇండియా మంత్రియైనవాటినుండి మాటల గంభీరమేగాన బ్రిటీషు సామ్రాజ్యము నంగ భారత దేశము నకు గౌరవ మేమియు లేదు. బ్రిటీషు కామనుకొలునందు ఇండియాకు స్థానమున్నందుచే నది యితరరాజ్యములతో సమానమైనదనియు, రాజకీయ సంఘటన రంగుభేదములేక యెల్లరు యేకముగా నుండునట్టి పరిణామము జెందుట కవకాశ మున్నదనియు జెప్పబడినది. ఈపరిణామమునందు ప్రభుమెట్లు మాంచేగుగారు యేర్పరచిన శాసనములు, సామ్రాజ్యగభయందు, ప్రీవీకౌన్సిలునందు భారతీయులకు స్థానమొసంగుటయే ముఖ్యవిషయములు. వీటి యాడంబక మంతయు సామ్రాజ్యనిర్మాతలు పశ్చాత్తాపపడి మార్పుజేందు నేమోయన్నట్లు జూపట్టును. ఈవిషయమున మంత్రదేవమువారి తీర్పు రాలేదు. ఈ సమస్యకు ముందు కెన్యా యను పదము చేర్చబడినను యిది చాల విశాలమైన స్థితిమైన సమస్యయై యున్నది. భారతీయులు యితర స్వతంత్రరాజ్యములనుండి తరిమి జేయబడుమంద సామ్రాజ్యమాత్రమును బ్రిటీషుప్రభుత్వము సహాయము జేయుటకు దుర్బలత్వము వెల్లువచ్చుచున్నది. కెన్యాదేశము పాలనము కల్యాణము అధీనువారి యాధీనమైయున్నది. అన్యాయము జరిగినచో ఇంక్లాండుకు అయ్యముగ నుండుటకన్న నేగాని, అధికారలేమిచే గాదు.

సామ్రాజ్యమునందు యితర రాజ్యములతో భారతదేశమునకు సరిసమానమగు గౌరవము గలదా లేదా, యను విషయము పరిశీలించుకొనుటకు కెన్యాసమస్యయే మంచి యవకాశమని శాస్త్రీగారు చెప్పియుండిరి. ఇప్పుడా పత్తి తేలికది. భారతీయులు ఉన్నతప్రదేశములకు ఆటుకపరుపబడిరి. అదేశమును పాలించు శ్వేతజాతివారి యభిప్రాయమున మీరే చేరుగనుండక తీరదు. కానసంఖ్యలో 10000 మంది విరోధియులకు 11 మంది 28,000 భారతీయులకు 5 గురు ప్రతినిధులు గలరు.

కేనీ తీర్పును మెచ్చుకొనెదను. ఏమన ఆది గత్యమువై వాధారపడియున్నది. సామ్రాజ్యమునందలి సత్యమును ప్రకటించినది. ఇండియానుమితవాదులు, అంగేయలెబరుపక్షమువారుమాంచేగుగారు నమ్మియుండిన జాతుకములను అసత్యములని దెలిపినది. ఇండియాదేశముగూడ తూర్పుఆఫ్రికావలెసామంతరాజ్యమే భారతీయులు తమతో సమానులని ఆంగ్లేయు లంగీకరింతు.

ఇతరద్వంద్వప్రభుత్వములలోగూడ యీతారత్యమునుండవలెనదే. దీనిని త్వరలో రూపుమాపవలెను. అయ్యది బహుముగా నెదుర్కొని కష్టములకోర్చియుండుటవలన సాధ్యపడును. కెన్యాలోని శ్వేతజాతివారు దృఢకాయము లగుటచే అధికారము గలదని విగ్రహింపచున్నారు. అదేశమంతటిలో రష్యముగనుట్టి ఉన్నతప్రదేశములనుండి భారతీయులను, ఆఫ్రికనులను యెంతకాలమైన తరిమివేయవచ్చునని దలంచుచున్నారు. వారి ఆధికారము అట్లే దుర్బలమగునంద నుండునంతకాల మియ్యభిప్రాయముతో నుండురు. వీరి దౌర్బల్యాత్రికయును విరోధియును లందరిపై ప్రతిఫలించినది. అన్ని విషయములలోను అంత్య తీర్పు జెప్పకలిగినది ఖడ్గ మేలనియు అట్టిఖడ్గము గలిగియుండు అకాశము విరోధియునలకొనంగబడుట దైవికమనియు కెన్యా శ్వేతముఖులు దలంచుచున్నారు. అందుచే పశుబలము నెదుర్కొనజాలనివారిని హింసముగా జూచుచున్నారు. ప్రపంచమంతయు విజయలక్ష్మిని ఆరాధించును. అందు దైవికమగు వ్యాము ప్రస్తుటమగును. విరోధియునలదృష్టియందు ఖడ్గమే దైవముగానున్నది. దానినిమించిన బలముచేనది కూలబడవరకట్టేయుండును. భారతదేశమునందు ఆఫ్రికాలోను ఖడ్గముకన్న మానవశక్తియే బలవత్తైర్పడెనని మనము రుజువుజేయ గలిగినచో కెన్యాసమస్య పరిష్కరించుటకు యెంతయో కాలము పట్టదనియే నానచ్చుకము. 25 వేలమంది ఆఫ్రికనులు భారతీయులు ఆశీర్వాదములు దౌర్జన్య రాహిత్యముగా నుండినచో ఉన్నత ప్రదేశములందు తప్పక ప్రవేశింపగలరు నామాటయే వారు పాటించినచో వారిని తప్పక సత్కారమునకు బూనుకొనమని నేను జెప్పెదను వారు ఖైదుజేయబడువరకు ప్రత్యేకింపబడి. ఉన్నతప్రదేశములలోనికి బోవుచుండవలెను. ఒకవేళ యుద్ధకానములు ప్రవేశపెట్టబడి తుపాకులతో కాల్చుచున్న అట్టి ఘోరములకు సిద్ధమై ప్రాణము లర్పింపవచ్చును గాని చిరకాల మిహింసమానముతో బ్రతుకగూడదు.

మన యాశయము మన యాశయము న్యాయమైనది. మైనది. అందుచే సత్కారమును తప్పక జయించును. కాని యీసందర్భమున ఆఫ్రికనులు, అరేబియులు సహాయము బడయవలెను. వారుండుటచే అహింసాతత్వమునకు భంగము రాకుండనందుకు కష్టము. కాని, భారతీయు లొక్కరే పోరవల్ల వచ్చినను, యెంతవచ్చును గలిగినను అహింసనే యవలంబింపవలెను.

చివరకు నేజెప్పబోవున దేమన యీనిదత్తాహుతిస్థిలో మన మెక్కువకాల ముండజాలము మన మాతృభూమిగొర్రే సమరములో విజయము గాంచవలెను. లేదా స్వాధీన్యాగులవలె సమరపోవలెను. ఇతరులకు బానిసలవలె జీవించుటకన్న మరణముమేలు. అపఖ్యాతితో జీవించువాడు అట్లే మరణించును.

నేను ముగించులోపున స్వరాజ్యమన నాయభిప్రాయములు దెలిపెదను. ఏప్రభుత్వముగూడ ప్రజల సేవ జేయనిది ప్రభుత్వమనబడుదు, దేశముయొక్క నాఖరు ప్రభుత్వము కాని మనదేశములో ప్రభుత్వము ప్రజలపై నధికారియైనది. మనము దానికి వ్యతిరేకముగా లేము. వారివృత్తు నుండవచ్చును గాని మనకు సేవకలుగా నుండవలెను. కావున మనకు వెంటనే గావలసినదేమన సాధ్యతాయంతప్రభుత్వము అది తప్పక సాధింపవలెనని నిశ్చయించు కొంటిమి. మనకు ప్రభుత్వమువారికన్న యెక్కువ బలముగలదు. ఇది వట్టిమాటగాదు. ప్రభుత్వమువారి తమప్రకటన సరి జేసికొనవలెనని ముందుగా దెలియబరచితిమి. మనము వ్యవహారరీత్యా నుండగోరెదము.

అనేక గ్రామములనుండి వచ్చి సమావేశమైన యీ చిన్న గ్రామమునందలి యీగొప్ప సభను రీడింగు ప్రభువు వచ్చి జూలీనచోమనశక్తి గూర్చి తెలిసికొన గలుగును. మిగిలిన విషయములు అంత్యోపన్యాసమునందు దెలిపెదను.

తీర్మానములు

అధ్యక్షుని ఉపన్యాసానంతరమున యీక్రింది తీర్మానము లామనచే నుపపాదించబడి సర్వాంగీకృతమయ్యెను.

స్వర స్తుతనవారిని గూర్చి

1 రమ్యప్రజాస్వాతంత్ర్యనిర్మాత తనికొగారి ఆత్మకు శాంతి కలుగుగాక అని యీసభవారు దేవుని ప్రార్థించుచున్నారు.

2 స్వార్థత్యాగులు దేశసేవానిరతులను నగు శ్రీయుత కమూరి రంగయ్యంగారు, పండిత వాజ్ఞపేయి, మాలానా అబ్దుల్ మరారుగార్ల పరణములకు యీసభవారు విచారించుచు వారి కుటుంబములకు తమసానుభూతిని దెల్పుచున్నారు.

కృతజ్ఞత

3 గాంధీమహాత్ముని దాయకవాక్యధినుండి రక్షించు మున్నెవ్వ నొనగూర్చిన ధర్మశక్తులని కీసభవారు కృతజ్ఞత

పూర్వకము సందర్శనము లర్పించుచున్నారు.

4 మహాత్ములను శత్రువై దృఢమును జయప్రదముగా నెర వేర్చిన కర్నూల్ మేడకో గారి నీసభవారిభివందించుచున్నారు.

5 తదేతేవిముక్తికి మహాత్ముని దౌర్జన్యరహిత అసహాయముమే శరణ్య మనువిశ్వాసమును వెలిబుచ్చుచు కాకి నాడకాంగ్రెసులో సహాయనిరాకరణమును గూర్చి చేయు దిన తీర్మానము నీ సభవారి మోహించుచున్నారు.

6 నిర్మాణ కార్యక్రమమునుగూర్చి (దిగువ వ్రాయ బడెను.)

7 ఖద్దరు బాతీయైతను సూచించుచున్న మగుటచేత ను, ఆర్థికదాస్యమును బాపుపరికరమునుచేతను జిల్లాలో ప్రజ లు ఖద్దరువ్యాపకమునకు ఉత్పత్తిని తోడ్పడవలసినదని యీ సభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

8 సాధ్యమైనంతవరకు దేశీయపరిశ్రమలను పోషించి మనదేశములో తయారగు వస్తువులనే సాధ్యమైనంతవరకు కొన వలసినదని ప్రజల నీసభవారు కోరుచున్నారు.

9 ఐకమత్యమే స్వరాజ్యమునకు పునాది. కావున హిం దూమహమ్మదీయ క్రైస్తవ మొదలగు సర్వమతములవారు సామర స్యము కలిగి వర్తింపవలయునని యీసభవారు హెచ్చరించు చున్నారు.

6. నిర్మాణకార్యక్రమము—శాసనోల్లంఘనము దీర్ఘ చర్చ

శ్రీయుత మండపాక రంగయ్యనాయుడుగారు యీ క్రిందితీర్మానము నుపపాదించిరి:—

శాసనోల్లంఘనమునకు వలసిన శిక్ష నిర్మాణకార్యక్రమ మందుకలదు కావున జిల్లాలో నిర్మాణకార్యక్రమమును ఉత్సా హముతో కొనసాగింపవలసినదని జిల్లాప్రజలను యీసభవారు కోరుచున్నారు.

ఈతీర్మానము ఆందరకు అర్థమగుచున్న దేయనియు, మహాత్ముడు నిర్మాణకార్యక్రమమునుగూర్చి సదా ఒత్తిచెప్పు చుండెననియు, అది చక్కగా నెరవేర్చినగాని శాసనోల్లంఘన మునకు తయారై స్వరాజ్యమును పొందలేమనియు చెప్పియే మున్నారనియు, ఇందు భేదాభిప్రాయ మవసరము లేదనియు, ఏకగ్రీవముగా యీతీర్మానమును అంగీకరింపవలసినదనియు, నాయుడుగారు చెప్పిరి.

పిదప కళా వెంకట్రావుగారు తీర్మానము నామోదించు చు. సన్మానసంఘాధ్యక్షుడు వచించినట్లు శాసనోల్లంఘనము స్వరాజ్యసిద్ధికి తుదిమెట్టు శాసనసభాప్రవేశపత్రమువారి అభి ప్రాయమును చిట్టిచివర ఉపయోగింపుసాధన మని ఎల్లరును అంగీకరించునదియే. శాసనోల్లంఘనము చేయనిదే హిందూదేశ మనకు విముక్తిలేదని తెలుపుటకు యిక్కడ చూపబడినదనియు, అదేఅర్థముగా చూచుకొనవలసి యుండుననియు. చెప్పిరి.

సవరణతీర్మానము

పై తీర్మానమునకు సవరణను పులవర్తి భీమలింగమూర్తి గారు ఉపపాదించిరి, “శాసనోల్లంఘనమునకు” అనుటకు బదు లుగా “స్వరాజ్యపాపికి” అని తమ గమ్యస్థానము స్వరాజ్య సిద్ధిగాని, శాసనోల్లంఘనము కాదనియు. శాసనోల్లంఘనమున కై నిర్మాణకార్యక్రమము చేయవలసినదనుట అభిప్రాయము కాదనియు. శాసనోల్లంఘనము లేకుండనే స్వరాజ్యస్థాపన చే యవచ్చుననియు, స్వరాజ్యస్థాపనకు నిర్మాణకార్యక్రమ మొక సాధనమనియు, అట్లే అవసరమైనయెడల అట్టి క్లిష్టపరిస్థితులు వచ్చినప్పుడు శాసనోల్లంఘనముకూడ ఒకసాధనమగు అనియు నిర్మాణకార్యక్రమమునందు శాసనోల్లంఘనముండుట తలపింప దనియు. ఒకదానికొకటి కారణకార్యములు కావనియు, రెంటి కిని ముడిపెట్టగూడదనియు అందునల్ల తనసవరణను ఆమోదింప వలెనని చెప్పిరి.

ఆయుర్యేదరత్న పండిత వీటూరి వాసుదేవశాస్త్రిగారు తీర్మానము నామోదించుచు స్వరాజ్యసిద్ధి ఆదర్శముగను గమ్య స్థానముగాను నుండవలెననియు, శాసనోల్లంఘనము కాదని యు. దానికి నిర్మాణకార్యక్రమము కారణము కాదనియు, స్వరాజ్యసిద్ధికి ఏది సాధనమో దానినే చూచుకొనవలెననియు చెప్పిరి.

శ్రీయుత మొసలికంటి తిరుమరాపుగారు సవరణకు వ్యతిరేకముగను. తీర్మానమును బలపరచుచు మాట్లాడిరి. శాస నోల్లంఘనము నిర్మాణకార్యక్రమమునందున్నదని యింతవరకు అంగీకరింపబడినవ్యవహారమే అనియు, 1921 వ సం॥లో రీడిం గప్రభువునొద్దకు డిప్యూటీమేను వెల్లిసెప్పడు. నిర్మాణకార్య క్రమనందలి శాసనోల్లంఘనమెట్టును తీయించివేసినగాని ఏమి సవరణ వీలు లేదనియు, ఇట్లేదరిసెలాను సామ్రాజ్యశాసనసభ

లో ప్రశ్నించినపుడు శాసనోల్లంఘనభయమే ప్రభుత్వమువారు సమాధానము చెప్పినదియు, నిర్మాణకార్యక్రమములో యీ శాసనోల్లంఘనముకూడ నుండుటచేతనే విలీనవాడులు అంగీకరిం చుకొనిరనియు, గయాకాంగ్రెసులో కూడ తీర్మానించిన ప్పడు మరల నిరూపింపబడినదియు, పిమ్మట కాకినాడ కాం గ్రెసులో కూడ ప్రభుపడినదియు చెప్పి కాకినాడ తీర్మానము ను చదివిరి.

ఈకాంగ్రెసు తీర్మానము రివ పేరాననుసరించియే తానీ తీర్మానము చిత్తుతీర్మానములలో పెట్టితిననియు, ఈవిధముగా చేయుమని రాష్ట్రసంఘములకు హెచ్చరిక యియ్యబడినదియు, కనుక యీతీర్మానము నంగీకరింపక పోయినయెడల కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగా నుండుట యర్థమగుననియే, తీ ర్మానము నంగీకరింపవలసినదని తిరుమరాపుగారు కోరిరి. శ్రీ చేదియ్యం సోమయ్యగారు (పోలవరం) సవరణను బలపర చిరి.

దేశబాంధవి దువ్వా గుబ్బుమ్మగారు సవరణకు వ్యతి రేకులుగ నుపన్యసించి తీర్మానమును బలపరచెను.

గనుపూడి కామోజీరావుగారు సవరణను బలపరచుచు, మనము కోరుచున్నది స్వరాజ్యమనియు, అందుకు నిర్మాణకా ర్యక్రమము ఒక సాధనము అనియు, అవసరమైనచో శాసనో ల్లంఘనము సాధనము కావచ్చుననియు, ఈరెండును కాక శా సనసభాప్రవేశముగూడ నొక సాధనమనియు, శాసనోల్లంఘ నము పెట్టుటవలన అన్నిపక్షములవారును అట్టి నూత్రమునకు అ, గౌరవింప జాలరను కారణముచేతనే శాసనోల్లంఘనము అనునది తీసివేసి ఐట్టి నిర్మాణకార్యక్రమము చేయవలసినదని చెప్పవలసియున్న దనియు, కనుక సవరణ నామోదింపవలసిన దని కోరిరి.

సవరణను ఉపపాదించిన భీమలింగమూర్తిగారు సమా ధానము చెప్పటకు అగ్యత్యుని అంగీకారమును బడసి లేచినపుడు భమిడిపాటి సత్యనారాయణగారు యితరులనుసవరణ నుపపా దించినవారికి మరల సమాధానము చెప్పకొనుమాట్లు లేదనియు, అసలు తీర్మానము నుపపాదించినవారికే కలదనియు, అభిప్రాయముల జెప్పిరి. ఇంతకులోపున లక్కరాజు గుబ్బారావుగారు (కాకినాడ) తానుగూడ మాట్లాడుటకు అగ్యత్యుని అంగీకార మును కోరియుండిరి. సవరణ ఉపపాదకుడు మ నివేసిన యడల గుబ్బారావుగారు మాట్లాడ నంగీకరింతునని అగ్యత్యుడు చెప్ప గా ఉపపాదకు డంగీకరింపలేదు. సమాధానపుమాట్లు ప్రశ్న వచ్చినప్పుడు, ఉపపాదకుడు మాట్లాడుటకు అంగీకారమును యిదివరకు వాదనముచేసి యుండుటచేత ఆయనను మాట్లాడ నిత్తుననియును, ఆయనకు పూర్వము ఇద్దరు మాట్లాడుటకు అను జ్ఞ నిచ్చెదననియు అగ్యత్యుడు తీర్మానించెను.

అంతట శ్రీలక్కరాజు గుబ్బారావుగారు (స్వరాజ్య పక్షవాది) సవరణను బలపరచుచు, తిరుమరాపుగారు చూపించిన కాంగ్రెస్ తీర్మానములో,

“The Congress.....appeals to the nation to carry out the programme of constructive work as adopted at Bardoli and prepare for the adoption of Civil Disobedience.” “And” అనుపదముయొక్క అర్థమును ఆలోచింపగా ఒకదాని కొకటి అధారాధేయములుగా ఆర్థము చెప్పుకొనుటకు వీలులేదనియు, నిర్మాణకార్యక్రమము చేయవలసినదని ఒకభాగముగను, శాస నోల్లంఘనమునకు తయారు కావలసినదని మరయొకభాగము అని అర్థము అనుచున్నది కాని వేరువిధముగా వీలులేదనియు, కనుక శాసనోల్లంఘనము నేరు, నిర్మాణకార్యక్రమముచేసి స్వరాజ్య మును బడయవలెను కాని దానికి శాసనోల్లంఘనము ఫలితము కానేరదనియు చెప్పిరి. శాసనోల్లంఘనము ఒకసాధన శాస నోల్లంఘనము లేనిదే స్వాతంత్ర్యము చేహర దని నమ్మువారిలో తానొకడననియు శాసనోల్లంఘనమునకు వలసిన శిక్షనిమి త్రము నిర్మాణకార్యక్రమము కాదనియు చెప్పిరి.

భమిడిపాటి సత్యనారాయణగారు సవరణకు వ్యతిరేక ముగా మాట్లాడిరి. లక్కరాజు గుబ్బారావుగారు చెప్పిన “and” కు అర్థము సరికాదనియు, ఆముదమునకు తానంగీకరింప లేనదియు, నిర్మాణకార్యక్రమము అని మాటచెప్పటయేగాని యెవరును అది అనగా నేమో చెప్పలేదనియు, దానినిగురించి విచక్షణచేసినయెడ శాసనోల్లంఘనమునకు వలసినశిక్ష ఉన్న దియు లేనిదియు చెప్పిరి. నిర్మాణకార్యక్రమమును గురించి ఒక్కొక్కకార్యమే విశదపరచిరి. నిర్మాణకార్యక్రమము చేసి నట్లయితే స్వరాజ్యము వస్తుందని అందరు అంగీకరింతురు, అం దులోనుండిన త్యాగమే, నిగ్రహమే, శిక్షణయివచ్చును. అప్పుడే శాసనోల్లంఘనమునకు తయారగుటయు సంబంధము రెంటికిని ఏర్పడును ఉన్నదని చెప్పిరి.

భీమలింగమూర్తిగారును, రంగయ్యనాయుడుగారును మరల వాదములకు సమాధానములు చెప్పినతర్వాత, సవరణ తీ ర్మానముపై సమ్మతులు తీసికొనగా, అధికసంఖ్యాకులచే నది ఓడింపబడినది. అసలు తీర్మానము (రంగయ్యగారిది)ను వోటు కు పెట్టగా, నది అధికసంఖ్యాకులచే జయముగాంచినది.

సభ 7 గంటలకు ముగింపుకాబడెను. రాత్రి 11 గంట లకు వివ.యన్విధానకసభ మరల సమావేశమయ్యెను. రేపు ఉదయములో మహాసభాకార్యము ముగింపు కాబడును.

వ్యతవరణస్థితి

1924 సం॥ మే నెల 5-వ తేది సోమవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ	ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ	ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ	ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ	ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ
ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ	ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ	ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ	ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ	ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ	ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ
గోపాలపురం	83.7	82.0	...	1.90	41.96
కోల్ హాట్
వికాఖపట్టణము	83.9	84.8	...	0	87.09
కాకినాడ	100.2	84.6	...	0	89.09
మచిలీపట్టణము	94.7	84.0	...	0	41.59
గుంటూరు
కర్నూలు	106.9	81.6	...	0.04	26.01
బళ్లారి	103.9	76.1	...	1.14	70.51
అనంతపురం
కడప	119.7	87.2	...	0.09	81.53
నెల్లూరు	105.9	86.0	...	0	87.93
నంద్యాల	10.0	88.2	...	0	50.74
కడపూరు	97.2	82.2	...	0	52.24
కల్లూరు
నెలమ	103.8	74.2	0.82	2.42	69.10
కోయంబట్టూరు	93.0	8.5	0.06	2.72	22.29
తిరుచనాపల్లి	105.5	79.5	...	1.52	88.18
నాగపట్టణము	92.1	82.5	...	1.20	54.98
పురుకోట
మధుర	108.8	80.8	...	1.22	88.58
పాంబూ	95.4	83.7	...	0.10	87.00
తరునల్వేలి	1.41	28.84
తరువేండ్రము	88.1	79.7	...	4.18	64.51
కొచ్చిక్	92.6	75.1	1.17	7.75	114.51
కాలికట్టు	94.3	74.5	1.37	9.86	117.16
మంగళూరు	95.5	81.1	...	0.72	125.68
బెంగళూరు	94.8	72.6	...	1.50	85.87
హస్సన్
మేర్ కార	83.6	65.4	...	2.81	193.46
రైచూరు
పైదాబాద్
కారవో
రత్నగిరి
బొంబాయి
హోలాపూరు
కొడెకనాల్	72.7	58.5	1.01	8.41	62.18
ఉదకమండలము

సర్కారులు:—ఆకసము ఒకమాస్త్రుగ మేఘావృత్తులై యున్నది. మచిలీపట్టణములో పగటివేడిమి 2 $\frac{1}{2}$ డిగ్రీలు తక్కువ. కాకినాడ, వికాఖపట్టణములో 2 $\frac{1}{2}$ డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 2 $\frac{1}{2}$ నుండి 4 $\frac{1}{2}$ డిగ్రీలవరకు ఎక్కువ.

దక్కణ:—ఆకసము కొంచెము మేఘావృత్తులై యున్నది కర్నూలులో అద్భుత చాల తక్కువ. పగటివేడిమి 2 $\frac{1}{2}$ డిగ్రీలు ఎక్కువ. కడపలో రాత్రివేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—ఆకసము కొంచెము మేఘములతోగూ డుకొన్నది. మద్రాసులో పగటివేడిమికి 3-9 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి మద్రాసు, నెల్లూరులో 2, 3 $\frac{1}{2}$ డిగ్రీలు ఎక్కువ స్థానికచినుకులు తుపానులు రాజధాని దక్షిణార్ధమున గలగ వచ్చును.

ఎస్. ఆర్. సామూలు, కారావరణావ్రజ్ఞము.

ఆంధ్ర పత్రిక

1924 వ సం॥ మే 5 వ తేది

సోమవారము

హిందూ దేశము: బాల్మీనిగారి ప్రాస్వదృష్టి

క్రొత్త దృష్టి పడునాయకుడు, వెనుకటి ప్రధాన మంత్రియగు బాల్మీనిగారు, కామన్వెల్త్ లో క్రమగించుచు, హిందూదేశ సమస్యను గూర్చి తమ యభిప్రాయమును వెల్లడిచేసిరి. బాల్మీనిగారి యభిప్రాయ మే తీరుననుండునో యూహించుకొనవచ్చును. స్వపరిపాలనమును పొందుటకు తాము ద్రోక్కిన కఠినమార్గముననే భారతీయులను నడిపించుటకు, వీరు పూనుకొనిరట. కఠినమార్గ మనిన ఏ యద్వైత మేదియో కనుగొనవచ్చును. ఇంగ్లండు అనేకవందల సంవత్సరములకు బిచ్చుట ప్రస్తుతస్థితికి వచ్చెనుగాన, హిందూదేశము నకు గూడ స్వపరిపాలనము లభించుటకు అంత కాలము పట్టునను ధ్వని వీరి భావమునందు లేకపోలేదు. ఏదేశమున కయినను స్వపరిపాలనమే, అంత్యలక్ష్యము గాజాలదు. వివిధజీవితశాఖలం దభివృద్ధిగాంచుటకు, స్వపరిపాలనము మూలాధారము. స్వపరిపాలనముగల జాతి యేది యెనను సత్వరాభివృద్ధిగాంచుట కవకాశముగలదు. స్వపరిపాలనము లేనిది, ఏ వైపునకు దిగినను క్రతిబంధకము లెవ రొనచుండును. నిజ మాలోచించిన, స్వపరిపాలనము గమ్యస్థాన మగుటకు మారుగ, జాత్యభివృద్ధికి ప్రాతిపదిక మనియే గనుపట్టును.

ఇంగ్లండు స్వపరిపాలనమును చిరకాలము నుండియు అనుభవించుచుండెను. ప్రభుత్వపద్ధతులు మార్పుజెంది యుండవచ్చును. క్రజల సామ్రాజ్యములు నానాటికి అభివృద్ధిజెంది యుండవచ్చును. నేడు కార్మికులసితిగూడ చక్కబడుచున్నది. వారికి కఠినాలాపకారము చేకూరినది. స్త్రీలు గూడ పరిపాలనమునందు జోక్యము కలుగజేసికొనుచున్నారు. ఇంకను వెక్కురోతుల సభివృద్ధిగాంచుటకు, ఇంగ్లండునకు విశాలావకాశము గలదు. హిందూదేశపు స్థితి యిటుల గదు. అసలు ప్రాతిపదికమే లేదు. విజాతీయపరిపాలనము ప్రాబల్యము వహించియున్నది. క్రజలకు స్వపరిపాలనము లభించుట, పాలకుల కృపాకటాక్షమువై నాధారపడియున్నది. స్వపరిపాలనము మొదటిది, ఆపిమ్మట అభివృద్ధి మూట జూచుకొనవచ్చును. ఇంగ్లండుకును హిందూదేశముకును పోల్చి జూపుట యగుచితము. ఇంగ్లండు న్యవహారము కడుపునిండినభరము. స్వపరిపాలన వెల్లపుచును కికిసింపుచునే యుండును. అశ్చర్యకరముల దాల్చుచుండును. ఇంగ్లండునందు పాలకులును పాలితులును ఏకజాతివారగుటచే, సంఘర్షణమున కవకాశ ముండదు. ప్రజాభీష్టమును నెరవేర్చుటకు, పాలకులు సహజముగ కుతూహలము జూపెదరు. హిందూదేశమునందు పాలకులకును పాలితులకును సంయోగము లేకువ. ఉభయములు భిన్నజాతులకు చెందినవారు. దృష్టి కథములు భిన్నములు.

హిందూదేశము జీవించవలె నని, స్వపరిపాలన మత్యవసరము. దీనికొరకై నమ్మదిగ వేచి యుండుట కవకాశములేదు. ఇదివరకే హిందూదేశము ఇటులేమి వెలుపలనేమి తలయెత్తుకొనలేక యున్నది. భారతీయు లేప్రాంతమునకు బోయినను, అవమానములపాలగుచున్నారు. స్వదేశమున గౌరవములేనివారిని, వెలుపల నెవ్వరు గౌరవింతురు? బాల్మీనిగారు రెటుల బలికెను, హిందూదేశము మాతము సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికై తన సర్వస్వమును ధారబోయక మానదు. ఇతర దేశము లన్నిటికీని, ఇంగ్లండు స్వపరిపాలనము నెక్కమా రిచ్చివై చెను. పాతీకస్వపరిపాలన మిచ్చినటులగాని, అంతరములను నిరూపించినటులగాని నిదర్శనములు గానరావు. దక్షిణాఫ్రికా కేమి, కెనడా కేమి, ఐర్లండు కేమి, ఈజిప్టు కేమి, స్వరాజ్య మెక్కడ ప్రసాదింపబడెను. హిందూదేశముపట్ల మాత్రము ఇంగ్లండు వేరువిధముగ నేలప్రవర్తింపవలెను? స్వపరిపాలనమును కకలములక్రింద నేల విభజింపవలెను? హిందూదేశము నకు స్వపరిపాలన మిచ్చినపిమ్మట, సత్వరాభివృద్ధి చేకూరుట కవకాశములు మిక్కిలముగ గలవు. ప్రపంచ మంతయు నూతనపరిణామము గాంచుచున్నది. సామ్రాజ్య మాదుతము ప్రపంచమందంతటను తన సారభమును వెదజల్లుచున్నది. దాని నావ్రూణింపకుండుటకు సాధ్యమగునా? భారతవర్ష మింకను మేల్కొనకుండుటకు ఏలగునా?

న్వయన్నియధత్వము వ్యాపింపవలె నని మావనకొటి కుతూహలముజూపుచున్నది. హిందూదేశము మాత్రము ప్రాతమార్గమున తాబేటిపడకల నడువవలయు ననుట, అప్రకృతము. హిందూదేశము ఇంగ్లండునుండి విడిపోవుటకు జేసిడి క్రయత్నములను తాము నిరోధించెదమని బాల్మీనిగారు బెదరించుచున్నారు. విడిపోవుటకు జేసిడి ప్రయత్నములనేగాక, సామ్రాజ్యస్వరాజ్యసంపాదనాప్రయత్నములనుగూడ, వీరు నిరోధించుచునే యున్నారు. అందుచే బాల్మీనిగారి బెదరింపులకు విలువ యుండదు. భారతదేశనాయకులలో వలుపురు, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందు నిలిచియుండవలెననియే కోరుచున్నారు. సాధ్యమగునంతవరకు, సామ్రాజ్యస్వపరిపాలనమును సంపాదించవలయుననియే పాటుబడుచున్నారు. వారి కృషిని సఫలపరుచుటకు, ఇంగ్లండు వెంటనే పూనుకొనుచో, రెండుదేశములకును ఎడతాటు గలుగదు. ఇందుకు ఏలులేకుండజేసి, దేశాభిమానుల ప్రయత్నములను ఎవ్వడను అడ్డగించుచుండుచో, సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును వారు అభిలషింపక తప్పదు. హిందూదేశము సామ్రాజ్యమున నుండుటయో, లేక వెలుపలకు బోవుటయో, అను ప్రశ్నకు, సమాధానము జెప్పవలసినవారు బ్రిటీషువారుగాని భారతీయులు గారు.

సామ్రాజ్యములో భారతీయులు గౌరవముతో జీవించుట, ఇంగ్లండు ప్రవర్తనపై నాధారపడియుండును. బాల్మీనిగారు క్రజల సక్రమవాంఛలను నిరోధించి సామ్రాజ్యము బడయుటకు అవకాశముల దొలగించిన, వారు సామ్రాజ్యమును విమవనలసి వచ్చును. అటు గాక, క్రజలమనోరథములను వెంటనే గౌరవించి, వారి సామ్రాజ్యపు హక్కును గుర్తించిన, క్లిష్టపరిస్థితులు దొలగును. సామ్రాజ్యమున హిందూదేశము గౌరవముతో జీవించుటకు ఏలగును. హైందవస్వాతంత్ర్యము, భారతీయుల భావ్యభివృద్ధికే గాక, సామ్రాజ్యసామ్యమునకును లోకకల్యాణమునకుగూడ లోడ్వడగలదు. భారతీయులు గౌరవి సామ్రాజ్యస్వపరిపాలనము నొన

గక, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యసంపాదనప్రయత్నములను తాము నిరోధించెదమని, బాల్మీనిగారు కలుకువలన, తమ లోకమును కప్పిపుచ్చజాలరు. నిజము ప్రపంచమునకు వెల్లడియగుచునే యున్నది. క్రజల, రాజభక్తి సామర్థ్యముల ననుసరించి, సామ్రాజ్యములు ప్రసాదింపబడుచుండునని బాల్మీనిగారు కలుకుటబట్టి, వారి ప్రాస్వదృష్టిని గ్రహింపవచ్చును. క్రజలకు స్వపరిపాలనాసామర్థ్యము లేదనుట కల్ల. స్వపరిపాలనాసామర్థ్యములేని జాతి యుండజాలదు. అది జాతుల జన్మస్వత్వ మగునపుడు, దానిని నిరాకరించుట కెటుల సాధ్యమగును? ఏదేశపు క్రజలైనను తప్పుల జేయవచ్చును. వానిని సవరించుకొనవచ్చును. తప్పుల జేసెనరని భయపడి, క్రజలకు సామ్రాజ్యము నీయవలదనుట అసభ్యమగువాదము. తప్పుల జేసి నిద్దుకొనుస్వాతంత్ర్యమే స్వపరిపాలనము. భారతీయు లెట్టి సామర్థ్యము జూపినను, బాల్మీని ప్రభుత్వము దానిని గుర్తించరనుట తథ్యము. అందుచే పార్లమెంటు సభకు సంతృప్తి గలిగించి స్వపరిపాలనము బడయుట, అసంభవ మగుకార్యము. రాజభక్తి క్రడర్పనాతిశయము ననుసరించి క్రజలకు హక్కులు లభించుననుట కల్ల. భారతీయులను స్వరాజ్యోద్యమ విమఖుల జేయుట కిట్టి యాశ గల్పింపబడినది. రాజభక్తికి పేరెన్నికగాంచిన మితవాదుల విన్నవము లెటుల నిరాకరింపబడెనో జూచిన, ఇందలి నత్యము తెలియగలదు. కల్లకు సర్విసు యుద్యోగులకు తగినసహాయము జేయవలయునని, బాల్మీనిగారు హెచ్చరించుచున్నారు. దీనికేమియు కొరత యుండదు. రాజ్యాంగసంస్కరణములవలన వేరులాభము లేకున్నను, సర్విసు యుద్యోగుల వేతనములును పలుకుబడియు హెచ్చుచేయబడుచున్నవి. సర్విసు యుద్యోగులకు ప్రత్యేక పౌకర్యములు కలిగించునిమిత్తము పల్లికుసర్విసు కమిషను నియమింపబడియుండెను. భారతదేశాభివృద్ధి సర్విసు యుద్యోగులసహాయమువలననే సాధ్యమగునని, బాల్మీనిగారి తలంపు. భారతస్వపరిపాలనమునకు సివిలు సర్విసు అను ఉక్కుచట్టము ఆధారముగ నుండవలెనని, లాయడుజార్జి గారిదివరకు చాటియుండిరి. సర్విసు యుద్యోగులు స్వపరిపాలనాభివృద్ధికి మారుగ, తద్వ్యతిరేకస్థితికి లోడ్వడుచున్నారని, భారతీయుల కనుభవము తెలుపరుచుచున్నది. బాల్మీనిగారు, సర్విసుల నొత్త పొగడినను, నిజస్థితి మరుగుపడజాలదు. మొత్తముమీద, హిందూదేశ సామ్రాజ్యము విషయమై, కన్పర్యేటిపుపక్షమువారును, లిబరలుపక్షమువారుగూడ బాల్మీనిగారి యభిప్రాయముతో నేకీభవించెదరా? ఇదివరకు ఏ రెటుల చెలిపినను, క్రియయందు వీరును ఇతరుల మార్గమునే దొక్కుచున్నారు. హైందవ శాసనభవారి కోర్కెలను వీరు నిరాకరించిరి. ఇండియా ప్రభుత్వము వారి డిపార్టుమెంటులు విచారణను వీరమోడించిరి. వికటరులుగారును రిచర్డుగారును, హైందవ సమస్యవిషయమున చేతులగలుపుచున్నారు. పీలు ప్రభువుగారును ఆలివిమరుప్రభువుగారును, ఒకరినొకరి బలపరుచుచున్నారు. బాల్మీనిగారును రాష్ట్రమాక్తనాల్మగారును సరిసమాను లని యనిపించుచున్నారు. ఇటీవలని నమ్ముకొని హిందూదేశము తరింపగలదా? ఇంగ్లండు కెన్నిరాయబారముల నంపిన నేమి ఫల ముండును? భారతీయులు తమను తామే రక్షించుకొనగలరు. ఈ సత్యమును మఱచిన, హిందూదేశమునకు ముక్తి గలుగుట దుర్లభము.

కద్దరు ప్రచారకులు:

(వటములను అభిలభ్యత కద్దరు సంఘమువారు దయతో నొసంగిరి.)

నెల్లూరు జిల్లా చాటుపాలెం గట్ట గ్రామస్థుల కట్ట కింద నూలు వదులుట

శంకర్ శేట్ కబరీ బి.ఎ., (ఇరండల్, కర్నాటక), కద్దరు ప్రచారకుడు

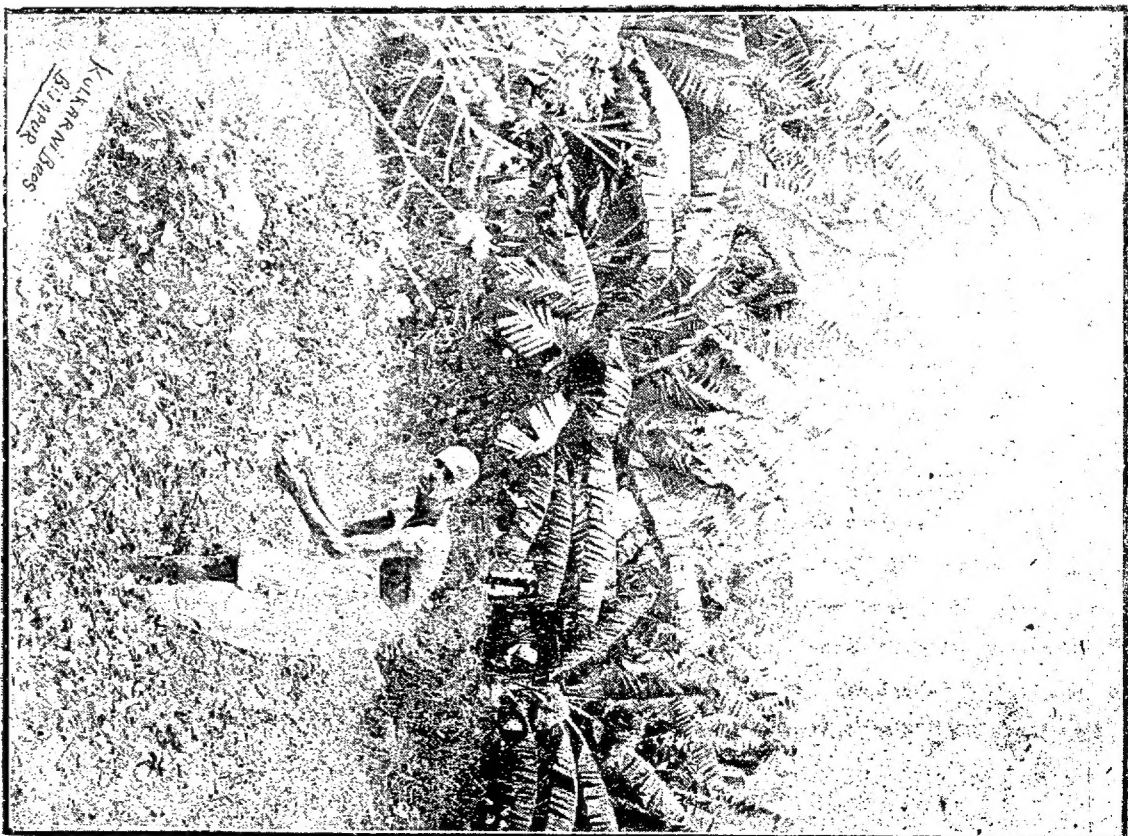
ఉటికలి శ్రీ చిన్న వెంకట విల్లంబుతో పడుట

ఉటికలి శ్రీ చిన్ని రాటయ్యతో పడుట

పచాళూరు (కర్నాటక) లో సుప్రసిద్ధుడగు నేతగాడు

నీజలూరు కాపురముడు, యస్. వి. మాచారీ (పశుతోడ్కోలుమును వదిలి కదరుపనికి జీవికము వర్షణ జేసెను)

మా కుమారుల సాక్షాత్కారమును గాంచవలసి యున్నట్లు ఆయన కెట్టిదయినను లేదు. మోక్షవాణ్ణి గారు వచ్చి నాయకత్వము వహించుటవలన హిందువుల పాపము బోవుటలు బానిస బ్రాహ్మణుల జేసిన త్యాగము హిందువుల ప్రాపవరి హారము గాంచుటకు అక్కరకురాదు. అస్పృశ్యత హిందువుల జేసిన పాపము, వారు అందుటకుగాను కష్టములబడవలయును. పవిత్రత గాంచవలయును. నిమ్మ జాతివాళ్ళుగనుండిన సోదరసోదరీమణులకు వారి బాకీనంతను దీర్చినవలయును. వారిజే మహాదోషము. ఈ ఘోరపాపమునుండి విముక్తులైనయెడల ప్రతిభ వారి కేదగును. ఒక్క పవిత్రహిందువుడు శాంతిముగ యిష్టముగ కష్టముల ననుభవించి బూననేని లక్షలకొనిది హిందువుల హృదయము కరుగగలదు. కాని హిందువులుగానివారు నేల కొలది మంది అస్పృశ్యులగుటకు యెంత కష్టబడినను హిందువుల మానసములు ద్రవింపనేరవు. బైటివారలు వచ్చి బోకృతి గలుగజేసికొనుటవలన అందెంత సదుద్దేశ్యమును బాధార్యముండినను వారి నేతములు అంధప్రక్రియనుండినవి తెరువజాలవు. కారణము వారుజేసిన తప్పు వారికి దెలియజాలదు. అట్లు బైటివారలు బోకృతిగలుగజేసికొనుటవలన వారాపాపమును మరింత ఒడిగట్టుకొందురు. ఏ సంస్కారమైనను పరిశుద్ధముగ కాశ్యతముగనుండవలెనన్న లోపలనుండియే రావలయును.

ఏదే వైకంఠసత్యాగ్రహాలకు హిందువులు, బైటివారలు ధనసహాయమును బంపునెడల యేల గ్రహింపరాదు? హిందువులు కానివారు జేయు సహాయములో స్వక్తి సహాయమెట్లు పనికిరాదు? వారుజేయు ధనసహాయమును అట్లే పనికిరాదు. హిందువులుగానివారి డబ్బుతో చేసే హిందూ ఆలయమును నిర్మించుకొనుటను, ఏదైనా పూజాగృహమునిర్మింపగోరునెడల నేనాదానికి డబ్బునీయవలయును. ఇట్టికార్యమును సున్నముతోను గట్టు నీదేవాలయముకన్న అస్పృశ్యతానివారణ మెక్కువైనది. హిందువులందులకు రక్తము నర్పింపవలెను. అందులకు త్యాగముజేయవలయును. ఈమహాదోషమును తొలగించుటకు భార్యను, పిల్లలను అందరును సర్వమును త్యజించుటకు వారు సంసిద్ధులుగ నుండవలెను. ఇతరచోట్ల హిందువుల సహాయము నంగీకరించుట యనగా ఆచటనున్న హిందువులు ఈ సంస్కారమునకు సిద్ధముగాలేదని తెలియగలదు. సత్యాగ్రహాలకు అచటిహిందువుల సానుభూతి యుండునెడల వారికి గావలసిన ధనమంతయును అచటనే సమకూరవచ్చును. వారి కట్టిసహాయము రాకుండిన యెడల సత్యాగ్రహముజేయు ఆకొలదిమందియే ఉపవాసము జేయుటతో తృప్తిజెందవలయును. వారట్లుజేయజాలక పోయినయెడల వారు మర్యాదయవలసిన అచటిహిందువులకు సానుభూతియేమాత్రముగలుగజేయజాలరు. సత్యాగ్రహము సంస్కారమార్గము. సంస్కారము వారియభిప్రాయములను యేజాతిపైగాని బలవంతముగజోప్పించజాలరు. వారువారి మనసు ద్రవింపజేయుమాత్రమునే నెరవేరు. బైటివారలు ధనసహాయముజేయునెడల ప్రేమమార్గముగ సత్యాగ్రహమార్గమునకు ఆటంకముగలుగవచ్చును. ఈవృత్తిలో జూచునెడల సిక్కులు ఉచితముగ ఆహారము నొసంగెదమని గావించిననూచన వైకమునందు భయవిహ్వలైన హిందువులకు ఆటంకముగ నుండగలదని చెప్పవచ్చును.

దేశారాధన జేయువారలు తోటిమతస్థులను స్వల్పించుట అసంగతమనియు, మతసిద్ధాంతములనుసరించి జీవించుట యనగా నడిన్నానములును అర్హములును, మరియొకరినితాకి మెలబడకుండుటయు నని తలంపు పూర్వాచారపరాయణులగు హిందువులు వైకములోని ఉద్దమభివృద్ధినిగాంచి భీతిజెందెదరనుటకు సాక్షాత్కారంజేయవలెను. వారిమతమున కేమియో ఉపద్రవము సంబటిల్లినని వారికినమ్మకము. కావున ఈ ఉద్దమము నడుపువారు ఇట్టి పూర్వాచారపరాయణుల కెట్టికష్టమునుగలుగజేయకుండ ఈసంస్కారమును నిర్బంధపెట్టెయ్యవలెదని వారికి హామీనిచ్చుట ధర్మమైయున్నది. వైకంఠసత్యాగ్రహాలు విజయోత్సాహాలై ముందుకు బోవలయును. ఈపూర్వాచార పరాయణులవలన గల్గుకష్టముల కెన్నిటికేని వారు లాంగవలయును. వారు తమహృదయమునందు పరివర్తనము గాంచునెడల వారిని ప్రేమించవలయును.

కాని నానాకలహితార్థంబు దిట్టపచ్చెను. “అధికారులురోడ్డు కట్టకటాల్గట్టి ఆతంకములుబెట్టుచున్నారు. మేమారకంచెలను దూకిగాని విరచిగాన చేయరాదా? మేముపవనింపరాదా? నిలనగా ఉపవాసము జేయుట ఫలవంతముగనుండునని మేము దలంచుచున్నాము.”

ఇందుకు నేనిచ్చుప్రత్యుత్తర మేమనగా, మనము సత్యాగ్రహాలనునెడల ఆకంచెలనువిరుగొట్టుటగాని మాకుటగాని పనికిరాదు. ఇట్లుకంచెలను నిరుగొట్టి యు ముక్తియు బైదుకుబోవుట తటస్థమను. కాని యిట్లు విరుగొట్టుకొనినోలంఘనముగాదు. అయ్యది అసాత్వికమును ఘోరనిరసమునగును. మన ముపవనింపనూరాదు. నేను బోసెపుగానికి ఉపవాసమునుగూర్చి వ్రాసినలేఖ కపౌరములు గల్పించినట్లు దెలియచున్నది. ప్రస్తుతమునకు సంబంధించినంతవరకు అధికారిభాగము నుద్ధరించెదను.

“ఉపవాసము మానుడు. ఏదే అరెట్టుజేయువరకును లాంగియుండియే నిలచియుండుడు లేదా యిటునటు తిరుగుచుండుము.”

మీరు పంపినదానికి ప్రత్యుత్తరముగ యీ లేఖవార్త పంపితిని. సత్యాగ్రహములో నుపవాసమునకు కొన్ని నియమాలుగలవు. ద్రోహికొరకు నీవు ఉపవాసముజేయరాదు. అందువలన నతనియెడల దౌర్జన్యముజేయుటయగును. ఆయన ఉద్దమవులనులంఘించుటవలన శిక్షనుగోరెదవు. కాని ఆయన నిన్ను శిక్షించుటలేదని, నీవాయన ఉద్దమవులనులంఘించి శిక్ష జూచుటను సాధ్యముజేయవలెనని నీయంతటనీకే నీపై శిక్షలను విధించునజాలవు. ఉపవాసముజేయుట ప్రేమకునియెడ నేననుష్ఠింపవలయును. ఆయననుండి యేవోహక్కులను బొందుటకుగా నతనిని సంగ్రహించుటకు ఆపని జేయవలయును. తండ్రి మనుష్యాసముజేయవలెనని కుమారుడు ఆయనదురభాసమును మాన్పుట కుపవాసముజేసిన అట్టిజేయగును. నేను బొంబాయిలోను పిదప బాగ్దాద్లోను చేసిన ఉపవాసవిట్టిదియే. నన్ను ప్రేమించిన వారిని సంగ్రహించుటకే అట్లుజేసితిని. కాని దైరునేనానివంటివారిని నన్ను ప్రేమించక పోవుటయొక్కా తాను నాకు త్రేకువని నలంచువానిని సంగ్రహించుటకు నే నుపవాసముజేయను. నేను జెప్పినది విశదముగా నున్నదా?

సత్యాగ్రహోపవాసము

పైనుదహరించిన విషయములు సామాన్యముగ సర్వప్రతిపదరణీయములైనవి. ‘ద్రోహి’ప్రేమకుడు అనుమాలుగూడ సామాన్యముగ నుపయోగించినవే. నీయెవల సానుభూతి గలవాడే ప్రేమకుడు; వైకంఠసత్యాగ్రహోద్దమములో సంస్కారమునకు ప్రతిహతులగు మన్నవారు ‘ద్రోహులు’, సంస్థానముట్టిగా వచ్చును కాకపోవచ్చును. ఈసందర్భమున సంస్థానము తాంత్రి భద్రపదంబు యత్నించు పోలీసువంటిదిగ దలంచెదను. ఎటుయోచినను సంస్థానముగాని, ప్రతిహతులుగాని ‘ప్రేమకుని’ స్థానమున లేరు. వైకంఠసత్యాగ్రహాలయెడ సానుభూతి గలిగి బలమునిచ్చు వారే అట్టి యున్నత స్థానమున నుండగలవారు. సత్యాగ్రహ ఉపవాసమునకు రెండు పరతులుగలవు. ప్రేమించువాడు సంస్కారమును గాంచుటకు దానిని వినియోగింపవలెనుగాని అతనినుండి స్వత్యముల గుంజుటకుగాదు. వైకంఠ ఉద్దమమునందు అచటి సహాయసంపన్నులు సహాయము జేయక వెనుకతగినపుడే ఉపవాసము న్యాయమగును. నాతండ్రియం దేదైన దుష్టమున్నయెడల దానిని మాన్పుటకు నేనుపవనింపవచ్చును గాని అయినవద్దనుండి పిత్రియమును బొందుట కట్లు జేయరాదు. తమకు తృప్తికరముగ ధర్మము నీయలేదని అప్పుడప్పుడు పవనించు భారతదేశ భిక్షులు తండ్రి మంచి గడ్డలను కొనిపెట్టలేదని అన్నము దినుట మానుకొను పిల్లలకన్న యెక్కువ. సత్యాగ్రహాలు గాజాలరు. అభిక్షుకులు జేసినపని మార్గత్యమును పిల్లలు జేసిన పని చిన్నతనము నగును. నేను బాగ్దాద్లో జేసిన ఉపవాసము నాతోటి ప్రచారకులు చారిచారాలో అగ్నిని ప్రజ్వలింపజేయ వారిని సంగ్రహించుటకు యుండెను. అధికారులు తమను అరెట్టుజేయలేదని వైకంఠసత్యాగ్రహాలు ఉపవనించునెడల, అయ్యది పై దెప్పిన భిక్షుకుని ఉపవాసముట్టిదియగునని జెప్పిన మన్నించెదమగాక. అది ఫలవంతముగనెడల అధికారుల మంచి తనమును చాటునుగాని ఉద్దమముయొక్కగాని తనమస్తాతల యొక్కగాని ప్రేమమునుజూచుదు. సత్యాగ్రహి యేవనిజేసినను దానియొక్క ఫలితమునుగాక, దాని యోచితిని ప్రథమమున ఆలోచింపవలయును. ఆయనకు తన ఉద్దమమునందును సాధనములందును నమ్మకముండి తుదకు విజయము జేవారుననుజ్ఞానముండవలయును.

కొంచు విశేషములు భారతసంస్థానములో సత్యాగ్రహ మేలయని పూర్తిగనే ఆశ్రేయించుచున్నాడు. ఈ విషయమున గూడ బోసెపుగానికి వ్రాసినలేఖనుండియే మిగిలిన భాగము నుద్ధరించెదను:

“మీరు సహాయముతో నుండవలయును. మీరు భారత సంస్థానములో నున్నారు. కావున దివానుగారివద్దకును మహారాజాగారి వద్దకును రాయబారము నెడలవచ్చును. ఈ ఉద్దమమునెడల సదుద్దేశ్యముగల పూర్వాచారపరాయణులగు హిందువుల సంతకముతో నొక మహాజను తయారుజేయుడు. ఇందులకు ప్రతిహతులగునన్నవారి మాటగూడ ఆలోచించుచు. ప్రత్యక్షముగ నెమ్మదిగజేయు కార్యమునకు అనేక విధముల సహాయము జేయవచ్చును. ప్రథమమున సత్యాగ్రహమును జేసి యీ వ్యవహారమును అందరదృష్టికిని దెచ్చిరి. అన్నిటికన్న ముఖ్యము అదిచావకుండను, సహాయము లేకపోవుటవలన దౌర్జన్యముక్రింద పరిణమించుకుండను జూడుడు.”

భారతసంస్థానములో కాంగ్రెసు తన ఆదర్శమునుబొందుటకు సత్యాగ్రహమునునుష్ఠింపకుండ నిషేధింపబడినదని తెలంచెదను. కాని అచటనుండు దోషముల నివారణకొరకు మిగిలినవరకు లన్నియును పూర్తియగునెడల యెప్పుడైనను సత్యాగ్రహము నవలంబించుట న్యాయమేయగును. భారతసం

స్థానమునందు అసహకార మునయింపదుగావున విజ్ఞప్తులును రాయబారములును చేయవలసియుండుటయే. అట్లుచేయుట విధ్యుక్తమైయున్నది. కాని కొందఱువిశేషములు వైకంఠో న్యాయప్రకారము సత్యాగ్రహమునడుపుటకు లేగిన పక్షినిటులు లేననుచున్నారు. వారిట్లుచుచున్నారా?—

1. అస్పృశ్యులని దగ్గరకురానీయకుండుట ఒక్కవైకములోనేనా కేరళదేశమంతటను గలదా?
2. అంతటను ఉండునెడల, కేరళదేశములోని (బెటిమ) ప్రదేశములన్నిటిని వశిష్టవైకమునందు ప్రారంభించుటకు ప్రత్యేకకారణమేమి?
3. సత్యాగ్రహాలు మహారాజాను, అచటి ఆంగ్లేజిని విజ్ఞప్తించునా?
4. పూర్వాచారపరాయణుల అసహకారో సంగ్రహించరా?
5. రోడ్డు నుపయోగింపవలయును జాతీయత విశేషములను పూర్తిగనంతరింపజేయుటగాదా?
6. ఆరోడ్డు పైకేలు రోడ్డుగాదా?

మొదటిరెండు ప్రశ్నలను అసంపర్కము లై సవి. ఎక్కడైనను సరే స్వర్గవోషమును సామీప్యవోషమును నెరవేయవలయును. ప్రచారకులకు యోగిటు యెప్పుడు తెలియుండునో అచట సత్యాగ్రహముద్వారాగాని మరియొక న్యాయమార్గములగాని పనిని ప్రారంభించుటరహితము. నాకు దెలిసినంతవరకు విజ్ఞప్తి మార్గము ఒకసారిగాక అనేకసారులు పరిశీలంబడెను. వారు పూర్వాచారపరాయణులతో సంగ్రహించి, వారి బలముగూడ యుండెనని తెలంచిరి.

ఆరోడ్డు నుపయోగించుటయే సత్యాగ్రహాల ఆదర్శముని నాకు గట్టిగ దెలుపబడెను. భారతదేశమంతటను యిప్పుడు జరుగుచున్న ఉద్దమమును నిమ్మజాతులకు అందరకును, పట్టికు రోడ్డు, పట్టికు సాశశాలకు, పట్టికు బావులు, పట్టికు దేవాలయములు అన్నియును బ్రాహ్మణేంద్రులు నాడుకొనవలసిన ఉపయోగార్థములుగ జేయుటయేగాని మరేమియునుగాదు.

మతమునందుగల దోషములనుబోగొట్టి పరిశుద్ధముజేయుటయే యీ యుద్దమకర్తవ్యము. నాకు వర్ణాశ్రమధర్మమునందు నమ్మకముగలదు. కాని దానియర్థము నేను జేసికొనినది బూత్రము ప్రత్యేకమైనది. అస్పృశ్యతానివారణోద్దమముయొక్క ఆరంభము అందరునుగలసి భోజనములుజేయుటయు వివాహములు జేసికొనుటయుగాదు. స్వచ్ఛవిషయమునున్న యీ చివర రెంటినిని గలుపువారు నిమ్మజాతులకేగాక అంతర్వోజనములకును, అంతర్వివాహములకుగూడ హానిజేయుచున్నారు.

ఆరోడ్డు పట్టికురోడ్డు గాదని నాకు, లేఖలు వచ్చెను. కానినాకు సంగతులన్నియు దెప్పిన వారు ఆరోడ్డును కొన్నిసంవత్సరముల క్రింద బ్రాహ్మణేంద్రులేగాక అస్పృశ్యులుగూడ నాడుకొనుచుండిరని దెప్పిరి.

కావున వైకంఠసత్యాగ్రహము న్యాయమనియే నాఅభిప్రాయము. దానిని సరియైన నియములను ప్రకారము నడిపి ఆహింస, సర్వమును దృష్టిలో నుంచుకొని రిష్టకుండ చుంపునెడల ప్రజలందఱు సానుభూతి జూపవలయును.

ఇంగ్లీషు కమిటీ

ఇంగ్లీషును బిల్లు నెలెత్తు కమిటీవారి సమావేశము ఉదకమండమునందలి నెక్రిటేరుము భవనములందు ఈనెల 8 వ తేది ప్రారంభమగును. గౌ.లామెంబరు గారికి పంపబడిన. విశదీకృతములు మున్నగువాటి సంగ్రహములు నెలెత్తు కమిటీ సభ్యులకపంచి పెట్టబడును. మొదటిమూడునములు జనాందారుల పక్షపు లామెంబరు వాదములను అటుమిట్టబు లైతువారి సంఘపు లామెంబరు వాదములను నెలెత్తు కమిటీవారు వివేచింప.

అధిక మగు వర్గములు మరయుటచే నేటిదినము 1వ తేది ఉదకమండలమున జరుగవలసిన గుత్తపు పంచెములు ఆపుదల చేయబడినవి.

మందరి తెలము

డబ్బీ 1-కి నెల యా 0-8-0 వి.పి. 0-13-0

ఒక డబ్బీ తెలము విడువక రాచిన ముఖమున ఏర్పడు మొటిములు మచ్చలమానును. - ముఖము కాంతిబాధి, నున్నగా అద్దమువలె ప్రకాశించును. చర్మము మృదుత్వముకలిగి నానాకు లేరును.

ఈతెలము మంచినవాన గలిగి విగడనలే నుండును.

గ్రహణిమాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు 0 8-0

రక్త రేచనములు, బంకవిరేచనములు, జీగురిరేచనములు, అజీర్ణవిరేచనములు, నీటివిరేచనములు, మొదలగునవి ఈ మాత్రలను మూడుపూటలు సేవించిన తోడనే నిలిచిపోవును. పిటిని పిల్లలకుగూడ వాడవచ్చును. పెంబునే గుణ మిచ్చును.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

స్వరాజ్య సంపాదనము

అహింసానికే స్వరాజ్యం పేరు సాధనములు లేవా?

శ్రీమాన్ ఎన్. శ్రీనివాస ఆయ్యంగారు ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎస్. సుబ్రహ్మణ్య కేవలం నిన్న సాయంత్రము 8 గంటలకు తిరుగల్గి కేవలం సమద్రతరభాగమున “స్వరాజ్య సంపాదనము” ను గూర్చి సుమారు రెండుగంటలకాలము తమిళమున నువ్వని సిందిరి. ఈ పద్యమునందు కేవలం చాలసేపు హింస, అహింస లనుగూర్చి చర్చించి తాము కేలముజల్లాల కర్మచేవి గ్రామ మున స్థాపించిన భారతమాత దేవాలయమును అభిమానింపుడని కోరిరి.

సుబ్రహ్మణ్య తివగారు

సుబ్రహ్మణ్య కేవలం యువనాగ్రమునుండి ఈక్రింది భాగములు ముద్రితములు. కాశ్మీరమునుండి కన్యాకుమారి గ్రము కలకును భారతదేశమునందు నేడు స్వరాజ్యమును కోరు చున్నది. మితవాదులు కలుతము స్వరాజ్య వక్తృలందరి చెప్పటలేదు. కాని వారికిని ఇతరులకును సాధనములందు మాత్రము భేదములుగలవు. కర్మప్రభువు ఈ స్వరాజ్యోద్యమ మును రూపుమాపుటకు ఎంతో బ్రయత్నించెను. కాని ఆయన చేత గాకుండెను. 1908 వ సంవత్సరమున నేనును నామిత్రుడు వి. ఓ. చిదంబరం పిళ్ళెగారును జెయిలుకుపోతిమి. నేటి నాయ రులపేసెనను అప్పుడు విగతమైనవిగావు. అప్పుడు నాకేను విచారణనయమున కోర్టులో “సంపూర్ణ స్వరాజ్య”మే నాయాద్యమని పేరుమెలునందు చెప్పియుంటిని. కలకత్తా సైమల్ కాంగ్రెసుకు పూర్వము కాంగ్రెసు ఆదర్శము బ్రతిమి సామ్రాజ్యస్థ స్వపరిపాలనముగ నుండెను. కాని అదృష్టవశ మున అహింసానికము కలకత్తానుండు తొలగింపబడెను. సంపూర్ణ స్వపరిపాలనమును వాంఛించువారికిని, బ్రతిమి సామ్రాజ్యమున నుండె దలచువారికిని గూడ కాంగ్రెసు అవకాశ మొసగినది. ఇట్టి యవకాశమును గల్గించినందులకు నేను సంతసించు చున్నాను. స్వాతంత్ర్యము మానవుని జన్మస్వత్వము. జన్మస్వత్వమును నూర్చి చేర మాడుటకు పిలువలేదు. గాంధీమహాత్ముడు అనవశ్యము చెప్పుకంటుల తప్పు లచేసినను, స్వరాజ్యాధికారము మనచేతులయందుండవలెను. ప్ర భుత్వమువారు మనతో చదరంగమాడుచున్నారు. వారు పే యు ఎత్తులకు మనము పైయెత్తుల కేయవలెను. ప్రభుత్వమువా కేమైన చేయకుండు, మనముమాత్రము మన కార్యములను మా నరారు. ఏవిధముగనైనను, వారి పన్నుగడలు ఫలింపకుండ చే యవలెను. ఏవిధముగ లభించినను, నేను స్వరాజ్యము సంగీక రించుటకు సంసిద్ధముగ నున్నాను. నేటికాలమునకు గాంధీయ మహాత్ముడు అహింసామార్గమును బోధించుచున్నాడు. మనహిం దూ కాస్త్రములను ఆచారములను హింసను నిషేధింపక మీ రు మిక్కిలి అంగీకరించినది. ప్రాచీనకాలమున త్రియయులు ఆయుధముల నుపయోగించియే తమ రాజ్యములను ప్రతిష్ఠించు కొనుచుండిరి. వీరకైపులు, వీరవైష్ణవులవలె రాజకీయములందు, మూఢవాదములందు మనము కాలము గడుపరారు.

స్వరాజ్యోద్యమము

స్వరాజ్యసంపాదనా కోర్కె మనకు ముఖ్యముగ 1906 వ సంవత్సరమున స్ఫురించెను. కాంగ్రెసు ప్రథమమున చోద్య ముగ ప్రారంభమయ్యెను. ప్రజాభిప్రాయము స్పష్టముగ దెలి యకుండెను. కొన్ని ప్రదేశములందు ప్రభుత్వమునకు ప్రతిహేల వాతావరణముండెను. ఇట్లుండట పాలకవర్గమునకు తేమకర ముగాదని తలంపుతో, ఏ. ఓ. హ్యూము, సర్ విలియం వె డర్బరన్ గూర్చి కాంగ్రెసును స్థాపించిరి. మొదట ఎట్లు స్థాపి తమయినను, అదృష్టవశమున నేడు కాంగ్రెసు కేశమునకు ప్రా తిభ్యమునుపొందుచున్నది. కాంగ్రెసును స్థాపితమయినపుడు, గొప్ప యాంగ్లోగములను బొందుటయే అప్పటి నాయకుల యుద్దేశ్యముగ నుండెను. 1906-వ సంవత్సరము కాంగ్రెసునందు అధ్యక్షుత వహించిన కీ. కే. దాదాభాయి నౌరోజీగారు, స్వరాజ్యసం పాదనమే మన పరమార్థమని నిర్వచించెను. అప్పటినుండియు కాంగ్రెసున కొకవిధమైన కళగలిగెను. కాంగ్రెసున కొక యాద ర్శమేర్పడినది. తిలకు మహాశయిండు కాంగ్రెసునకు ఆకృతియు సగెను. గాంధీమహాత్ముడు జీవము నొసగెను. కేశభక్తియే దైవభక్తియని మనము నమ్మవలెను. స్వరాజ్య సంపాదనము ములభ కార్యము గాదు. తెచ్చి ముక్కినీ వంటి మహాశయిలు ఈ దేశమునం దెందో యుండవలెను. ప్రస్తుతసమయమున, ఎట్టి కార్యమును చేయుట

కైనను అనుచరులు సిద్ధముగ నున్నారు. కాని నాయకులు వెను దీయుచుండురు. కార్యసాధనమునందు వ్యగ్రతయు ఉత్సాహమును నుండవలెను. ఇట్లాండు స్వపరిపాలనమునకై సుమారు 600 సంవత్సరములనుండి పోరాడుచున్నది. కాని ఇంకను సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము రాలేదు. త్వచుడక మనమతోచిన సాధనముల నవలంబించి స్వరాజ్యమును సాధింపవలెను.

శ్రీమాన్ శ్రీనివాస ఆయ్యంగారు

అప్పటికే 8-80 గంటలయ్యెను. ఇంకను మాటలాడి సభను జరుగనిచ్చుట ఆనచిత్తమని అధ్యక్షులగు శ్రీమాన్ శ్రీని వాస ఆయ్యంగారుకు దోచినందున రెండుమాడు నిముసములు మాత్రమే మాటలాడి సభను ముగించిరి.

నేటి యువనాగ్రముకు దెలిపిన భావములతో నొక్క దానియందైనను నేను ఏకీభవింపజాలనందులకు చింతించున్నాను. స్వరాజ్య, అహింసాద్యమములు స్థాపితములై ఇంత కాలమైనను హింస మంచిదా అహింసమంచిదా యని మీమాంస గావించు చుండటయు హింస నుపయోగించుట కలన అక్రమ మేమి లేదనయు ఇంకను చర్చించుచుండుట వ్యగ్రవాదమని నేను తలంచు చున్నాను. ఆయుధములా లేవు. పశుబలమా లేదు. ఇతర పరి కరములును, శూన్యము. కానిపనిగూర్చి ఏల తర్కించుట? గాంధీ మహాత్ముడుగూడ పలుమారు ఈ అహింసా మార్గమును గూర్చి నొక్క చెప్పుచుండుట సాకు విచిత్రముగ నున్నది. మహాత్మునియందు నాకు పరమపూజ్యభావము గలదు. అందు చేత ఆయన యభిప్రాయము లన్నిటితో ఇంచుక ఏకీభవింప జాలక వానిని బహిరంగపరచిన, తప్పకదని నేను తలంచెదను. అహింసయున కార్యములందు దౌర్జన్యమును చూపనంతవరకే యని నాభావము. ఆ అహింసనే నేను ఆంగ్లమున. Physical Non-violence అని వ్యవహరింతును అంతయుగాని కాననసభ లందు ప్రవేశించి ప్రతిష్ఠాంశల బిచ్చించుటయు ప్రభుత్వ కార్యములను నిరోధించుటయు గూడ అహింస కు విరుద్ధమని చెప్పిన, నేను అంగీకరింపను. ఈ ప్రతిష్ఠాంశము అహింసకు విరుద్ధముగ నుండుచో, అహింసాద్యమ ము విదేశీవస్త్రదహనము, విదేశీవస్తు బహిష్కరములు మట్టుకు అహింసా చూత్రమునకు విరుద్ధములు గానా? అయినను కానన సభయందు ప్రవేశించిన పిమ్మట దాసుసైన్యాల గూర్చి వలెయుండుటయు నాకు సమ్మతముగ లేదు. అందుచేతనే గయాకాంగ్రె సునందు నేనొక తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టితిని. నాయుపసాదన అంగీకరింపబడి యుండినయెడల దేశమునందు ఇంతటి వాదములు పెరిగియుండవు.

వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యము తగదు

స్వరాజ్యము సత్వరముగ లభించుటకు ఒక్క ఖద్దరును ధరించిన మాత్రమున లాభములేదు. ఖద్దరు అన్ని మార్గములలోను నొకటియేగాని ఖద్దరును ధరించి చేతులు బోడించుకొని మార్పుం డిన, స్వరాజ్యమురాదు. ఖద్దరును ధరించుటతో పాటు ఇంకను ఎన్నియోకార్యములను సాధింపవలెను. రాజకీయ ములందు, ప్రతివ్యక్తికిని స్వాతంత్ర్య ముండవలెననుట కలన లాభములేదు. అలమారునందు జరిగెడి మహాసభకు అధ్యక్షుత వహించిన డాక్టరు వరదరాజులు నాయకు గారు వ్యక్తి స్వా తంత్ర్య ముండవలెనని వాదించిరి. ఆ యభిప్రాయముతో నేను ఏకీభవింపజాలనున్నాను. ఒకరినామకర్త ముండవలెను. ఆ నా యకుని యాదేశములను ఇతరులు విధిగ ననుసరింపవలెను. ఒక్క నాయకుడు లేకున్న, మనకు ఆ దేశమును కాంగ్రెసు ఒ స గ.వ లెను. ఆ కాంగ్రెసు ఆదేశములను మనము అనుసరింపవలెను. సంస్కరణములు ప్రారంభమైన మొదటి మూడు సంవత్సరములను కాననసభలను బహిష్కరించితిమి. విజయము గాంచితిమి. ఇక అంతటితో తృప్తిపడి, కా సనసభలను స్థానిక సంఘములను మనము స్వాధీనపరచుకొని వాని ని జనసభలనుగ మార్చవలెను. కాననసభలను, స్థానిక సం ఘములను, స్వరాజ్యము లభించునని నేను నమ్మువాడను గాను. కాని వాని స్వాధీనము చేసికొనుట యావశ్యకము. మనలోని వితండ్లవాదమును కట్టిపెట్టి, కార్యసాధనకు గడంగు ట క్రేయస్కరము.

వందేమాతరధ్వనులతో సభ ముగిసెను.

విరేచన మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0

రాత్రి యొకమాత్రము నేపించిన తెల్లవారి రెండువిరేచన ములు కాగలవు. వికారము వైత్యము లేదు నేపాళము చేర్చబడ లేదు.

అమృతాంజనం డిపో, మదిరాసు - బొంబాయి.

ఆరవ ఇందియము

జంతువుల జీవితమును మెలకొనితపరిచిన మొనర్చిన వారికి కొన్ని చిహ్నములు లేర్పడుచున్నవి. జంతువులకు ప్ర త్యేకముగ శక్తులు కొన్నియున్నవి. ప్రస్తుతము వైరలెస్ మహి మకనికెట్లుబడి ది. కరిశోధనముల జంతువులకు గలకీక్రిని కూడ వివరించుటకు సాధ్యమగునని తలంప వలసియున్నది.

నేను కొన్ని గబ్బిలములను వెంటరిని. పెద్దధ్వనికన్న చిన్నధ్వని గబ్బిలములకు స్పష్టముగ వివరములు. కాకి తమచై నిప్పులన్ని గీర్భాని దూరముననున్న గబ్బిలమునకు స్పష్టముగ వివరమును. చిన్నకీటకములు చేయుకట్టులు వాటిచక్కగ వివ రింపదును. ఈవిధమున వాటికొరకే దియములు నిర్విరుంధబడినవి. ధ్వ నివెద్దచేయుచుండెడితలంపవారా చిన్నకీటకములు చేయుధ్వనిని మానవులు వివరించు చున్నారు.

కొన్ని కొన్ని గబ్బిలములకు కొన్ని ప్రత్యేక శక్తు లుండు ను. గుర్రపులాశములనుండు గబ్బిలములకు మిగుల చిన్నక ళ్లుండును. కాని శ్రోతేంద్రియము చురుకుగ వనిచేయుచుండు ను. కొన్ని గబ్బిలములకు తేమచుంత పొడుగు చెవులుండును. కాని వీటికి దృష్టికూడ చక్కగ నున్నది. నేతేంద్రియము, శ్రవణేంద్రియము తొలగింపబడిన గబ్బిలములు ఎదురుగ నున్న కస్త్రువులను తప్పించుకొని పారగలవు. నేను ప్యూముగ ఇట్లుచేసి చూచియున్నాను. ఎదురుగ నుండు స్థూలపదార్థమును గుర్తించు కీక్రిగల ఆరవ ఇందియము గబ్బిలములకు ఉన్నవి స్పష్టముగ చెప్పబడి. బహుశః కేక్రిలు కిడలంటే ఏర్పడు వాయుసంచలన ముల అడ్డముగ నుండు స్థూలవస్తువులను గబ్బిలములు గ్రహించు చున్నవిని చెప్పవచ్చును. కొన్ని కర్మాయములలో ఆకసమునందు పోవుచున్న గబ్బిలము నేనెచ్చె ప్రాకు కీటకము కట్టుకొనుటకు క్రిందికివచ్చును. ఎంతయోదూరమున నున్నను గబ్బిలములు చిన్న కీటకములధ్వనిని వివరింపని ఊహింపవలసియున్నది.

కొన్ని గబ్బిలములకు మాట్లాడుట్లు మదక లుండును. కొన్నిటికి ఇచ్చట వెండుకలు అధికముగ నుండును. ఈ ఆరక ఇంద్రియ మిచట నుండునని కొందరి అభిప్రాయము. కొన్ని జంతువులకుండు మిసములు ఒక ఇంద్రియముగ వర్గింపబడుచున్నవి. రాత్రిత్రాటు ఆహారము వెదకుకొనుటకు ఈ జంతువులకు మిస ములు ముఖ్యమైనవి. మిసము లేనిట్టి ఎలికలను పట్టాలదు. జట్టుండు యుద్ధము జరుగునపుడు 400 మైళ్లదూరమున నున్న పక్షులు తుపాకులు ప్రేల్చుటచే కలిగిన వాయుసంచలనమును గ్రహించియుండవచ్చును. కట్టుల వివరముండదు.

కట్టులు కొన్ని కాలములందు ఒక దేశము వదలి మరెయొక దేశము పోవును. పక్షులన్నియు ఒక పోటు మాడుటకు అవి ఒకవిధమగు ధ్వనిచేయును. ఈ ధ్వని దూరమునందున్న పక్షులకు కూడ వివరము.

ఈదుర శ్రవణకీక్రి చీమలయందుకూడ యుండునని తలంపవలసియున్నది. కండ్లులేని చీమలకు భూకంపకీక్రి అధికముగ నుండునని కొందరు నిదర్శించి చూపియున్నారు. పురుషకీటక ములు శ్రీవాతి కీటకము లుండు ప్రదేశమునకు వచ్చుచుండునని ఘటన కాస్త్రజ్ఞుని సిద్ధాంతము.

ఇకంతయు సిద్ధాంతముకాదు. కేవలము ఊహ. దూరశ్రవణమును కొన్ని సంవత్సరములకు పూర్వము ఎవ్వరు నమ్మలేదు. క్రమంబయే బాల్యదేశమునందు. మానవుడు బాల్యదేశమున నున్నాడు. రేపటిదినము ఏమిజరుగనో తెలియదు! మనకన్న నీచ మైనవని వర్గింపబడు క్రిమికీటకముల కేటికీక్రి యున్నచో ఎవరికి తెలియదు.

సెంట్రల్ బ్యాంకులు

ఆర్థికవిశేషములు

1928 డిసెంబరులో ఆంధ్రప్రదేశ్ పాతక సంవత్సరము నకు కేంద్ర బ్యాంకుల నివేదికమునందు మోస్తరు, అంతపు రం, కాకినాడ కేంద్రములు బ్యాంకులు తప్ప మిగిలినన్నయును నిర్మించిన ధనపరిమితిని నిర్ణయములు దెలుపబడినది. మద్రాసు కేంద్రము ఆంధ్ర బ్యాంకునందు కల్పించిన మూలధనముతో దు 11800 రూపాయలు లిగిపోయెను. కాటాల మూలధనము బాను ఆంధ్రప్రదేశ్ 12100 రూపాయలకు వచ్చియున్నది. కేంద్రములు బ్యాంకులలో ఒక్క కట్టికట్టడము కేంద్రము బ్యాంకులో మాత్రము కల్పించిన మూలధనము తక్కువయ్యెను. లోకములోపల దిపాజితులవలన గుంటూరు కేంద్రము బ్యాంకు తగిపోయెననియు మరల త్వరలో పునాధారంబునునని తలంచుచున్నటులను దెలుపబడినది. లోటుపడ్చిన బ్యాంక్ లన్నియును అవిమాయము గనుంచి వానిని పూర్తికొనుటకు తగినపనులు జేయునని తలంపవచ్చును.

వైకం సత్యాగ్రహము

వైకం సత్యాగ్రహము గూర్చి గాంధీమహాత్ముడు కరుణించిన సూత్రములను, ఎల్లరును గమనించుట ముక్తము. ఏలయిన, కార్యసాధనాతత్పరతలో, వీరిని మరచుట లేరుచుగ సంభవించును. అప్పు శత్రు హిందూసంఘమును మలినపరచుటచే, దానిని నివారించుటకు హిందూవులే మఖ్యముగ పూను కొనవలయునని మహాత్ముడు దెలుపుట సంభావ్యముగ నున్నది. ఇతరులు సానుభూతి జూపవచ్చును. కాని, హిందూ సంఘము సండు క్రబోధము గలుగనిది, క్రయోజన ముండదు. ఈ దృష్టితో జూచిన, క్రైస్తవులగు జోసెఫ్ గారు సత్యాగ్రహ మొనర్చుట ఆక్షేపకార్య మని, తెలియ గలదు. ఇటులనే ధనసహాయముగూడ హిందూవులనుండియే వెలువడవలయు నని తేటపడును. ఇంతయ గాక, ఏ స్వస్కరణము నయినను నిర్బంధముగ సాధింప జనదిన మహాత్ముడు బోధించుచున్నాడు. దడులను దాటుట చేతను, వానిని విరుగగొట్టుటచేతను, కారాగృహము సంప్రాప్తించినచు, అది శాంతినిరోధము గాదని మహాత్ముడు దెలుపుచున్నాడు. అటులనే చీటికి మాటికి ఉపవసించి లాభ ముండదు. మరి యొకవిషయమును గూడ గమనింపవచ్చును. అస్పృశ్యతను తొలగించుట, సంఘసంస్కరణము క్రిందకు రాదు. అది కేవలము అమానుషస్థితిని తొలగి చుట యగును. పూర్వాచారపరాయణులయినను కొంచెము విచారణచేసిన, అస్పృశ్యతను తొలగించుట కాక్షేపింపజాలదు. ఇట్టి కనీసపు సంస్కరణను గూర్చి అన్నితరగతులవారిని ఒప్పించుట సులభము. దీనికీని, అంతర్వేదాహము, అంతర్భోజన ములకును ముడిబెట్టవలదని మహాత్ముడు విన్నవించుచున్నాడు. ఇటుల ముడిబెట్టుటవలన, నిమ్న జాతుల కన్యాయముగలుగునని, ఆతడు తేటపరుచుచున్నాడు. మహాత్మునికి సరియగు వర్ణాశ్రమధర్మమునందు విశ్వాసము గలదు. అట్టితరీ, అసహాయ వాదులు అస్పృశ్యతను తొలగించువిషయమై పరిమితిని గుర్రెరిగి ప్రవర్తించుట మేలు. శారదాపీఠస్థులగు జగద్గురు శ్రీ శంకరాచార్యులవారు, కర్నాట రాష్ట్రీయసమావేశమున ముచ్చటించుచు, మానవులలోనే గాక, తిర్యగ్జంతువులలోగూడ సమానత్వ మను బోధించెడి హిందూమతము అస్పృశ్యతను కోరదని స్పష్టముగ దెలిపిరి. అస్పృశ్యతను తొలగించుటకు మాత్రమే కృషిసలుపుచు, ఇతరసంస్కరణములను దీక్షతో ముడిపెట్టుకుండిన, పూర్వాచారప్రియులు సంపూర్ణ సానుభూతి జూపెదరని శిక్షిరాచార్యులవారు హెచ్చరించిరి. అస్పృశ్యతను తొలగించుటకు సంఘసంస్కర్తలు పూర్వాచారప్రియులను భేదము లేక, ఎల్లరును ఇందుకొరకై తమకత్తి నంతను భారబోయవలయును. హిందువు లిట్టిమచ్చను బాపుకొనిన, హిందూమతము మరల నిజదీప్తితో బ్రకాశింప గలదు. వైకం సత్యాగ్రహము, భారతదేశ హృదయమును చలంపజేసినది. మహాత్ముని ఆశీర్వాదము బడసినది. అస్పృశ్యుల దస్థితి కనులగట్టునటుల జేసినది. సత్యాగ్రహము నియమ బద్ధముగ జరుగుచో నయ్యది సఫలముగాకమానదు. అస్పృశ్యతానివారణము, స్వరాజ్యమునకు రాచబాటజూపు ననుటకు సందియము లేదు.

ఆంధ్రుల గాంధీమహాత్ముని పుజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పింపవలెను

5.5-24

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

	చందాలు
ఇదివఱకు	23461-11-7
పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలో నాయకుల కర్మలనందగృహమునపడ్డ చందాలు	308-12-0
(వివరములు శేపు ప్రకటింపబడును)	
(గుంటూరుజిల్లా కార్మికు సంఘము ద్వారా) మం తెన స్వచ్ఛరాజుగారు, మం తెనవారి పాలెం	... 116-0-0
మం తెన వెంకటపతిరాజుగారి వెంకట్రాజుగారు, మం తెనవారిపాలెం...	25-0-0
మం తెన వె కట్రాజుగారు, డిటా	... 50-0-0
మం తెన నాగ రాజుగారు డిటా	... 16-0-0
తెలుగు తాలూకా ప్రచారకుని ద్వారా	2-8-0
నేటిః సూలు	353-4-0
మొత్తం.	24333-3-7

	చందాలు
ఇదివఱకు	10874-8-5
శేపల్లె తాలూకాలో "దీక్షాసంఘము" వారు వసూలుచేసి తాలూకాసంఘ కార్యదర్శి మాచిరాజు రామమూర్తి గారిద్వారా పంపినది	... 800-4-0
(వివరములు శేపు ప్రకటింపబడును)	
తెలుగు తాలూకా ప్రచారకుడు తంగి	
రాల జగన్నాథముగారి ద్వారా...	50-0-0
(వివరములు శేపు ప్రకటింపబడును)	
అనకాపల్లి గ్రంథి వెంకటరమణగారు	
తమ్మని వివాహసమయమున	... 3-0-0
మొత్తం.	11227-12-5

పూజానిధికి సామ్యముబంపు చిరునామా:—కా. నాగేశ్వరరావు, నెం 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు

మహాత్ముడు: కారాగృహవర్జనము

ఈవారపు యంగుఱుండియాపత్రికలో, కారాగృహములదస్థితిగూర్చి గాంధీమహాత్ముడు కావించిన వర్ణనము, ఎట్టి సామాన్యమౌనము నయినను కరగింపక మానదు. కారాగృహములు పశువుల కొట్టుములవలె నుంజెనని మహాత్ముడు దెలుపుచున్నపుడు, అండలినివాస మెటులుండునో దెలుపవలయునా? జయిల్లు పాకకూపము లయినవి. వానిలో నివసించుటవలన, ఖయిదీలుచక్కబడుటకుమారుగ, మరింత చెడిపోవుచున్నారు. ఘోర నేరముల గావించినవానిని, అక్షి కలునేరములను జేసినవానిని, ఒక్కచోటనే గలిపియుంచెదరు. జయిలులో వినుపించెడి దుర్భాషలు మహాత్ముని కతికటువుగనుండుట వింతగాదు. ఇంతయగాక, మానవస్వభావవిరుద్ధ మగు నవినీతికార్యములు జరుగుట సామాన్య మయ్యెను. దీర్ఘ శిక్షల నొందినవానికి తక్షణ బాధ్యత నొసగుట దోషభూయిష్టము. కాన్నిక్కువార్తరులు చేయుఘోర కృత్యములు, మహాత్మునికి దెలిసెను. గాంధీమహాత్మునకు గోరంతలను కొండంతలు చేయు స్వభావము లేదు. మహాత్ముడే యిటుల దలంచుచున్నపుడు, జయిలు పరిపాలనమును సమర్థించుటకు సాధ్యమదనా?

లిబరలుపక్షపు ఆగ్రహము

లిబరలుపక్షమువారు దెచ్చిన ప్రపోజన్ ల ప్రాతినిధ్య చట్టము కామన్సువల్లో నిరాకరింపబడెను. కన్ఫర్మేషన్లు దీని నెదిరించిరి. లేబరు పక్షమునందు కొందరు ప్రతికూలముగను కొందరు అనుకూలముగను వోటు జేసిరి. లేబరుపక్ష సభ్యులొకడు చట్టనిరాకరణము నా మోదిం చె ను. లిబరలుపక్షమునకు లేబరుపక్షమువారిపై కట్టరాని ఆగ్రహము గలిగెను. ఉభయులసంయోగ మంతరించె నని తలంపవచ్చును. భావిపరిణామ మెటులుండునో చూడవలయును.

క్రొత్తనేరము

బెజవాడ ఆర్మిగ్రాఫ్ గుమాస్తా యగు నుత్పా రావుగారిపై మోపిన నేరములలో కద్దరుభారణ యొకటి. గాంధీమహాత్ముడు ప్రభుత్వమున కొక సలహా నిచ్చుచున్నాడు. కద్దరును ధరించుట దండ నార్జమని ప్రభుత్వమువా రొకయు త్రువును ప్రకటింపవచ్చును. అప్పుడు కద్దరుపై దేశమంతయు తన దృష్టిని నిలువలసివచ్చును. కద్దరుకొరకు, శాసన ముల్లంఘించుటవలన, ప్రజాశక్తి ద్విగుణి కృత మగును. ప్రజలహక్కులను భగ్నపరచు కొలదియు, స్వార్థంత్ర్యవాంఛ పెచ్చుపెరుగును గాని తరిగిపోవనేరదు.

1924 మద్రాసు సిటీ మ్యునిసిపలు (సవరణ) ఆక్టు

పై శేరుతో 1919 మద్రాసు సిటీ మ్యునిసిపలు ఆక్టు 4 ను సవరించుచు స్వామి వెంకటాచలం ఆర్టికల్ కచ్చే మెను నులో కాకసభయందు ప్రవేశపెట్టెదరు. ఈసవరణ 169 నున్ నందు జీయబడును. అందు క్లాజు (1)యందును (2), (3)క్లాజులందును 'నూటయరుడికి' బదులు 'అరుకుడి'యని ప్రవేశపెట్టబడును.

కారణోద్దేశములు

లిబరలుయొక్క కారణోద్దేశము లీకిందింపబడునట్లు తెలుపబడినది:— ఆక్టు దావరణానున్న 1919 మద్రాసు సిటీ మ్యునిసిపలు ఆక్టు 4 ప్రకారము సంచక్కిరాదాయము నూటయరుకువరకు పెంచుట తక్కువైన స్వసాములకు ప్రాంతీకులమిటి ఉత్తేపు లేవడే నీవు ప్రైవేటు సర్వీసులకుండ జేయబడినది. సంచక్కిరాదాయము యింతిన్ని తక్కువయియుండ నేరములు గలుపు. ఈఇద్దలో రీతవారలే పెట్టబడునం దెక్కుదిగనున్న పేరు కా పురముందు. ఏమైన యెక్కువ ఉపయోగమునకు ప్రత్యేకాన సవరణనుజేయ దరఖాస్తు జేసికొనలయును. చాలకనులలో పట్టిడి మంజూరు జేయబడెను. ఈ తరగతులవారి కొందులప చాలకప్రమాణ అల్లమ త్యాగం తెన్నింటికో గురించుచున్నాడు. కావున సంచక్కిరమునకు 60 నుండి 120 వరకు వచ్చు నిచ్చయిఉండట ప్రాంతీకులమిటికో సంబంధములేదండనే యీ సౌకర్యము జేయ నుజ్జేయబడినది.

విష్వాకర్ష

యూనియన్స్టుల విధానము

భారత దేశముపట్ల వారి వైఖరి
భారతదేశము సామ్రాజ్యమునుండి విడిపోవు
ప్రయత్నముల నెదుర్కొనవలెను

పి ఫ రెన్సు

సింగపూరు నౌకాశయమునుగూర్చి ఎవరెట్లు ఊహించినను ఊహింపవచ్చును. కాని ఆఊహలను తమవారికే తెలియజేయవలెననిరి. సైనికనౌకా దళమును తగ్గించుటకు గూర్చి జేయదలంచిన సభయందు పాల్గొనుటకు సంసిద్ధులగునే యున్నారు. కాని ప్రస్తుతము సామ్రాజ్యనరత్నం సైన్యమును తగ్గించుటకువీలులేదు. అట్లుతగ్గించుటకు అంగీకరింపరు. సైన్యమును మరల ఇకతగ్గించుటకు వీలులేదు. వర్తకపుదాదలను కాపాడుటకు ఒకనౌకాదళము క్రూయజరుల సహాయముతోనున్న జాబునని అంగీకరించితిమి. ఎవరెచుచుండి ముట్టజించినను ఎదుర్కొని శ్రతిహతమొనర్చగల సైమానికదళమును నెల్లొల్పవలె నంటిమి.

సూరిక మూలు

గ త ఏ న్ని క ల తీ ర్వా నమును కన్సర్వేటివులు అంగీకరించిరి. మరల సాధారణ సుంకములనేర్పాటులను దలచె ట్టతలంపలేదు. మరల కన్సర్వేటివులు అధికారమును స్వీకరించి రేని పరిశ్రమ సంరక్షకచట్టమువోలు నొక దానిని అన్యాయ ముగ పోటీచేసవ్వబోవు పరిశ్రమను గాపాడుటకు ప్రవేశపెట్టె దరు. వేలకొలది కార్మికపక్షమువారును లిబరల్సును స్వేచ్ఛా వ రకవాదులెనను అధికార్యములకు చెయూత నొసగెదరు.

భారతీయులు

స్వపరిపాలనము స్వీకరించుటకు మనము త్రొక్కిన కష్ట
మార్గముననే భారతీయులుగూడ తమదేశములో స్వపరిపాలన
మును బొందుటకు నడిపించు గొప్పభారమును మనము అంగీక
రించితిమి. సామ్రాజ్యాంశీర్షితమగు స్వపరిపాలనమార్గమున నడి
పించెదము. సామ్రాజ్యమునుండి విడిపోవుటకు ప్రయత్నించిరని
మనము నిరోధమును జూపవలెను. రాజ్యాంగ సౌకర్యములను
బాధ్యతాయుత పరిపాలనమును భారతీయులకు లాభకరముగ
నుండునట్లులను వారి ప్రభుభక్తివరాయణతనుబట్టియు వారి
తక్కినిబట్టియు ఇయ్యవలెను. అంతయుగాని దానికిమీర నుండు
గనే ఇయ్యరాదు. ఇండియాలో పశ్చిమసర్వీసులు ఇండియన్ సివి
లుసర్వీసు ఉద్యోగులున్న గాని భారతదేశము పురోవృద్ధిగాంచ
నేరదు. అందుచేతనే వారి సహకారముండితీరవలెను. నారికి
మనము సహాయము చేయవలెను.

స్వయంజకల్ప

భారతదేశమునకు రాకపోకలకు ప్రధానమార్గమైనంత
కాలము దానిని క్షేమముగ నుంచుటకు కాపాడుట మనవిధాన
ములో ప్రధానాంగము.

భారతదేశ రసాయన శాఖో
ద్వీ గములు

భారతీయులనే నియమించవలెను.

కామగారి యభిప్రాయము

అండాక, కుం 4:—హిందూదేశములో ప్రభుత్వరసాయనశాఖయందు ఇక ముందునుండి భారతీయులనే ఏలనియమించు రాదు అనియు అందుల కెట్టియభ్యంతరము తనకు గన్పించుట లేదనియు ప్రాధసెరు డావ్వుగారు తెలియజేసిరి. కాని కొన్ని సంవత్సరములవరకు యూరపులో తరిస్తే దైనవాడిని నియమించుట వసరమే. అయినను భారతీయులనుగూడ నియమించవచ్చుననిరి. కాని ఈశాఖను వ్యవసాయ, లోహ, వృక్షభాగములగు విభజింపవలెను.

(పతిరాష్ట్ర)నున ఒకపరిశోధకమండలి యందున్నట్లు
 ఏర్పాటుజేయవలెను. ఈపరిశ్రాపములపై నికావనరములనే జూ
 చుకొనవలెను. దేశమునకంతకును పనికివచ్చు పరిశోధనలను
 తేగ్రపరిశోధకమండలివారు సుఖ్యమయిన పరిశోధనలను జేయ
 వలెను.

అంధవలంటిప దళమున దళవాణ్ణులుగా చనిపోయిన
రువాణి నేర్పరలినవిషయములు యీ కాల 20 వ తేదీ మొద
లు 30 వ తేదీవరకును రాజమహేంద్రవరమున చేరుకుని గో
దావతి నదీతీరముననున్న కొత్తూరులో శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య గాడిచిర
హరిసర్వోత్తమరావు, అంధరత్న దుర్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య
గార్ల వలన నేర్పబడును. ఇందుల కంట అడవికొండలో జులును
వెలిమేప్పలవలను, 20 వ తేదీ ఉపయము 8 గంటలకు సరి
గానినలుగా వేలిరైన శివభ్యాసము ప్రారంభమగునుగాన అ
ర్థస్థితి గోరువారంకను అప్పటికప్పుడే వేలిరైన కిద్దముగా
నుండవలెను. కళిమింట్రి పిమ్మట వచ్చిన వారి సేవకు ప్రయత్నము
చేర్చుకొనుట, అంధరాష్ట్రీకు వలంటిప బోర్డువారే యీవెలి
రము నేర్పరచెదరు. మఱుట కాంగను సంఘములవారు పంపగ
లిసినంతమంది వచటి కభ్యాసమునకు ముఖ్యముగా పంపగోర
దను.

ఈ పని నిమిత్తమకర్తవ్వక వాకండుని అవదళాంతు తా
జులలాను తెచియగు బలనిచ్చి భోజనమహాయమానుడ
జేయుటకు శాస్త్రులు అంగీకరించుట మహావిద్యాలయమునాగు
దశతో పూనకానిరని శ్రీమతి అమ్మలకి పంకట రమణ శక్తి
నాటి కేసు ఆవశాపని నుండి త్రివిధ రుచి.

బర్మాసివిలు చిస్తి సు కమిటీ

రంగనాథుడు, మేలే:—ఎ. జె. రాజగోపాలాచారి, ఈవిధమున నిజము జన్మించుచున్నాడని సాక్ష్యమువలన, జ్యోతిషులు “శేషులు” కలిగి 20 కన్నవలె అనుభవముగల జ్యోతిషులగుట వలన “శేషులు” గల శేషులైన వలె ననియు, వారినుండి నిర్మాణములు జరుగుననియు నుదేశము. ఇదియున్నచోగా నున్నప్పుడు ఈవర్తమానుండి కొందరి సహాయమును తీసికొని జారికి విడుదలము చేయుదుమనగా నుల నొసంగవలెను. ప్రతివైఖ్యకును, దుఃఖముకాకాత్తముల కొరకు ఒక్కొక్క ప్రధానజ్యోతిషులైన ఇంద్రుడు, క్షాత్రుడు, మార్తాంధ్రుడు, పరివాలన కార్యమునను నియమింపవలెను. అనుభవమునవలెను, నిర్వహించుటకు ఈ “శేషులు”నుండి నియమింపవలెను. అవి కారులను సొసగిరి, అ|| ౩||

మూత్రసంబంధమైన వ్యాధులకు
అమోఘమైన నివారిణి

తెలుగులైన జిల్లా, కృష్ణాపురము నివాసమును, ప్రస్తుతము మద్రాసు, అర్మీనియన్ షిఫిల్, నెం 59 రు భవనమునందున్న పండితస్వామి శ్రీనివాస అయ్యగారియొక్క అద్భుత శక్తిని గుఱించి వినినందున నా వ్యాధికి వారియొద్ద ఆయుర్వేద చికిత్స చేసుకొని ఉద్దేశముగ లిగెను నేనుపండితులవారిని చూచు భాగ్యమును వారివద్ద చికిత్సనొందు అద్భుతము నాకు లిగినది.

నేను బెట్టి అరి బలహీనతచే 4 సం॥ రమలనుండి బాధ పడు చుంటిని. అరి ఉన్నచో నాకు మూత్ర విస్తర్జకాలమందు మంటయిందెను. నాలరచేతులు క్లాప్తమందుకూడవుచియుందెను కన్నులనుండి నీరు కారు చుండెను. స్వల్పకాలములోనే పండితులుగారు వారి ఆహ్వానమైన చికిత్సచే నాకు మందుగుణమును కలుగజేసిరి. యిప్పుడు సావ్యాధిగి పూర్తిగా కుడిది నని. వారి బోషధము లన్నియు మిక్కిలి విలువగలది, వాటికిగల అశక్తత కాశ్వతగుణములను బట్టి చూచిన అంతధర న్యాయమనియే నా అభిప్రాయము.

తీర్చిదిద్దిన వాడు అనగా తుష్ట, క్షయ, పరివీణము మొదలగు వ్యాధులను వారు పూర్తిగా బాగుచేసియున్నారు. ఆతని వద్దనే వచ్చుకోకులలో కొందరు పాశ్చాత్యై ద్యచికిత్సను పొందుచుండినను విషయము ముఖ్యముగా గమనించవలెను,

వైద్యులుగారు వైక్రీక శివముగా నుండునట్లు కనపడెదరు. అయితేవారు మిక్కిలి దయగలవారు, నిష్కాపములు, సత్త్వవంతులు, అక్కడగలవారు. భగవంతుడు వారికి దీర్ఘాయువునొసంగి వారు బాధపడకున్న వారికి సహాయులుగా నుండునట్లు అనుగ్రహించవలెనని శాస్త్రాంగన.

మద్రాసు, } బి. విశ్వేశ్వరయ్య బి. ఏ.,
16-9-1922. } వెంకటగిరిరాజుగారి ఏజెంటు.

ఓంకారానందస్వామి కేసు

వంగదేశీయు డగు మైక నన్యాసి

వంగేశ్వరియొడకు ఏంకారానందస్వామి యను సోమ
వచ్చానీ “అకాలిలంబరంభమా జనన రత్యము” అను శ్రిద్ధిక్షేంద్ర
చేసిన శ్రుతిసమున రాజద్రోహము కలదినియూ జడతో బాల్చు
లను గురించి ఆత్మకృపనలో జలనబాలాబాగునలో స్వామి నన్ను
వర్ణియించు రాజద్రోహమును బోధించెనియూ ఆయనపై
124 ఏకైక శేషుడనీరి. “నేకు రాజద్రోహమును బోధింపలేదు
గాని అశాస్త్రవిగ్నాకృతుల చెప్పులేతల మెలంకు నీశ్వాయాధిప
తులయందు నాశేషియును సమ్యక్ములేమి గాన నేను వానిని
జను నేలమెలును 5 వ ఠేదీని అనగా నేను బాఖణిచేసెద
ననీ” మూడవ ఠేదీని విచారణలో స్వామి చెలికను. (ఆ. 10)

భారతశాసనసభాధ్యక్షుపదవి

సర్, చిమన్ లాలుగారు నియమింపబడుట

కీర్తనా 4 వే:—భారతదేశమున సభాధ్యక్షుడగు సర్ (సై) జనరల్ కైలాసుగారు నెలవ్రుమిద బృందమునకు జేరి వారిని సమక్షమున కేర్చి విమర్శలము గాల్పింపుచు గారు ఆధ్యక్షునిని నిశ్చయించు బడిరి. పి.ప.శుం కీమాయంజేయుశ్చారు. (శం||వె||)

ఏలూరు ఆంధ్ర దాన సమాజము

ఈ నెల 7 వ తేదీని వార్త కనబడ జరుగును

ఈ సెప్టెంబరు 7 వ తేదీ బుధవారంనాడు సాక్షింకలము
5 గంటలకు ఏలూరు పునరుద్ధరణకు దివానాబందాబాద్ మొదల
రామచంద్రరావు తంతుకుగారి ఆధ్వర్యమున వేలూరు ఆవు
బాగునానామ స్థితిని పూర్తిచేసినట్లు బహుశా, ఎల్ల బాధను విచ్చేసి
ప్రాచీనమైన పెరమపేట ప్రజ్ఞీ శ్రీమత మద్దల పెంతు చి
న్నరాజుగారు సేతు కంటివారంపేట.

16 వ విశాఖపట్టణ మండలసభ - మాడుగుల

(స్వకీయ విలేఖరి)

మే 8:—విశాఖపట్టణమునుండి కొందరు కాంగ్రెస్ నాయకులు 2 వ తేదీ సాయంత్రమునకు మాడుగులచేరిరి. ఆ హాజరగుండువారు వారిని ఉత్సవముతో నెదుర్కొని ఊరే గింపు గావించిరి. రాత్రి 8 గంటలకు జాతీయపతాక మహా త్వము గావింపబడెను. మహాత్మావనందర్శమున శ్రీమతి మల్లిమడుగుల లలితాంబగారు ప్రజల కుత్సాహజనకముగా నుప న్యసించిరి. కొందరు జాతీయగీతముల పాడిరి. పిమ్మట లలి తాంబగారు పతాకమునెత్తిరి. నూరుమంది నలబేర్లు కలరు. వారు అతి చురుకుగా పనిచేయుచున్నారు. నేటిరాత్రి కొంత మంది ప్రతినిధులు విచ్చేసిరి. మహాసభాధ్యక్షులగు ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు బోనసు ఆంధ్రనాయకులు రేపు 12 గంటలకు మాడుగులచేరునట్లు తంతిపాత్ర ఇప్పుడే వచ్చినది.

స్వాగతోపన్యాసము

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు, శ్రీమత్స్వయంశం శ్రీ జగ న్నాధ భూపతిదేవవర్మగారి స్వాగతోపన్యాసమునం దీక్రింది భాగములు ముద్రితములు.

గాంధీమహాత్ముని ఆగమనము

ఈమండలమహాసభ వహనంతోపముగా జరుగుటకు మనమహాత్ముడు చెఱసాలనుండి విడువబడినప్పటియే ముఖ్య కారణము. తిలకు మహాశయుడును గాంధీమహాత్ముడును మన దేశవాస్యత్వము తొలగించుటకు ప్రయత్నించువారలలో నగ్ర గణ్యులు. మహాత్ముడు నడివినటల మనకిదివరకే జయము చేకూరియుండెడిదికాని చేకూరమికి కారణములు కొన్ని కలవు. ౧. ఐకమత్యము బలపడకుండుట. 2. నిర్వాణకార్యక్రమ మందు ఉత్సాహము చూపకుండుట. ఇట్లున్నను మనయర్హత్యము వలన మహాత్ముడు చెఱసాలనుండి విడువబడినప్పటియే మనహృద యములందు కార్యోత్సాహమును పురికొల్పుచుండెను.

మహాత్ముడు చెప్పినట్లు దేశదాస్య విముక్తికి ముఖ్య సాధనములు. మనమందరము సోదరభావమున నుండుటయు, అహింసాదీక్ష గైకొని కాంతము ధైర్యము కలిగి నిర్వాణ కార్యక్రమము కొనసాగించినచో మనయత్నము చేకూరక మానదు. స్వరాజ్యసంపాదనకు ప్రస్తుతపు మనదేశపరిస్థితులను బట్టి అహింసామార్గమున ప్రయత్నించుటతప్ప వేరుమార్గము లేదని ఘంటాపదముగా జెప్పుచున్నాను. మనయత్నము చేకూర దని నిరాశకొందక త్రికరణభుద్ధిగా మహాత్ముడు చెప్పినట్లు నడచిన మనయత్నమును ఫలించితిరును. దేశీయులు అన్యదేశీ యులదయ నపేక్షింపక తాము యత్నించిన కార్యమునందు దృష్టి నిగిడించి నిండు అభిమానముతోను పట్టుదలతోను పనులు నెరవేర్చెదరుగాక.

మనలో మనకు భిన్నాభిప్రాయము లుండునంతవరకు కార్యసాధనమునకు అనేక ఆటంకములు కలుగుచుండును. చేయదలచిన కార్యక్రమమును గూర్చి యెవ్వధమైన వాదప్రతి వాదములకు చోటియక దేశనాయకుల ఆజ్ఞలను శిరసావహించి యోజితమున పట్టుదలతో పనులు సాగింపవలెను. జనుల మన ములను పూర్ణముగా నొక్కచో చేర్చగలిగినశక్తి గల గాంధీ మహాత్ముడొక్కడేయైనను భరతఖండమందును ముఖ్యముగా ఆంధ్రరాష్ట్రముందును మరొకందరు ప్రాజ్ఞులును మహాత్ముల వారి అనుచరులగు నాయకభిక్షామణులుగలరు. వార లేకగ్రీవ ముగా నియమించినమార్గమున జనులు నడచుటకు సిద్ధముగా నుండురని నుడువుటకు సంశయములేదు. ఇందు కొందరకు భేదాభిప్రాయములుండిన నుండవచ్చు. అసహాయోద్యమమందు మాత్రము వారు పూర్ణవిశ్వాసము తెలియజేయు దీక్షాబద్ధులై పాటుబడుట అత్యవసరము.

తాము నలంఛినకార్యము సమకూరుటకు సంతోషజనక మగు ఆదర్శముండినగాని సాధ్యపడదని కొందరిమతము. స్వ రాజ్యసంపాదనకన్న సంతోషకరమగు ఆదర్శము మరెయొకటి లేదు. ఇప్పుడు హిందూదేశము స్వతంత్రమునె కొరుచున్నది. ప్రపంచమంతయు స్వాతంత్ర్యయవాంఛనే కొరుచున్నది. ఈ కాలమున హిందూదేశీయులను ఇతరదేశీయులలోనివారు లెక్క నేయువారుకాదు. అన్యదేశీయులనుండు భారతీయులకు శ్రమ లును గౌరవనప్తములును తెలిసినంతవరకు వివాదహేతువగు చున్నది. అత్యగౌరవమును నిలుపుకొనుబాధ్యత మనయందే యున్నది. మనదేశీయులకు రాజ్యాంగస్వతంత్రములేది గౌరవము గాని సుఖముగాని పొంద వీలులేదు. అందుకు స్వరాజ్యము లభింపవలసినదేగాని వేరొకసాధనము లేదు.

మన హిందూదేశమున మతాభిమానంబులు విపరీతముగ పరిణమించి తమలోతాము విరోధములు కల్పించుకొని క్రోధా గలజ్వాలల గ్రక్కుడువాక్కులచే నొకరినొకరు దూషించు కొనుచు విశ్వభావంబువిడిచి ప్రవర్తించుచుండుట. కానవచ్చు చున్నది. ఐక్యములేనిదే స్వరాజ్యసంప్రాప్తిలుగనేరదు. ఐకమత్యమును పొందుపరచుటయే దేశనాయకులయొక్కయు దేశీయులయొక్కయు ప్రథమముఖ్యకర్తవ్యము. ఈదేశమునం

గల హిందువులు, మహమ్మదీయులు, సిక్కులు, క్రైస్తవులు, పారశీకులు, అను భేదములను పాటింపక అందరును భారతీయు లను విస్తారభావము జనులయందు కలుగజేయుట ముఖ్యవశ్య కము. నాయకు లెంత గొప్పవారైనను చేరిచేరక దూరముగ నుండిన ప్రజలకు వారలయందు గురియుండుట సాధ్యపడదు. హిందూమహమ్మదీయ నాయకులు భిలాఫతుసమస్యయందు యెట్టిపట్టుదల వహించుచున్నారో జనులుగ్రహించి మాటలవలన కాలము వ్యయపరుపక స్నేహలతాభిజమును పెంపొందించు కొనుట అత్యవసరము.

భరతఖండమున ప్రస్తుతము సుమారు నూటపాతికభాషలు వాడుకలోనున్నవి. అన్ని భాషలవారను కలసి సంప్రదించుకొను టకు దేశభాషలలో నొకభాష సామాన్యభాషగా నుండ వలెను. దేశనాయకులు హిందీభాషయే సామాన్యభాషగా నుండవలెనని తీర్మానించుట సమంజసము. హిందీభాష యిది వరకే జనభాషాశ్రయమునందు వ్యాపించియున్నది. మనము ప్రయత్నించిన అనతికాలములోనే భరతఖండమంతయు వ్యా పించగలదు.

నిర్వాణకార్యక్రమము

నిర్వాణకార్యక్రమమునందు ముఖ్యమైనవిషయములు రెండు. (మొదటిది ఖద్దరు అభివృద్ధి) (రెండవది అస్పృశ్యతా నివారణ) ఖద్దరభివృద్ధికి ప్రతిరహితును ప్రతిపండించి వర్త కులకు విక్రయింపకుండుట. ప్రతికుటుంబయజమానియు తమ కుటుంబములకు కావలసినంత ప్రతిపంటరూణములోనే జాగ్రత్త చేసికొనుట. (3) శ్రీ పురుష భేదముగాని బాలవృద్ధభేదముగాని లేకుండ యెల్లవారును నూలువడకుటయు బట్టులనేయుటయు చేయుచుండుట) ఇట్లుల నొనర్చిన దేశమునందు ఖద్దరభివృద్ధియై దినక్రమముగా అధికలాభము పొందగలము. మనపూర్వులు ఇతరదేశీయులందు తయారుచేయలేని సన్నని వస్త్రములను తయారుచేయుచుండెడివారు. ఇప్పటివారలకు అట్టి అభ్యాసము లంతరించిపోవుటచే మన మానసంరక్షణ అన్యదేశాపేక్షగోరు దుష్కలము సంతప్రాప్తమైనది. ఇప్పుడైనను మనము అభ్యసించినయెడల పూర్వులవలనే సన్ననివస్త్రమును తయారుచేయ గలుగుదుము. ఖద్దరభివృద్ధియే స్వరాజ్యమునకు మూలకారణ మని మహాత్ముడు పలకారు నుడివియుండెను.

ఈదేశమున సుమారు ఆరుకోట్లమంది నిమ్నజాతులవారు కలరు. వారిని అంటరాదని బహుదినములనుండి వేరుపఱచి యుంటిమి. వారికి యుక్తకాలమున హితబోధలచేసి మంచి ప్రవర్తనగలవారిగా దిద్ది వారిస్వాతంత్ర్యమునకు భంగములేకుండ చేయుట దేశీయులయందు ఎక్కువబాధ్యత కలిగియున్నది. ఆబాధ్యత నెరవేరకుండుటచే క్రైస్తవవాదిమతములవారు చేర దీసి తమమతములో చేర్చుకొనుచున్నారు. అందువలన హిందూ సంఘము నానాటికి ఊదాదేశకు వచ్చుచున్నది. మహాత్ముడది కనిపెట్టియే నిర్వాణకార్యక్రమములో అస్పృశ్యతా నివారణ యొక ముఖ్యభాగముగా నేర్పాటుచేసెను. అస్పృశ్యతానివా రణ కలగనంతవరకు స్వరాజ్యసిద్ధి కలుగజాలదు. కనుక అస్పృ శ్యతానివారణకొరకు మనమందరము తోడ్పాటుకావలెను.

స్వదేశవస్తు ప్రోత్సాహము

ఈవిషయమున మనదేశము నెనుకబడియున్నది. స్వదేశ మున వస్తుజాలమంతయు తయారై నంగాని దేశదారిద్ర్యమునకు విముక్తిలేదు. అన్యదేశీయులకు ప్రవాహరూపంబునంబోవు కోట్ల కొలది ధనమును ఈదేశమున నిల్పినంగాని నాగరికప్రపంచ ముతో తులతూగజాలము.

న్యాయసానములు

కోర్టులకు మనముబోయినచో వ్యయప్రయాసలు కలవని నేజిపట్టినవసరము. ఈసభయందు అనుభవనీయు లెందరో గలరని నానమ్మకము. మనపూర్వులవలెనే మనగ్రామములలో పంచాయితీలు యేర్పరచుకొని వ్యవహారములు పరిష్కరించు కొనుట యుక్తము. కోర్టులకుబోయిన చోసుభయకక్షలవారును ధనవస్త్ర మనుభవింపక తీరదు.

పాతశాలలు

మనము స్వస్థానవేషభాషలను విడచి ప్రస్తుతము పాత శాలలకు వెళ్లి ఎక్కుడుధనము వ్యయపఱచి నేవకావృత్తికి మాత్రము పువచరించు చదువుచదువుకొనుచున్నాము. ఇప్పటి చదువు దేశాభివృద్ధిగాని ఆర్థికాభివృద్ధిగాని జ్ఞానసాధనమునకు గాని పువయోగకారిగా నుండలేదు. నిష్ప్రయోజనమైన ఈ చదువుక్రింద ధనవ్రయముచేసి శారీరబలమును ఊడింపజేసికొని కాలము వృధృపరుచుట అత్యగౌరవముగలవారికి తగదు.

మహాత్ముడు విధించిన నిర్వాణకార్యక్రమములక్రింద మనమెల్లకాలమును వినియోగపర్చి స్వరాజ్యసిద్ధికిగల అభ్యం తరములు తొలగించుట మనవిధియైయున్నది. ఇప్పటికే దీర్ఘ కాలమైనది. ఇక మీకాలమును వృధృపుచ్చక మరెయొకసారి మోకందరకును స్వాగతమొసంగి అధ్యక్షుని ఎన్నుకొని కార్య క్రమమును ఉపక్రమింపుడని కోరుచు ముగించుచున్నాను.

విశాఖపట్టణ జిల్లా జ్యోతి యోప సంఘ

ప్రథమ సమావేశము - మాడుగుల (స్వకీయ విలేఖరి)

మే 8:—నేటి ఉదయము 8.30 గం. విశాఖపట్టణ ము జిల్లా ప్రథమ సమావేశము మాడుగులలో క్రియత, తర్వాత ప్సల వేంకట శ్రీనివాస రావుగారి యధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయ్యెను. ప్రప్రథమమున శ్రీయు త మారేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రిగారు దైవప్రార్థనము సల్పిరి. పిమ్మట ప్రాతకార్యదర్శిగారు గత తిథిలనుండియుతమకాలము లోఁ జరిగిన చర్యలన్నియు వ్రాసి సభ్యులకు వినిపించిరి. అం దులో నిబంధనల విషయములో తాము వ్రాసినది సవరింపవల యియున్నదని శ్రీయుత కవికొండల వేంకట సత్యనారాయణూ ర్తిగారు తొరగా నట్లే కావించబడెను. దీనికి ముందే విజయ నగరం కాంగ్రెస్ కమిటీ కార్యదర్శి యగు ఉప్పుడి రామ మూర్తిగారి యకాలమరణమునకును, భీముని పట్టణము కార్య దర్శియగు తియ్యాల భాస్కరరావు గారి యకాల మరణమునకు విచారించుచు తీర్మానములు చేయబడెను. మాడు గులసంతకముల ప్రాతకార్యదర్శి నివేదికమును కొన్ని ఆక్షేపణ ములపైని నిలువబడిపోగా పిమ్మట తనిఖీదారుని తనిఖీలోఁ బడి గతసలి లెక్కలనివేదికమొడిపించబడెను.

తరువాత నూతనసంవత్సరమునకు నెన్నికలు ప్రారంభ మయ్యెను. శ్రీయుత భవిషిపాటి చినయజ్ఞ నారాయణశర్మ గారు (జిల్లాకాబోర్డు వైస్ ప్రెసిడెంటుగారు) జిల్లా సంఘా ధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి. శ్రీయుత దేవగుప్తపు భాస్కర రావుగారు కార్యదర్శిగను, అదేవల్లి నాగరాజుగారు కోశా ధ్యక్షులుగను నెన్నుకొనబడిరి.

ఇదివరకు జిల్లాకు 7 గురు కార్యనిర్వాహకసభ్యులుగా నున్న తీర్మానము “యలూకాకు ఒక్కొక్కరు చొ” జిల్లాసం ఘమునకు కార్యనిర్వాహకసభ్యులుగా నుండుటకును వీరుగాక మహమ్మదీయ పక్షమున నొక్కరును, స్త్రీల పక్షము న నొక్కరును, పంచముల పక్షమున నొక్కరును, కార్మికుల పక్షమున నొక్కరును జిల్లాకు కార్యనిర్వాహకసభ్యులుగా నుండుటకు సవరణ కవికొండల వేంకట సత్యనారాయణూ ర్తిగారిచే నుపపాదించబడి ఆమోదించబడెను.

ఈక్రిందివారు కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగా నెన్ను కొనబడిరి.

- (1) శ్రీమాన్ మ. భ. నరసింహాచార్యులు (గజపతి నగరం తా||)
- (2) శ్రీయుత పండిత మంత్రత్వం గోపాలాచారిగారు (గొలగొండ తా||)
- (3) శ్రీయుత వి. లీ. వేంకటసత్య నారాయణగారు (సర్వసిద్ధి)
- (4) “మం. లక్ష్మీ నృసింహగారు (పార్వతీపురం తా||)
- 5. “జ. వేం. జ. సుబ్బారావుగారు (వీరవిల్లి)
- 6. “క. వేం. సత్యనారాయణ మూర్తిగారు (శృంగవరపు కోట తా||)
- 7. అ. రామ నాయుడుగారు (చీపురుపల్లి)
- 8. జ. సుబ్బారావు గావుగారు (అనకాపల్లి)
- 9. పె. సీతారామ మూర్తిగారు (బొబ్బిలి)
- 10. కొ. సోమసుందరంగారు (పిజినీ)
- 11. కా. కృష్ణ మూర్తిగారు (పాలగొండ తా||)
- 12. జా. గోపాలస్వామిగారు (భీముని పట్టణము)
- 13. మా. రామచంద్రశాస్త్రిగారు (విశాఖపట్టణము) ఇంకను సభ జరుగుచున్నది.

మునిసిపలు హత్యకేసు ముద్దాయికి ప్రతికక్ష

జెంగులూరు, మే 8:—జెంగులూరు మునిసిపలు హత్య కేసులో దీక్షనము, ముద్దాయిలకు కృష్ణారావు అను జాతనికి ప్రతికక్ష విధి పబడెను. శాస్త్రాధికారి తి. తి. దుర్గేశ్వరయ్య, ముద్దాయిలై గావించబడిన ఆరోపణలు విజయనాధుని కమిషన్ కి నియమ, అరిజిన్లను నేరము ఘోరమైనదనినను, అట్టి నేరము నకు గరిష్ఠశిక్షయగు, మృతిక్షును విధింపవలెనని తలచుచుంటిన నియు నడిచెను. అ|| నె||

జి. ఐ. టి. హేలాపురము సమాజము వారు తెనాలివాసవి విలాస నాటకశాలలో ప్రతాపరుద్రీయమును 10-5-24 తేదీ శనివారమునాడు ప్రదర్శింతురు. టవరుకంపెని

మంచితరుణము
పెన్సిల్లు బొత్తములు

దీని, ఆర్జునుడు, బ్రహ్మ, నయనాంతరము, 80,000 వైపులు పట్టుకొన్నప్పుడు, ఇదియు, ఈ
అనుమానమును గలవారికిఁగూడ, ఎక్కడను లేదు.

దీర్ఘము ఉపయోగించును.

ఇది, ఆశాస్థమము, బ్రహ్మ, విష్ణుతత్వము, 80,000 వైష్ణవులచే నొప్పుచుండు. ఇదియు, శాస్త్ర
జనములును, గణపతినియు, ఎక్కడను చూపుదు.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల
రాయనం - గోదావరి జిల్లా.

సూక్ష్మప్రళయ సూచన

ఈ కింద వాచాబోధ సూక్ష్మప్రళయ సూచన 3 వ రోజు (మే 16) ఆంధ్రప్రదేశ్ లో జరిగిన ప్రళయవర్షం గురించి దాని నమన రించి 16 వ రోజు దీనిని ప్రచురించుట చేసి ఆ వార్తాపత్రికలందు గాంచిరి. నేడు వానిన సూక్ష్మప్రళయ సూచనముగ సంఘటనలు తప్పక జరుగగలవని 12-4-24 ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ప్రచురించిన "సోమియలు వై తిరుగుబాటు" 17-4-24 ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ప్రచురించిన "భూకంఠము" అను విదేశీ వార్తలకు పాఠశాలకు వ్యథగా నమిగిలిన గ్రామములు, పోర్చుగల్ దేశములోని రాజకీయ అంతఃకలము వార్తాపత్రికల వలన పాఠశాలకు తెలిసిన యందును. కావున నిది తప్పక జరుగుట విధియని వాటిలో వివరించుగాను, స్పష్టముగాను, స్వల్ప మాటలతో వాటిలోని భూకంఠ వాస్తవము తెలుపుచే ప్రయత్నము చేయుచున్నాను. ప్రజాపితమును గొడ వార్తాపత్రికలన్నియు యాదీవయమును కలిగియున్న ప్రచురించవలయునని యిందుములకముగ కోరుచున్నాను.

[19 వ ఏప్రిల్ 1924 మొదలు దిశంబరు 11 వ రోజు వరకు యీ కింద పేర్కొనబడిన వస్తువుల గోడ వానివలన గోడల కిరిగిగలవు. ఇది విధి ప్రకటన.

1. అట్లాంటిక్ మహాసముద్రము, పసిఫిక్ మహాసముద్రము, మధ్యధరా సముద్రము తీరముగను, కొలరిగి హిందూ మహాసముద్రము పొంగి, పొరలి, పెద్ద పెద్ద ద్వీపములకు ఆరవై, వెలియలికట్టలపై సముద్ర తీర పట్టణములకు నష్టములు చేయును. ఈ కాలములో ప్రయోజనములు ఉండవలసి వివిధ భాగముల ప్రమాదములు కలుగును.

2. రక్తాక్షి సంవత్సరములు జూలై మాసమునకు మొదటి పాదము పూర్తియై ఆగస్టు నెల ప్రారంభమగుటకు గ్రహములకు క్రూరములు పూర్తియగును. కావున ఈ కాలమునకు, గొప్ప వారికి, ప్రభువులకు వివిధ దేశముల తీరమున వ్యాధులు కలుగును. ప్రపంచములో కొన్ని రాజ్యములు రాజకీయాంతర్యము, తిరుగుబాటులు పొడగల్గును.

3. భయంకరములు భూకంఠము సెప్టెంబరు మాసంకము లోపున కలుగును. మంచూయా, జపాన్, ఫిలిప్పైన్ దీవులు, హాంకాంగు, బర్మా, కలకత్తా, బొంబాయి, ఆస్ట్రేలియా, నెలసియా, అమెరికా, డక్షిణాఫ్రికాయొక్క ఆర్థిక భాగము, ఓర్జీ, ఇటలీ, బెర్లిన్ నులకు తలకును. అదే దక్షిణ అమెరికా, సెంట్రల్ అమెరికా, మెక్సికో లకు కూడా తలకును. చిన్న చిన్న భూకంఠములు నడున కాలములో కలుగుచుండినను భయంకరములు భూకంఠము వైశాఖ మాస యాత్రా భాగములకు జపాన్ భూకంఠముకంటే తీరముగ తగిలి నష్టములు కలుగ జేయును.

4. ఇటలీ, మధ్య అమెరికా, మెక్సికో లలోని, డక్షిణ అమెరికా మొదలగు దేశములలోని అగ్ని పర్వతములు విప్లవంబు అతి తీవ్రముగ నడచుకొని యెక్కువ వైశాఖ మాస భూకంఠమును భయము చేయును.

5. వైశాఖ మాస తాళబడిన ప్రదేశములకు సమీపమున నుండు నదులు కనినది యెక్కువగా నుండిన వలననే తక్కువ ప్రదేశములకు నుండి యుపద్రవములు కలుగ జేయును. మూలముగ నుండునదులు స్వల్పముగ పొంగి స్వల్ప నష్టములు చేయును.

6. చెన్నై ప్రాంతానికి కూడా స్వల్ప భూకంఠమును, జల ప్రమాదములును, అగ్ని ప్రమాదములును కలుగును. వివిధ రోగములకు వేసజేలవలకు హాని కలుగును.

7. వివిధ రోగములకు ప్రపంచమునది పెక్కు దేశములలో విస్తృతము కలుగును. 46° Latitude లోపున దేశములలో వికారముగను 54° Latitude లోపున నుండు దేశములలో మధ్యముగను ప్లేగు మొదలగు మహా వ్యాధులకు వినష్టము కలుగును.

రక్తాక్షి సంవత్సరము

8. జన్మనీలను కొంత యువద్రవము కలుగును. ఈ కాలము సూర్యభామను రాజ్యమునకు వచ్చును. రక్తాక్షి దేశములో కష్టములు, మార్పులు పోకాటులు జరుగును. పోర్చుగల్ దేశములో తిరుగుబాటు రాజకీయాంతర్యము కలుగును. ఓర్జీ వికారము అగ్ని పర్వతములకు, రోగములు, పోరాటములు, మార్పులు ముఖ్య విషయము.

9. భరతఖండమున రక్త కృష్ణ భాగములు, కర్మా ములు చక్కగా ఫలించినను ఇతర పంటలకు కొన్ని ప్రదేశముల విశేషముగ ఎలాకలు, పురుగులు అతివృద్ధిలన నష్టములు కలు

పెట్టుమందు నిదాన చికిత్సలు

లోకములో కొందరు స్త్రీలు పురమలను తమ యిష్ట కామ్యార్థములకి వశపరచుకొనుటకు తమమీదనే ముఖ్యము, ప్రేమాభిమానములు, కలుగజేసికొనుటకు పెట్టుమందు నుపయోగించెదరు. పెట్టుమందు మధురపదార్థములలో కలిపి తినిపించెదరు, అట్టి పురుషులకు ఏమియు జోషక, తనవారియందు కోపము, కోడము, చిరశిరలాడుట, ముఖ్యములాడుట, మందు పెట్టిన యంతటిలాడుటయందు అవ్యాజవాత్సల్యము, తమబతు కొంతయు ఆస్తితోడనే యున్నట్లు, భూకంఠమునకు వశపరచుకొనుచుండురు. అట్టివారిలో కొందరు పెట్టుమందు ప్రభావములను, స్త్రీలకు వానినై తమ జాతి మరదారములను వర్ణాశ్రమ భర్తృములను సరకుగొనక అవ్యవస్థాపరమైనను ఆమె పెట్టు పోతలతోనే యుండురు. ఈ కింది మనము లోకములో జూచుచున్నాము.

నిదానము (కనిపెట్టు విధము)

1. అనుమాన గ్రహము ఎంతిపోవుట.
2. కళాహీనములు.
3. అజీర్ణము, అలసత్వము, బలహీనము, గణములు మారియుండుట, తనదేవాలయపుట, స్నేహితులు మొదలైనవారి సలహాలను వివరములు అవినష్టముగ కలుగుట.
4. మందు పెట్టినవారియందు వీధిని చేరు కలిగియుండుట.

య దా ర్థ ము

1. తమలపాక్షముగాని, ఆక్షము వక్కలుగాని నున్నను దావ్యులందఱును తమలపక్షమునకి లక్ష్మవలె నుండును.
2. భవిష్య ప్రయోజనాలను అరచేయించు పిండిన కొద్ది నిమిషములలో పేదకొనును.
3. ఆవుపాలుగాని పేదపాలుగాని సోలకు పాత్రలో పోసి అనుమాన గ్రహుని వేలితో కలిపించిన యెడల తోడు కొనును.

ఇట్టి సోదాలనుకూడా పెట్టుమందు గ్రహించుటకు ప్రయత్నింపవలయును.

లేనియెడల ప్రాణహానికూడ కలుగును.

చి కి త్స లు

1. సోమిదచిగుళ్లు ఆవువేలితో వేయించి ఎనిమిదిదినములు ఉదయపుట అనుమాన గ్రహునిచే తినిపించిన, పెట్టుమందు కడుపులోనే వారిండును.
2. ఊరక వేసన, పేదపాలుతో నూరి మంచినీరు కలిపి యిస్తే వారిండును. దాని కీడు పోవును.
3. రేలయకు తెచ్చి చూర్చించి, వస్త్రభూతికము చేసి మూడు వేళ్లకు చచ్చినంతమాత్రము, మంచినీళ్లతో త్రాగించిన పెట్టుమందు తొలగునే జీర్ణులగును. లేదా విశేషమార్గమున పడిపోవును.
4. రెండు అరుణముదముల తెచ్చి పొడిచితితో నూరి రెండుమాడు ఉదయపుట లిచ్చిన నారింఛిపోవును. లేదా భిన్నమై, విశేషములగుండా పడిపోవును. తమనములో నైనను జీడును, (ఇచ్చావశ్యం)

ఈ పెట్టుమందు చాలకాలము వరకు ఉపేక్షించిన వేర్లువారును. అట్టివానికి చికిత్సలు చేసిన వస్త్రము మీద పడును.

పిచ్చుట వాతసారాధములను రోగి కియ్యలయును. పథ్యము చేయింపవలయును.

వైశ్యాకరణ

సరబాదా శేషగిరిరావు,

కాశాద.

గును. కొన్ని ప్రదేశములలో పశువులకు ప్రజలకు ఆహారము కొరతయైయుండును. ప్రజలు ఆహారములను, అవ్యాధాభివ్యవస్థలను కలిగి చోరాగ్ని తిప్పి కలిగి కొత్తను, పరస్పర వైరము లుండును.

10 యూరపుఖండరాజ్యాంగములు తరుచు మామ ముఖ్యములందు తరుచు లగుచుండును.

వేమూరి సోమేశ్వరరావు,

80-4-24

శ్రీరాంపాడ జ్యోతిషమందిరము,

మధురై-కృష్ణజిల్లా.

ఆతిమూత్రవ్యాధికి
అమోఘమైన
నివారణి

మనదేశమునంటి తిష్టదేశములలో ఆయుర్వేద ఓషధుల జౌషధముల చికిత్స అన్ని వ్యాధులకు అద్భుతమైన గణములను గొప్ప అభిప్రాయమునకు ఎప్పుడును గలదు తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపుర నివాసమునకు, ప్రస్తుతము వద్రాసు, బాబిలొన, అర్మినియన్ వీధిలో నెం 89 రు భవనమునందున్న శ్రీమాకా పండిత స్వామి శ్రీనివాస ఆయుర్గారువారు తన అమృత జౌషధములచే వ్యాధులకు చేయుచికిత్సలను ఆయుర్వేద జౌషధముల వ్యాధిని హెచ్చుచేసిరి. వారివద్ద చికిత్సనొందుభాగ్యము నాకు తటస్థించినది. వారు ఆతిమూత్రవ్యాధిని మిక్కిలి అద్భుతముగా మార్చిరిని నాస్వాస్థ్యభవములననే చెప్పగలను. మిక్కిలి కఠినపథ్యము లేకను, శరీరము నీరసము కాకుండను 10 దినములలో మూత్రమునందుండిన పిని పూర్తిగా ముక్కిరి. మరియు మామూలుగానుండు తీవ్రమైన తగ్గినది. ఆతిమూత్రవ్యాధి విషయములో ముఖ్యముగా గమనించదగిన విషయమొకటి గలదు. వ్యాధిగ్రస్తుడు ప్రతిదినము ఉదయము సాయంత్రములందు వారి వద్దకు ఖడ్గము పోవలెను, వారు జౌషధమును స్వయముగానే శతతామంటపులలోనే లేక అందుకు సమీపమున యిచ్చెనరు. అట్టిచికిత్సపద్ధతిచే రోగియొక్క వ్యాధులను చక్కగా గ్రహించుటకు మరియు అప్పటికి రోగికి గలుగు గుణభివృద్ధిని గ్రహించుటకు వారికి అవకాశము గలదు.

వారు చికిత్సకై ఎక్కువదబ్బు పుచ్చుకొనెదరను ప్రభాగి వారికిగలదు. ఆయితే యితరవృత్తుల నలంబించుగొప్పవారనే కలు కూడ యిదే మోస్తరుగానే దబ్బును పుచ్చుకొనుచున్నారు. వారు స్వాభావికముగానే మిక్కిలి ఉదారవంతులు, ధర్మాత్ములు. వారు అర్జించెడి ద్రవ్యములో చాలామొత్తమును ధర్మకార్యములకు, మతసంబంధమైన పనులకు వినియోగించుచున్నారు.

మనదేశమునందు దేశీయవైద్య మభివృద్ధివిషయములో వారు ఎక్కువ ఆదరణ యుండుటచే వారికిగల పాండిత్యము అనుభవముయొక్క లాభమును ప్రజలు పొందనట్లు చేయవలెనని నేను వారిని ప్రోత్సహింపచుచున్నాను. దేశీయవైద్యము నభివృద్ధిచేయుటకు గవర్నమెంటువారు దేశీయవైద్యవిధానమున గలపు కళాశాలలను స్థాపించిన, నిట్టిగొప్పపండితులు తప్పక గౌరవార్థముగా ఉపన్యాసములనిచ్చి సహాయము చేయుదురన నన్యుకము నాకు గలదు.

వి. ఎస్. కృష్ణారావు

వి. ఏ. బి. ఎల్. చెన్నపురి శాసనసభాసభ్యుడు

జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు నెల్లూరు 27-4-1924

ప్రకటన

నేనున్నా యెలూరుగ్రామ కాపురములు రాజశ్రీ, నున్నా నాగేశ్వరరావు 2 నున్నా మల్లికార్జునుడు, 3 నున్నా గంగరాజు, 4 నున్నా చెండ్రశేఖరం, 5 నున్నా భీమరాజు, 6 కొండురి నారాయణరావుగార్లున్నా కలసి మోతే సరసింహారావు పవరుపేటకొట్టు అనేపేటలోనా పెట్టుబడితో కిర్రనాయలు వగయిరా అయిల్లు వ్యాపారమున్నా అవరదిననులు సహింప వ్యాపారమున్నా దీనినాము నగరు వ్యాపారం ది 31-3-24 నంబి తేదినండి నిలిపివేయడమైనది గనుక సదరు భరములకు యివ్వవలసినబాకీలు నాకుమాత్రమే జల్లించవలెను యీ సంగతి సదరు భరంతో వ్యాపారంచేసిన వారందరు గమనించ కొరుచున్నారు.

మోతే సరసింహారావు

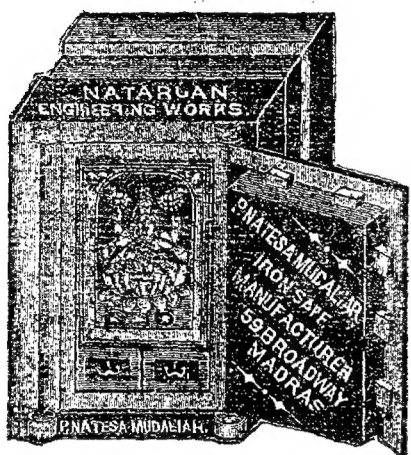
జమిందారు. నిప్పున్న పేట అందే గుండెల్ల యెక్కిడు.

ఆంధ్రపత్రిక

నరనము

వృధమైనది

నమ్మకమైనది

యిప్పటిమో ప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు ఈదిగువ తెలుపబడిన వారివద్ద ఆమృతమునకు సిద్ధముగాయున్నది. బాంతులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సుఫరా చేయబడినవి.

పి. న. శే. శ. మొదలియార్,

ఇరుకపెట్టెలు చేయువారు

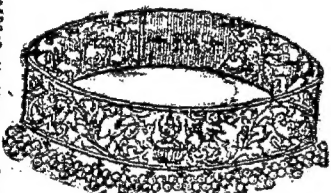
(ప్రాప్తి) 68, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. నటరాజన్ ఎంజనీరింగు వర్కుసు.

విరన్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు

సుబ్బరాయప్పిల్లి, వెదునాయన్ శేట్ట, మద్రాసు. మెషిన్లకు సంబంధించిన భాగములన్నియు ఆర్డరు యిచ్చిన తయారు చేసి యివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బడులు వ్రాయబడును.

నమ్మకమునకు ప్రసిద్ధిచెందినది

చేతిపట్టెడలు, లేక నాగవత్తులు

వీటిని పాతీకాపరిక అంగుళము మొదలు ముప్పాతిక అంగుళము వేడల్పువరకును, 6-14 సవరముల వరకును యే మోస్తరు రులో కావలసినను చేయవచ్చును. చేదారం సహా మజూరి రూ. 25-35 వరకు గలదు. మోస్తరు, పనితరము వీటిని అనుసరించి సవరములు, మజూరి నిర్ణయించ బడును. సవరము బంగారుకు పూచీ యివ్వబడును. 172 పుటల మా అందమైన కుటలాగు ధర రూ. 1-0-0.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నవలక్ష్మి, 25 చైన్ నాబాబురోడ్డు మద్రాసు.

వాడితిరా? వాడుకుండిన తెప్పించి వాడితక్షణమే సంతోషింపుడు!!

ఈ అద్భుతమైన తోకామయ్యసార కస్తూరిమూత్రము మొదటి రకం కస్తూరి, దంకశుభ్రపుష్ప, కచ్చకర్పూరము, అమూల్యమైన విషమూలికలుచేర్చి తయారుచేయబడినది. హానికరమగు కస్తూరులందుచేరుటలేదు, పిన్నలు పెద్దలు, ముగలివారు, బాలింతలు మొదలగు వారందరు అకస్మాత్తుగా అన్ని వ్యాధులకు వాడతగినది. 250-800 మాత్రముల బుడ్డి 1-కి ధర రూ. 0-4-0 బుడ్డు 6-కి 1-4-0 పొద్దుబుడ్డు చేత.

ఈ దిగువ తెలుపబడినవి విషములు తప్పుకనుంచి గుణము చెప్పుకను.

తాపా పనోదిని:—సాధారణమైన స్వరసము, అలివ్యరసము, మలేరియా మున్నగువాటికి మంచి గుణమిచ్చును. (84 పొట్టుములు గల) ప్యాకెటు 1-కి రూ. 1-0-0.

శివకాంతి తైలము:—బిడ్డలు పెద్దలు కాఫీలో చక్కెరలో అతిసులభముగా వారి వారి కడుపును సునగించి కొన్ని బొట్టు తీసుకొనిన ముఖముగా నిరేచనమగును. కష్టము లేదు. సంకటము, అనవ్యయ వలం దను, బుడ్డి 1-కి ధర 0-8-0.

సర్వాంగ బలకారి:—(కాఫీ, టీ, కోకో మున్నగు పానీయము చేహారోగ్యమును మెరుగుచేయు గాక అనేక వ్యాధులకు కారణమగును. అట్లు లేక వేహానందము వ్యాధులను పోగొట్టి కుటుంబమును, లేక ఇతరవ్యాధులను రానీయక ఆటంకపరచును. అనేక వేల డబ్బాము ఖర్చుగున్నది.) డబ్బా 1-కి ధర 0-7-0.

మహా సాధాగ్య శొంఠి:—(బాలింతల పాలిటికి వర్తకసాధనము కంటిది. కనినవృద్ధుడు, తడవాత వారికి నరిమైన

కోవధములు యివ్వనందున వారికి కలుగు వ్యాధులన్నిటిని యిది తప్పుకనుదురు. 20 కులంబుడ్డి 1-కి ధర రూ. 1-0-0 (కి) సాశ్వపు పెంకటాచల పండితులు, శ్రీ శీతారామవైద్యశాల, మైసూరు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

దిలక్ మహాశయిని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మూ! ప్రత్యేకా)	...	2	4	0
రాయణశాస్త్ర విరచితము)
హిందీబాలితి (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీనేర్చు	...	0	6	0
కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)
హిందీ మొదటివాచకము డిటో	...	0	6	0
శ్రీ గురుబోధామృతము అను వేదసారగ్రంథము భక్తిపాటలు,	...	0	4	0
శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.
బోధాభిప్రాయ ప్రత్యేకము ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, శంకరాద్రిపేటి, మద్రాసు.

అందరుకు నాదరగిన

మామదనమంజరి టానిక్ మాత్రలు

వీటినివాడుటచే ఆయుస్సు, అంగము, ఆరోగ్యము మొదలగువి వృద్ధియగును, అన్ని రకముల వ్యాధులకు ఎట్టి స్థితియైనను మంచియును నిచ్చును 40 మా గల బుడ్డి 1-కి ధర రూ. 1-0-0. వైద్యవిద్య బాదలసినవారు వ్రాసిన ఉచితముగా పంపబడును. రాజవైద్య నారాయణజీ శేకనడ 27 నైకాబాబురోడ్డు, మద్రాసు.

నక్సన్ దంతచూర్ణము

ఈ చూర్ణము వేడిచివస్తువులతో తయారు చేయబడినది. కళ్ళ సంబంధమైన వ్యాధులన్నిటి పోగొట్టును. బుడ్డి 1-కి 2 అణాలు. డబ్బా 1-కి రూ. 1-4-0. టి. ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి, 2 ఎ. ఆలంకారా పేట, తిరుప్పిళ్ళి, మద్రాసు.

“ఎవంటా” పేరకలు

బడిబిల్లుకు చాల ఉపయోగకరము. గ్రేండ్ పడిస్ వరుల శే. కులం దుర పూచీ నిచ్చెదను. వికముడు ఈ దిగువ విలీనమునకు వ్రాయును. 2

Messrs. T. H. Khanna 22, Linga Chetty Street, Madras.

జాతక ఫలములు

ఇదివరలో తానుశేక వైద్య శిరోమణులకు వ్రాసినాని ముఖస్తా చూచి గాని మీ జాతకములు వ్రాయుచియు యందుగు. స్వల్పసాక్ష్యము లేక చేతక మాత ఒకసారి వ్రాసిన మానవ్యము మీకే తెలియదు. తమకారకరము యొక్క నక్షత్రము పుట్టినతేది, బవకాల పుడిబలు (తే.) గంటలుగాని యిదిలేవారు మాకు ఉత్తరము వ్రాయుకాలము కలుగు పండించిన జాతకనిరూపము, కృత్తిము, సవరము, కంఠా నము, కళ్ళత్రము, భాగ్యము, ఉద్యోగము, లాభము మొదలగు 25 అంశములు కాత్రుపత్రికగా వ్రాయుటకు రూ. 1-4-0 న్ను నెలలవాడిగా 7-11 ర ఫలములు రూ. 1-0-0 న్ను ముగూర్చ జాతకమునకు రూ. 6-0-0 అగును. ముందు రూ. 2-0-0 అధ్యయన, బంధనలేక. రావలసినవారికి వీ. పి. గా బంధనము.

శ్రీశంకరజ్యోతిషనిలయం, గోపాలపురం, గొత్తపేట పోస్టు, గోవాటి జిల్లా.

వెండికి బంగారు బహుమానము

లాటరీ లేకున్న-అదృష్టమునకు మార్గము లేదు

మోసము లేదు ఏదైన రాకపోవుటలేదు

పగటి వెలుగువలె స్పష్టమైనది

ఒక రూపాయకు ఖర్చుచేసి 32 అశంకరిగళా మార్గములకు కొనుదు. బలహీనము, అశీర్వము, మానవ కార్యములకు వైద్య వ్యాధులన్నియు పటావంతలై పోవును. దానిని ఉపయోగించినవారు “దానియొక్క విజయ బంగారము నకు” సమానమని తెలుపుచున్నాడు. పూర్తి కాటలాగునకు వ్రాయుదు. ఆలంక నిగ్రహ బోధకశాల, 26 బ్రాడ్వే నడరాసు.